

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

311060

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 12-వ తేది శుక్రవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మార్గశిరమాన బహుళ కృషణ ౧.

No. 214
సంచిక ౨౧౪

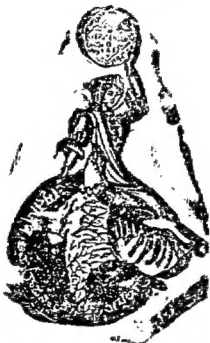
అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొన్ని గొప్పవారితో కలకు కలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. సంవత్సర చితి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద

తలనొప్పుల మాన్పును, బాంబుపుబ్బల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారబోలును, బొట్టగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల యాపుమాపును.
వగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవి నంటిది

ఈమందును రుద్దగానే జెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి ఉపశమన
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు ౪-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచిక

ఎప్పటి తీరున రాబోవు 'క్రోధన' సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింపబోవుచున్నామి
అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీ యార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింప
బడును. తాము పూర్వమువలెనే దయతో సమూల్యములగు వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి
మాయుద్యమమునకు దోడ్పడ బ్రాధితులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల
నావిభాగమునందే ముద్రించి ఉగాదినాటి కాంధ్రుల కర్పింప దలచినాము. నియమిత కాలమునకు
బూర్వమే వ్యాసము లన్నియు మాకు జేరినగాని విషయవిభాగమును గావింప ననుకూలము గానేరదు.
సంచికాముద్రణ మారంభించిన పిదప బంపువ్యాసములను సంచికయందు జేర్చుటకు వీలుండదు.
కావున వ్యాసములు 1924 డిసెంబరు నెల 31-వ తేదిలోపల మా కందవలెను. ప్రతివ్యాసమునను
'సంవత్సరాది సంచిక' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును,
ఇతర చిత్రములును సంపూర్ణ వివరణములతో నియమిత కాలమునకు బూర్వమే మాకు బంపుదురుగాక
యని ప్రార్థించుచున్నాము. చిత్రములను మాత్రమే ప్రకటింప గోరువారట్టి చిత్రములను వాని
సంపూర్ణవివరములను నియమిత కాలమునకు బూర్వమే పంపవలెను. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,
ఆంధ్రపత్రికాధిపతి.

సుందరమైన పనితరము! బహుమాన పతకములు, డాలర్లు న్యాయమైన ధరలు!!

వీటిని కొనిన ప్రతి యొక్కరు తప్పక మా ప్రదర్శన కాలకు రా ప్రార్థితులు. సీమ వెండికి, సవరముబంగారుకు పూచి
నిచ్చెము. తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు తీసుకొనెదము. 172 ఫుటలుగల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1 కి ర్పు. 1.0-0
మ ౨.౦౦ ఇవి అనేక సాగనైన మోస్తరులలో సిద్ధముగా నున్నవి. లేవివి ఆర్డరిచ్చిన మీరు కొర కాలములోగా తయారు
చేసి యిచ్చెదము. తరుగు సహా మజారి క్లీ సవరము క్లీ ఫలి ర్పు 4, 1 ఫలి ర్పు 5, 2 ఫలి ర్పు 6. ఒక ఆక్షరమును
ఎన్ గ్రేవింగు చేయుటకు మజారి ర్పు 0-1-0 వివరములకు వ్రాసినను లేక నేరులో వచ్చినను తెలుపబడును. (6)
డిబ్బిడి రామయ్య కెట్టి, గురుసామి కెట్టి కంపెనీ, 25, చైనాబాదు రోడ్డు, మద్రాసు.

Madras-Races 1924-25.

చెన్న పురి
గుఱపు పందెములు
1924-1925

ఈదిగున తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును

1924 ఫలలరం డిశంబరు నెల 18, 20, 24, 27.
1925 ఫలలరం జనవరి నెల 1, 8, 10, 18, 17, 24, 31.
1925 ఫలలరం ఫిబ్రవరి నెల 7, 14.

ఎలక్ట్రిక్ ట్రోటోలి జేటరు, బుక్కు మేకర్లు

ప్రవేశకల్పము:-

మొదటితరగతి: పురుషులకు ర్పు 5. స్త్రీలు ర్పు 3.
రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0-8-0.

వీచ్, సార్కు, ఎగ్గోరు మొదలగు స్టేషనుల
నుండి స్పెషలుబండ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు
మా పెద్దనోటీసులను చూడకోరెదము.

వెల్లింగ్టన్ సి నీ మా,

వహంతు రోడ్డు, మద్రాసు.

6-12-24 తేది తనివారమునుండి 12-12-24 తేది శుక్ర
వారమువరకు ఒకవారము వరకు నూత్రము.

యూనివర్సల్ జ్యూయల్ ఆర్కెడ్యూతమైన పందెముగలది.

స్వర్ణింగు యూత్

రజినాల్డు డెన్సి, సాహస ధైర్యకార్యములు మాడతగినవి.
న్యూస్ లేదరు పువర్పుకూడ మాపబడును.

చెన్నపురి బజారుధరలు

డిసంబరు 12-వ తేది శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు

బియ్యం బా 1-కి రు 80.0-0 మొదలు 42.0-0 వరకు	
బియ్యము బస్తాలు మొదలు వరకు	
కొనుమ తెనాలి ,, ప 48 గలవి రు 14.0-0 14.8-0	
కొనుమ ,, డిటా ,, 15.8-0 16.0-0	
డిల్లీ ,, డిటా ,, 16.4-0 16.8-0	
రాగులు బా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8.12-0 9.0-0	
మవ్వలు ,, ,, 20.0-0 24.0-0	

(2) వస్తుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205 రు 11.0-0 రు 12.0-0	
కొనుమ ,, డిటా ,, 10.8-0 11.8-0	
మొసలు ,, డిటా ,, 11.8-0 12.4-0	
మినములు ,, డిటా ,, 18.0-0 16.0-0	
ఉలనలు ర 164 ,, ,, 9.4-0 11.4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి రు 160.0-0 165.0-0	
కెయ్యి మ 1-కి ,, 14.0-0 25.0-0	
కొండాపురం వేరునెగవప్పుబా 1-కి ,, 55.0-0 60.0-0	
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 50.0-0 58.0-0	
వేరునెగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 180 మిన 120	
అనుదము బా 1-కి రు 160.0 0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి రు 170.0-0 175.0-0	
కూరపసుపు ,, రు 145.0-0 150.0-0	
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి రు 129.0-0 140.0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 50,55	
కాళహస్తీపాయకట్టు ,, రు 70, 75	
బెల్లము బా 1-కి రు 85.0-0 60.0-0	
చింతపండు బా 1-కి రు 80.0-0 49.0-0	

(5) ఇనుము

పట్టా రకం బా 1-కి రు 80.0-0 81.0-0	
చురం ,, 80.0-0 82.0-0	
రవుండు ,, 80.0-0 88.0-0	

(6) లోహములు

నెండి 100 కులంకు రు 75.0-0 76.8-0	
బంగారము, కులము 1-కి రు 22.8-0 28.0-0	
పకరను 1-కి 14.10.8	
ఇత్తడి బా 1-కి రు 249.0-0 255.0-0	
రాగి డిటా రు 290.0-0 295.0-0	
అస్కాచక్కెర బా 1-కి రు 85.0-0 85.10.0	

(7) రంగులు అలివైరెను

అవుకప్పడు 20 డిగ్రీలు రు 78.0-0	
కొట్టికప్పడు డిటా 72.0-0	
సింహం డిటా ,,	
గుర్రం డిటా ,,	

(8) దూది

బోండా వెన్నదారప 1-కి రు 820.0-0	
---------------------------------	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెటె 1-కి రు 9.0-0	
మధుర నెం 12 1/2 పెటె 1-కి రు 8.0-0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెటె 1-కి రు 8.12.0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెటె 1-కి రు 9.0-0	
డిటా నెం 14 డిటా రు 9.12.0	
నూనెయేనుగ నెం 20 రు 11.4-0	
జపాన్ నెం 20 రు 11.12.0	
,, ,, 40 ఏ తేలిక అయినను రు 14.4-0	
గోకాకు నెం 12 1/2 రు 9.4-0	
వెన్యూట్ నెం 24 1/2 రు 11.12.0	
14 1/2 క్వింక్ పత్తి రు 9.2-0	

జయవశీకరణి

మూలక సంబంధమైన తాయశి. ధరించుకొన్న యెడల సర్వ కార్యానుకూలము శత్రుజయము పరీక్షయందు జయము చేయవలయు ప్రాబల్యము మొదలైనవి ఏర్పడును. తాయశి 1-కి రు 2.0-0, 5-కి రు 7.8-0 స్వేచ్ఛలుగా వలయు విషయముల వసు రత్న తయారుచేసి పంపబడును. రు 50/- చార్జియవును. (గ్యారంటీ). అంజనేయస్వామి జ్యోతిపాలయము, తిరుత్తణి, తిరువరణి.

మంత్రశాస్త్రము

ప్రణవము.

కళ్యాణానందభారతి స్వామివారి ఉపన్యాసము
పూజాచక్రములు

మైలాపూరు సంస్కృత కళాశాలయందు శ్రీకళ్యాణానందభారతీ మాంతాచార్య స్వామివారు మంత్రశాస్త్రముపై సంక్షిప్తపాఠాన్ని మొసంగిరి.

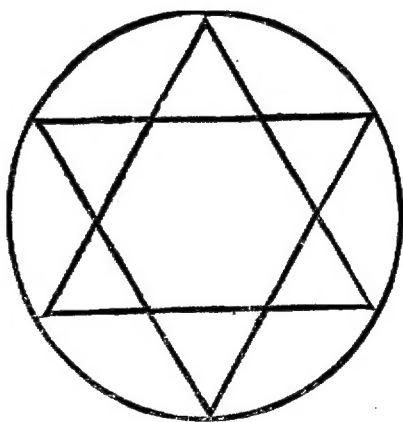
మంత్రములన్నియు “హంసః” అనుదానినుంచి ఉద్భవించి వని. “హంసః” అనుదానినే “హంకార” యందురు. అనగ నూర్వడు “హంసః” అనుదానిని తలక్రిందుగ జదివినచో “హంహం” అనియును. (హ + అహం) “హంకాయతేహం స్వాం ప్రజాదేతి” బ్రహ్మజీవునికి అడియందు జనించిన ప్రభుమోక్షము “కామము” (క + అ + మ + యం) “క” మొదలు ‘మ’ వరకుగల హల్లులన్న ‘అ’ అచ్చులన్న తెలుపును. ‘హం హం’ అనగ ‘అదిదోనేను’ నూర్వనిలోను మనుజునిలోనునుండు క్షయింకజేయే. ‘హంస’ యనునది జీవమనిగూడతెలియవలయు. వృత్తమున రేఖ (Circumference) చుట్టి యుండునట్లు సామాన్యమానవుని బుద్ధిని అవరణకృతీ యననది అవరించి యుండును. దానినే యనిద్య యందురు. అట్టి ‘అనిద్య’ మనజ్ఞానం ద్రియ వ్యాపారమును ప్రాప్తపరచినిజమగుబ్రహ్మవ్యూహమును మనదృష్టికి మరుగుపరచును. ఎల్లయాకృతులును స్వతంత్రములని యారంభవాదులును సమభుజత్రికోణమునుండి ఇతర యాకృతు లెల్ల నుద్భవించినట్లుల పరిజామవాదులును తలచెదరు. సాంఖ్యులు ప్రకృతిని “సత్త్వరజస్తమ సాం” యని వర్ణించినారు. ప్రకృతి “త్రిగుణత్యక్” మనియు నొందొక సిద్ధాంతము గలదు. ‘గుణ’ మన భనుస్సునందలి నారి. అట్టిగుణ త్రయమును గల్గియుండునది సమభుజత్రికోణమే.

గుణము

దీనినే సాంఖ్యులు త్రిగుణాత్మకమని ఎన్నెదరు. ప్రకృతి స్వరూపమే ఇతిమిడియున్నది. దీనిని అద్వైతులు “విశేష” మనియెదరు. విశేషకృతీ నవీనరూపాత్మక గావించును. అద్వైతులు మొదలుగాగల అన్ని పక్షములవారిన కై వారమును (Circumference) అవరణమనియు, త్రికోణమును ‘విశేష’మనియు, అందలి బిందువును అనిద్యయనియు అంగీకరించెదరు.

తన్మాత్రము

విశేషమునుండి (1) ఆకాశము, వాతావు, వహ్ని, జలము, పృథ్వి యను శంభూతములు ఉద్భవించినవి. ఇవి తన్మాత్ర త్రయ పరగును.

పంచీకరణము

ఇదియే విశ్వాకారము. అనిద్యనుండి అవరణయున్న, అవరణనుండి విశేషమున్న గలిగినది. మైలాపూరు శంభురవము అనగ (బాగుగ పిత్తింపదగినది). ఈచక్రము ఎల్లరక గుకరము, పూజనీయమునై యున్నది. శ్రీచక్రము బ్రహ్మాండరూపా తరము. అన్నిరూపములందును ఉన్న తాకారమును పునాదియు నై యున్నది.

“బిందు దశకోణ, బిందుత్రికోణ, వసుకోణాదకార, దకార మన్వస్త్ర వసుదళ, పోదశదళ, వృత్తత్రయ శ్రీ చక్రమేతత్ పరదేశతాయాః” కావులు అనిద్య (మాయ) నే కామకళయందురు. కాశ్మీరులు అచిత్తని పరిగణింతురు. అనిద్యలేక మాయ నుండి వెలువడినదని కీర్త్యసాక్షాత్కారము గలుగును. “ఉపాసకానాం సౌకత్యార్థం బ్రహ్మాండోరూపకల్పనం” ఉపాసకుల సౌకర్యముకొరకు యాయాకృతు తానంగబడినది. అద్వైత పత్రప్రతిపాది యగు గౌడపాదుడు జగత్తంతయు బ్రహ్మము

నకు ప్రప్రథమమున స్ఫురించిన తాహపముదాయమని నుడిచి యున్నాడు.

శ్రీచక్రము

వృత్తత్రయమున ఎవ్వరును ఉపాసించరు. వేదాంతము దీనిని చర్చింపనైన లేదు. ఈరూపములన్నియు కామకళ యొక్క అంతర్యామితులే.

పదప్రపంచము (Universe of words) బీజప్రపంచము (Universe of Mantras) సంఖ్యాప్రపంచము (Universe of numbers) శేఖాప్రపంచము (Universe of figures) అను నాలుగున్న బ్రహ్మయొక్క ప్రణవవాచకమునుండి జన్మించి వది. ప్రణవమునుండియే మనకు నిత్యము వలయు వస్తువులు దాయము లభించినది. అన్ని శాస్త్రములును ప్రణవజనకములే. కావున అన్నియు ప్రణవమందే జ్యేష్ఠము నొందవలెను. ప్రాతస్సమయమున అడిత్యానినుండి కిరణములు జయల్వేడలి జగమంతయు ఆవరించి సాయంసమయమందు తిరిగి నూర్వనియందే ఉపసంహరింపబడుతీరి సర్వప్రపంచమును ప్రణవమందే జనించి అందే వికృత్యు నొందును.

నేటితో మంత్రశాస్త్రముపై తమయోగపాఠ్యసములను ముగించుచు స్వామివారు శ్రోతలందఱును జైకధర్మరూఢానున రులై మాతృధూమియొక్క మహాత్మ్యమును నిలువజేట్టెకరుగాక యని యాశీర్వదించిరి.

బెజవాడ శ్రీమైలవరం బాలభారతి

సమాజమువారు

మండవేటలో
13-12-24 శనివారం ద్రాపతి

ప్రదర్శింతురు

టిక్కెట్లు ధర మామూలు ప్రకారమే.

డాక్టరు కె. పట్టాభిరామయ్య,

కార్యదర్శి.

తెనాలి. కృష్ణవిలాసనభవారు

బెజవాడ మైలవరంవారి హాలులో

రామదాసునాటకమును

13-12-24 తేది శనివారమురాత్రి ప్రదర్శించెదరు

శ్రీమూత యడపల్లి మార్కెటాగారయగరావుగారు రామ దాసుపాత్రను ధరింతురు.

37500- స్థిరాస్తి-గొప్పలాటరి

గవర్నమెంటువారికి తెలియపర్చినమీదట టిక్కెట్లు 1-కి రు 5 లు. 7500 టిక్కెట్లు లాటరి చేయబడును.

గుంటూరు మునిసిపల్ సరిహద్దులలోపల బాటమిల్లు పక్షమున నాలాలూరు రియకరముల స్థలమున్న అందులో అమర్చబడియున్న బిల్డింగులు టూనరితోసహా టిక్కెట్లు 1-కి రు 5 లు. 7500 టిక్కెట్లు పూర్తిఅయినవెంటనే తెనాలి లో కొంతమంది పబ్లిక్ ఆఫీసర్లయెదుట లాటరి కలుపబడును. వమూలు అయినసామ్యులో యేజంట్లగంతుకా కమీషను ఖర్చు లుపోను మిగతాసామ్యు గుంటూరుజిల్లా కోఆపరేటివ్ యూనియన్ బాంకింగు లిమిటెడ్ తెనాలిలో నిలువచేయబడును. లాటరిటిక్కెట్లు పూర్తిఅయినవెంటనే లాటరి కలుపబడు లేది యెన్నుస్థలమున్న, ఆఫీసర్లచేట్లన్న, ఆంధ్ర, స్వరాజ్యప్రతిక లలో తెలియపర్చి లాటరిఅయినవెంటనే లాటరిఫలితమును ప్రై ప్రతికలలో ప్రకటింపబడును. లాటరికొప్పుతేదీ టిక్కెట్లు కొనువారు అందరు రావచ్చును. లాటరిలో ఫలితమును జూరు జారుతమస్వంతభర్తులతో క్రమమైన దస్తావేజులు వగయిరాలా చాటుంచుకొని రిజిస్టరుచేయించుకొనవలయును. ఇంకా వివరములు తెలియగోరువారు ఈజిగువ ఆడ్రెసుకు వ్రాసిన తెలుప జతును. టిక్కెట్లు మా యేజంట్లద్వారాగాని మాకు రు 5 లు మనియార్డరుచేసిగాని టిక్కెట్లు పొందవచ్చును. కనుక ఆంధ్ర సోదరు లందరును టిక్కెట్లుకొని లాటరి త్వరలో పూర్తి చేయించుకొనని నాప్రార్థన.

మిక్కిలి నేని గుండారాయు

గుంటూరుజిల్లా, తెనాలి. లేక దుర్గాలండుకో,

(పిక్చర్ మర్చంట్సు) తెనాలి.

20. అన్ని విషయములలోను నెమ్మది నెమ్మదిగ అభివృద్ధి గాంచుచున్నది. వ్యవసాయభక్షణమున 60-వ నెంబరు నూలు యొన్న దగియున్నది.

చెన్నపురి ఆంధ్ర సభ

రామదాసు, సావిత్రినాటక ప్రదర్శనములు

చెన్నపురి ఆంధ్రసభాపక్షమున జరిగినట్లుగా (బ్రాహ్మణ) లో నున్న పాల్వలెను చాటకలయందు ఈ (డికేంబరు) 6, 7 తేదీల సాయంత్రము రామదాసు, సావిత్రినాటకములు ప్రదర్శింపబడినవి. ఈనాటకప్రదర్శనములయందు చెన్నపురి ఆంధ్రసభవారికి సాహాయ్యము చేయుటకై ఆంధ్రజేత కుప్పసిద్ధ పటభిక్షానులు బండ్లారీ టి. రాఘవాచార్యులు, అల్లూరిపర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి, యెడవల్లి నూర్యనారాయణరావు, ఉప్పలూరి గండికలూరి గార్లు, హాస్యరస ప్రదర్శనచతురులగు అల్లూరి పొంకా లచ్చారెడ్డిగారును, అల్లూరి కృష్ణవిలాస నాటకసమాజభ్యుత్థిలైన శ్రీయేలూరి మోతే నారాయణరావు జమీందారుగారి శ్రీసీతారామాంజనేయ నాటకసమాజ భ్యుత్థులు కొందరును చెన్నపురికి విచ్చేసి ప్రదర్శనముల చెన్నపురి రాష్ట్రాంధ్రలోకమున గాక పలువురు ద్రవిడసాహిత్యగూడ నాకర్షింపదగినంత యుత్తములు గావించిరిని వ్రాయుటకు సంత సము.

ఆసమానలభిక్షామణి యని లోకవిఖ్యాతి గాంచిన శ్రీబ్రహ్మరీ టి. రాఘవాచార్యులగారిని నాభోటి కించిజ్ఞాతు ప్రత్యేకముగ బ్రకటింప బూతుట వారి దిగంతవిశ్రాంత కీర్తికి గళంక మాపావంశ దోడ్పడునేగాని దాని నెంతమాత్రము బెంచ జాలదని నానమ్మకము. నా శత్రుధనముకంటే ఆచార్యులవారెన్నియోపర్యాదములు చెన్నపురి ఆంధ్రసభ, సుగుణవిలాస గర్భలయం దనేక ప్రదర్శనములతో ప్రధానభూమికలు పెట్టులు ధరించి చెన్నపురిపాతల నానందరసాన్ని నోలబడించి వారి యభినయన సత్కారములకు భాజనలై మించినను వారి నాటక కళాశ్రీపుణ్యమును జాగ్రత్తగా గమనము నా కట్టజేసినది గాదు. అయినను వైసాటకప్రదర్శనముల బాల్సానియండిన తదితర నటరత్నముల కలనై పుణ్యమును విమర్శింప బూనలని వచ్చి వందున విలసిల్లుచున్న సాయంబుద్ధికి దోచినంతవరకు విమర్శింపకుండిన నేనపరాధి నగుదునను జంతుచే నట్లు గావించుచున్నాడ.

కొందరు నటులకు గొన్ని యేయభిమానరసములై యెప్పి యా రసపోషణము గావించ గొన్ని భావముల నితరులనుండి నేర్చుకొనినాని లేక వారిస్వబుద్ధిచే గల్గించిగాని యభినయించు వారిని లేక-ండ్ల మనము సాధారణముగ జూచుచున్నారము. కాని మనయాచార్యులవారికి మాత్ర మన్నిరసములును అభిమాన రసములే యైయున్నాయే కాక తత్తద్రసావిత నూతనభావ తరంగపరంపరలచే ప్రేక్షకుల రసాంబుధినిమగ్నుల గావించు సమానాత్మ్యధృతకలాకాల విమృశనీయమని సస్యమని చెప్పిన నతిశయోక్తి కాజాలదు. అభినయ మను పేరుతో శాపాద ముక్తము సహస్రానయముల వికారముగ గడలించుచు రసాభాసము జేయునటుల వలెగాక మఖశేత్రవిశ్వాసముల మూలముననే రయమగ శీ రభినయము గావించి రసమును జోషించి మెప్పు గాంచుచుండును. వీరియొకర్తొకరిచాలానేతరులయందే సందర్భానుసార నూతన భావాభివేష మేర్పడి చూచుట కెంత యో మనోహరముగ నుండును.

రామదాసునాటకము నందలి రామదాసు పాత్రకథా భాగమంతయు భక్తిరసప్రపూరితము. ఆచార్యులవారి రామదాసుపాత్రమును ధరించినపుడు జేహమునందంతయు ద్వాదశ శోర్మపుండ్రుల బెట్టి తల కొక పాడుగు నామలతోపిసి జగిలించి మడిగోచుట్టి తింబుచిడతల జేబూని "హరిరాం సీతారాం" అను రంగమునవికారముగ గంతుబుడయు రామదాసు పాత్రధారులగుండలునటులవలెగాక గృహభాగ్యమురాజుమోగి యగు భక్తాగ్రేహరక కెట్టి నిరాదంబరసాంసారిక జేష ముచితమో ఆట్టిజేషమునే గ్రహించి ప్రేక్షక శేత్రపర్యమ గావించుటచే నొకనూతనభావమును బ్రదర్శించిరి. మరియు భక్తిరసము నభినయించునపుడు తాము స్వయముగ దన్వయత్వము నొంది యందు జెక్కు నూతనభావముల బ్రదర్శించి చూపరుల నిమగ్నుల గావించిరి. చృత్య మంతయు భక్తిరస ప్రపూర్ణమై నట్లు గాన్పించెను.

మీ సావిత్రినాటకమున యమధర్మరాజు పాత్రమును ధరించి రంగస్థలమున జోచినపుడు క్రొత్తియముదా ప్రాతయముదా యను ప్రత్యేక క్రొత్త యముడే యని ప్రత్యుత్తర మిడినట్లు నూతనజేషభాసాసౌల్యములతో నొప్పి యచ్చటి ప్రస్తుత సావిత్రినాటకనర్తక భర్తసంధాపనాంబు ముదించిన భర్తదోషా యనుభవ ప్రేక్షకులకు గల్గించిరి. నటపుంగవుల గొండలు యుచుండ జీవజాల్పపాణముల హరించు సదాభయకగానాడగ నొక ప్రూరదైవతమును తలంపు మొదటి నుండి తుదవరకు భయంకరజేషభావలనే నెరపి తత్తత్సందర్భానుసారముగ సజ్జనయింపవలసినరసమును జంపి ప్రేక్షకుల మనముల నీరసభావము నెలకొల్పిశాస్త్రవిద్వాభినయముల నేరెన్నిక గనుచున్నాడు. మన రాఘవాచార్యులవారెట్లు యులేడు

మహాపతివ్రతాశోమణి యగు సావిత్రిజేవితి (బ్రాహ్మణ) నా ఘం డై మా తా పితృశ్రుతా సా ప రా య బంధు స త్య స ం ధు ం డే గు సా స త్య వంతుని వంటి పుణ్యపుణ్యముల (బ్రాహ్మణుల హాంస నేతెంయ యముడెట్టి నిజసాత్వికసామ్యరూపముతో బ్రత్యక్ష మగు టుచితమో ఆట్టిరూపమున వీరు నాటకరంగమున జూపటిరి. ఇది కాస్త్రోక్తభావము. పెండికిని క్రాంతమునకును నొక్కటే మంత్రమను నట్లు సదా భయంకరాభినయములనే కావించక సావిత్రితో సభాషించు తరుణమున సందర్భానుసారముగ శాంత శోపరసముల నూతనభావములతో ప్రేక్షకహృదయములు గరగి నీరగునట్లు ప్రదర్శించిరి. సావిత్రిసావిత్రిత్య శ్రభావముచే దనసామర్థ్యము సాగదని చెబిగొని భయశ్రాంతదైనపు డభినయించిన భావములు వర్ణనాతీతము. నాట్య కలావికారదు లగు నీ మహావీరుని (బ్రకటింపక బూతుట దిట్టికి దివముచే గాంతిని బెంపబూతుటయే యగును. వీరు పద్మగీతముల బాడువైలియును వచనవైలియును మనోహరములు నూతనములు విస్తృతములు గంభీరములును. అందలి యర్థభావములు విప్పి చెప్పినట్లు శ్రోతలకు జంతువునపుడె గుర్పించును.

రామదాసునాటకమున గ మ లా జే వి పాత్రమును సావిత్రినాటకమున సావిత్రిజేవిపాత్రమును ధరించిన తప్పులూరి సంజీవరావుగారి నాటకకలాకాలమును గూర్చి వారు గత ఫిబ్రవరిమాసమున మైలవరము శ్రీ బాలభారతీ నాటకసమాజముతో జెన్నపురి విచ్చేసి ప్రదర్శనముల గావించినపుడు వాతాపత్రలోక సమగ్రముగ విమర్శించి యుంటిని. మటియుం జెన్ననగరాలంధ్రసమాజములు సమాజభ్యుత్థి బారితోపికాదులచే గౌరవించి కడపటికినమున నాచే సమర్పించబడిన పద్మరత్నములయందును నుగిడించి యుంటిని. వీరు వీరిసహజ మృదువుధురగాత్రరత్నముతో (బాదు గానమాధుర్యమును, భావపూరితములగు అభినయ ప్రదర్శనములను ప్రేక్షకుల మనముల నప్పటప్పటికి క్రొత్తక్రొత్తచవులూరింప జేయుచుండును. జేయేలోకనటరత్నము నాట్యకళకు సంజీవివంటివాడని చెప్పుట తప్పదు.

సావిత్రి నాటకమున సత్యవంతుని పాత్రమును ధరించిన యెడవల్లి నూర్యనారాయణరావుగారు ముమారు రెండుసంవత్సరములక్రిందట ఏలూరి శ్రీమోతే నారాయణరావుగారి శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజముతో జెన్నపట్టణము విచ్చేసియుండిరి. అప్పుడు వారి నాటకకలాశ్రీపుణ్యమును జూచి యాశ్చర్యనిమగ్నుమానములై చెన్నపురిరాష్ట్రాంధ్ర ప్రజల (ప్రదర్శనముల మూగి క్రిక్కిరియుచుండిరి. ఈ సమాజమువారికి జెన్నపురి యాంధ్రసభాపక్షమున విండికి గౌరవించినసందర్భమున రావుగారిని నేను బ్రత్యేకముగ బ్రకటింపక మాన జాలని యంతయానందము నొందితిని.

వీరు రంగమున నిలిచి పద్మగీతముల బాడునపుడు మధ్యమధ్య దీర్ఘ రాగములను లాగుచు నందలియర్థభావములకై సుపక నాటకకలావితమితసంగీతముతో విస్తృతముగ శ్రోతల కర్థమగునట్లు పదముల విడిచిపెట్టి భావముల స్ఫురింపజేయు నూతనమార్గముల ద్రొక్కినవారిలో నొకరు. మరియు వీరు పక్ష్యములను పాటలను బాదు సమయమున దబలాహార్యోనియము వాద్యముల దమఫక్కి కనుమూరితిని జేసింది కదము ద్రొక్కు గుజ్జమువలె చిత్రపునడక తెన్నియో నడిపించు సామర్థ్యము వీరి కపారము. తామభినయించు రసపోషణమునకై బుద్ధి మతలచే నూతనభావముల బ్రకటించి సభ్యులకునముల గరగించుప్రజ్ఞ వీరికి సహజము. వీ రేరసము నభినయించినను తన్వయత్వమునొంది ప్రేక్షకుల ద్రుద్రసమగ్నుల గావించి మించుకా వేగితభావము వీరిసామ్య సత్యవంతు డరణ్యమున కట్టెలుగొట్టు సమయమున గల్గిన శోభేదన నభినయించు సందర్భమున బ్రకటించినభావములును, మరణజేషన నభినయించునపుడు ప్రదర్శించినభావములును స్వభావసేద్యముగనుండి సదస్యలమైమోపించినది సత్యవంతుపాత్రభాగము నంతయు సతిమాత్మబుద్ధిగల విమర్శకులకైన బరమాణువంత నేరులైన దొరకనంతనిర్దుష్టముగ బ్రదర్శించిరినిచెప్పు సంతసమగుచున్నది. వీరు కాకుంతలనాటకమున దుమ్యంతరపాత్రమును ధరించి ఆయా ఘట్టములయందు విచిత్ర గతుల బక్ష్యములు చదివి వానికి మూలసంస్కృత శ్లోకములజనువును నభినయించినభావము లిప్పటికిని ముపునకు రాకున్నవి. ఏ రాంధ్రజేత నాటకరంగములయందు ద మి త కీ ర్తి గడించి యున్నాడు.

పర్యతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగారు ఈరెడ్డిగారు నెల్లూరు మండలములోని అల్లూరు గ్రామవాసపులు. భూస్వాములగు గొప్పధనవంతులు విశ్వావంతులు విద్యాభిమానులు దాతలు సరములు గానవికారదులును. దేశీయ లలితకలాభివృద్ధ్యానికి వీరికిమోడు. అందు బ్రదర్శనమాత్రమునే మానవుల మనముల నభిమంభముగ గరగింపజాలు సు

గీత సాహిత్యాభినయము లుపాంగములగల నాట్యమలయందు వీరికి వైపుణ్య ముపేతము. అభిమానమును దృఢము. వీరికిగల నాట్యకలాభిమాన ప్రవీణతలే 1909 వ సంవత్సరమున స్వధనసాహాయ్యముచేతను, అల్లూరి ఇతర రెడ్డిమహాశయుల ధనసాహాయ్యముచేతను గృహవిలాసమును పేటలో నెల్లూరునందొక నాటకసమాజమును నెలకొల్పి వీరిని బుకొల్పినది. వీరి నావిక సమాజమును స్థాపించినవిమ్మల నాప్రాంతతత్వ పలువురరెడ్డియునులను, బ్రాహ్మణతేతరజాతి యువకులను బెక్కిండ్ల నాటకకలాభిముఖుల గావించి కాస్త్రోక్తసక్రమ శిక్షణాలంబ్రవీణులజేసి సరసప్రదర్శనములచే దమమండలవాసుల దృప్తుల గావించుటతో సంతృప్తినిందక అప్పుడప్పు డాంధ్రదేశమున సంచారము గావించి తమనాటకప్రదర్శన సందర్శనభాగ్య మాంశ్రతోకమున కబ్బగించి సంస్తుతిపాత్రులైరి. వీరు ధనాగ్రసక్తిచే నీనాటకసమాజము నంటగట్టికొని తిరుగుటలేదు. కేవలము కలాభివృద్ధియందు గలవభిమానమే వీరి నిట్లు చెయుచున్నది.

మనరెడ్డిగారి కాంక్షాభిమానము మెండు. అందును అరవలతో కలిసి సంకరముగనున్న చెన్నపురిరాష్ట్రాంధ్రప్రకృత్యభావమునందనురాగ మధికము చెన్నపురియాంధ్రసభవారెప్పుడు నాటకప్రదర్శనముల జేయగోరను నొక్కలేఖామాత్రపార్థనచే తమసమాజసభ్యులనెల్లర జెంబి నిడికొని ప్రయప్రయాసములకు లోనై చెన్నపురికి విచ్చేసి ప్రదర్శనములయందు సాహాయ్య మొనర్చి ఆంధ్రసభవారికి ధనకీర్తలసమహర్షులనున్న యీరామచంద్రారెడ్డిగారిని సర్వేత్తరుండు దీర్ఘాయుతాశోగృహసకవమనాసాధ్యునిగ (బ్రోమ గావురం వీ రీసంవత్సరము ఆంధ్రసభ కమిత సాహాయ్యము గావించియుండిరి.

వీరి కిటీవల నారోగ్యముకొలవడి జేష ము ధరించి ప్రదర్శనమునకాల్లా నగ గల్గినంత యారోగ్యనీతి యందు లేకుండియుం బైరామదాసు నావికమునక గల్గి రుపాత్రమునుధరించి మనోహరముగ బాడి యభినయించి సామాజకుల చిత్తముల హరించి ఎదోవీరికులాభిమాన కాళములంబ్రకటించుచున్నది. హిందూస్థానీ కీర్తనల నిర్దుష్టముగ బాడుటచేతను హిందూస్థానీభావను భాతాళముగ స్వభావవలె స్థానిత్యరహితముగ సంభాషించుటచేతను వీరికి హిందూస్థానీభావయందు గూడ మంచిప్రజేత మున్నట్లుదోచుచున్నది. వీరు ప్రదర్శించు భావములు నవీనములు మనోహరములు. కబీరుపాత్రమునుధరించి సహజస్వభావమృదు మదుర గానముచేతను, భావాభినయములచేతను, ప్రేక్షకమానసముల జూరగొన్ననటపుంగవులతో మనరెడ్డిగారికరుణ కర్పాటగుట్టి నాటకసమాజము నందు కబీరునాటకప్రదర్శనమునక గల్గిరుజేషమునుదాల్చిన నటభిక్షామణి యొకరును సగ్రగబ్యులుగావచ్చునని నాయభిప్రాయము. కబీరుజేషమున రెడ్డిగారు రామదాసుకుం దతోవజేతముండేయుచు తన్వయత్వమునొంది ప్రదర్శించిన భక్తియోగము సభ్యుల నిశ్చేష్టుల గావించినవని చెప్పిన దీరు.

మన యీ తామచంద్రారెడ్డిగారి నాటకసమాజమునందు నటులగానున్న శ్రీపాణకాలచ్చారెడ్డిగారు హాస్యరసప్రదర్శనమున మిక్కిలి ప్రవీణులు. వీరేజాతిజేషమును ధరించినపుడా జాతీయమును నేర్పుతోమాటలాడు సామర్థ్యముగలవారు. గుట్టి నాటక సమాజాభివృద్ధియను విరోధరత్నకర వీరన్నగారి హాస్యరసప్రదర్శనాంబుధినిలలాడియుండిననన్ను దృప్తుని గావించగల్గిన యీలచ్చారెడ్డిగారిసామర్థ్యము మెచ్చదగియున్నది.

రామదాసునాటకమున చాండిబీజేషమును వేసిన అల్లూరి సుబ్బరామకృష్ణయ్యగారు జేషభావలయందు శ్రీలును భ్రమజేందునట్లు గాన్పించిరి. తమకు బెరుసులుచేయుచు రగంటిచూపుల ప్రేక్షకుల డిలకించినపుడు సత్య బుట్టించుచుండిరి. అభినయము అసభ్యముగ లేదు.

ఏలూరి సీతారామాంజనేయనాటకసమాజము నుండివచ్చి ప్రైప్రదర్శనములయందు ఆంధ్రసభవారికి సాహాయ్య మొనర్చిన కొచ్చర్ల కోట రంగరావు, ఆరని సత్యనారాయణ అంజయ్యగార్లును మాప్రత్యేకాభినయములకుం, బాల్సాని వీరిలో అత్యధిమహారాజభార్యజేషమునుదాల్చిన సత్యనారాయణ గారు వారిసహజమృదుగాత్రగానముచేతను అత్యంతవిస్తృతవచన రచనలచేతను మమ్యునందభిరుల గావించిరి. మల్లికానాత్రము నుదాల్చిన అంజయ్యయనుయవకుడు పృథ్వీరత్నయగు గయ్యారిభార్యస్వభావముల నతిమనోహరముగ బ్రదర్శించెను. కాని అభినయముపట్ల అససరముమెండు. ఆయభినయములనే కొరేషము కాంతముగ నెరపిన మరింత బాగుండును. విష్ణుశిర్యపాత్ర ధారియుగు కొచ్చర్లకోట రంగరావుగారును పాత్రోచితజాతీయమును భాగగ బ్రదర్శించిరి. పశువుపెండ్లామును గట్టుకొ

ఆధునిక సాంఘిక పరివర్తనము

శ్రీకృష్ణా నది సరిహద్దులలో ఉన్న ప్రాంతము

నిన్నటి సాంఘికము (సాంఘికము) కంటే భవమునందు
జి. పి. సత్యనాథుని అధ్యక్షతన ఉన్న సత్యనాథుని
(శ్రీకృష్ణా నది సరిహద్దులలో) గారు "ఆధునిక సాంఘిక పరివర్తనము"ను గురించి యువనాథునిని.

"ప్రస్తుత కాలముందు పరివర్తనము మనకు మార్గములచే జరగవలసింది. సర్వదా ప్రయత్నమున కాలక్షేపమును దూరమునందు సాంఘిక విప్లవోద్యమము మొకటి. దాదాపు అన్ని జాతులందరి ప్రజలను దీనియందు కేంద్రపరిచెదము. ఆధునిక కాలమునందు ఈ సాంఘిక పరివర్తనము అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందు వ్యాపించినది. 11 కోట్ల జను లిందు పాల్గొనిరి. వారికి ప్రజా ప్రతినిధి ప్రభుత్వము గలదు. సంయుక్త రాష్ట్రము 48 చిన్న రాష్ట్రములను గలిగియున్నది. అచ్చటి ప్రజలందరు సంస్కార జాతిలాంటిది. భారతీయులను తదితరదేశీయులను కల్పించు ఆమెరికాదేశీయులు మధ్యపానలోలు రని పలువురు తలచెదరు. కాని నేను ఆమెరికా దేశీయులను నానాభాగములకు సంచారము చేసియుంటిని. ఒక్క గృహమున కైనను సారాయ యువ యోగింపబడుటను గాంచియుండలేదు. మీకు (భారతీయులకు) నైతిక మాత్రములు గలవు. సాంస్కృతిక ఆశయములు గలవు. ఆమెరికాయందు స్వల్పవకాశముతోడ నేనీయుద్యమము ఫల ప్రసన్నుడను.

ప్రజాపాలన

అచ్చట బహుసంఖ్యాకులగు ప్రజలచే నీరీకారము చేయబడినది. రాజ్యము ప్రజలచేతను, ప్రజల కొరతను పరిచే నానాత్రిమము మేము విశ్వసించెదము. అధిక సంఖ్యాకులగు ప్రజాపాలనను ముఖ్యవిశ్వాసముగలదు. కావున దేశమునందలి ప్రతివానిని, వీధివాడైనను, తన యభిప్రాయమును వెల్లించునట్టి ధికారముగలదు. రాజ్యచక్రమును త్రిప్పేది యంత్రము ప్రజల హస్తమునందున్నది. తమకు సమృద్ధిలేనిచో ప్రజలు బహు సంఖ్యాకులై పాలనను మార్చవచ్చును.

ఈ పరివర్తనకు అగత్య మగుకారణము విరోధానుభవం గ్రామము. ఆనయముందు దేశమందలి ధీమతుల స్త్రీపురుషుల పాఠశాలభిమానములు బయల్పరుపబడినవి. వేసకునెల ప్రజలు జలాంతరములు, పాగయోడలు ఆకాశయానములను పెట్టింపి నిర్మించుచు రాత్రింబవళ్లు విరామము లేక కృషిచేసిరి. అంతకుముందు ఆమెరికా యుద్ధములకు సంసిద్ధపడియుండలేదు ప్రజలందరును దేశపూజకులు మార్చుకొని నానాత్రికతను గ్రహించిరి. అట్టి సంస్కరణములకొరకెల్లరు నాశించిరి. అందులకు వారు కొన్ని నైతికాదర్శములు నాధారముగ గైకొని ప్రాణములనునైత మర్చింపనిదృఢులైరి. అట్టి నైతిక బాధ్యత ననుసరించియే సాంఘికవిప్లవ ముద్భవించెను. అందు ధనవంతుడు ధన హీనుడను తారతమ్యము లేక ఎల్లరు పాల్గొనిరి. అది రక్తపాత విరహిత మగు విప్లవము. సౌఖ్యదాయకమగు భావి ప్రపంచము కొరకును తమ స్త్రీలు బిడ్డలయొక్క పురోభివృద్ధికిని వారు పాటుబడిరి. 1914 సం॥ పు పరిశీతులకును 1920 సం॥ శిక్షకులకును చాల భేదము గానపించెను. 1920 సం॥ నందు మధ్యపానము పూర్తిగా నిలిపివేయబడి ప్రజలు ఆరోగ్యవంతులై బలాధ్యులై తమ సంపాదించు ధనముతో తమ కుటుంబవివేకమును సౌఖ్యముగ గడవగలిగిన వారైరి. నిజము కత్తివంతులై, ఈ కతాబ్రతులందు ఏకాభియంతనను కత్తియుతులై యుండితిరవలెను.

ముసలిమగని యువల జక్కగ నభినయించిరి. వీరికొకటి నీళ్ళుడు ఆయా రోగి వైద్యులను నిడి కాపాడు గాత.

మనరాష్ట్రవాచార్యులు. మ్యాసారాయణరావు, పండిత రామచంద్రారెడ్డి లచ్చారెడ్డి గారంటి సత్పుత్రులు మన యాంధ్రమాతృగర్భభూమి నుండి వెలువడుచుండుట వలననే యాంధ్రవాచార్యము నానాటికి దిగంతవిక్రంత కీర్తిని గాంచుచున్నది.

చెన్న పురియాంధ్రసభాభివృద్ధిని చెన్న పురియాంధ్రలోక మనోరంజనాశీర్వాదము బుర్రునందుకొని ఆంధ్రసభాభివృద్ధి కలాశాభివృద్ధి పింజల నుబ్బుకొనియున్న క్రైస్తవము అంధ్రదేశమునందు నిర్మలముల నీ యువనాథుని యాంధ్ర సభాపక్షమున చెన్న నగరమున ప్రదర్శించుచుండుట వీరికి గల లలితకలాభిమానమునకు బ్రకటింపబడుచున్నది. సరమేష్వరరావు వీరికి శాశ్వతశ్రీరక్షాధారాధారముల నొసంగి యాంధ్ర సభ కిత్తిధిక సేవాత్మకముల జేయుచున్నాడు!

గద్దె రంగయ్యనాయుడు.

విద్య

ఈ విప్లవోద్యమము ప్రప్రథమమున విద్యతో ప్రారంభింపబడినది. శిశువుల నీత్రాగుడు శ్రీమదుభయశాస్త్రిపాదపతం దుటపై విద్యాలయములందు పఠనీయ గ్రంథములం దీచెడుగులనుగూర్చి బోధించిరి. ప్రతి పాఠశాలయందును నిర్బంధముగ త్రాగుడు దుగభ్యాసమనియు, దీనివలన కలుగు నష్టములను గూర్చియు విద్యార్థులు బోధింపబడిరి.

నిర్మాణము

విప్లవమునకు నిర్మాణ మత్యంతావశ్యకము. ఈత్రాగుడు దుగభ్యాసమును పోషించుట కై కృత నిశ్చయములై దాదాపు 50 సం॥ల ఆమెరికనులు అన్నివిధానములను ప్రయత్నించిరి. (Local Ption) నలన ఆయాపట్టణములందలి ప్రజలు తమకు సారాయములకు ఆవశ్యకమైన దో నిర్ణయించుకొనుటకు అధికారముగలదు. అధిక సంఖ్యాకులు నిర్ణయించి సప్రకారము జరుగును. త్రాగునీరు సంఖ్య ననుసరించి కై యొక్కయు పోలీసువారియొక్కయు సంఖ్య తీసికొనెను. సంయుక్త రాష్ట్రములందు 1920 సం॥ జనవరినెలలో త్రాగుడు నిషేధచట్టము ప్రయోగింపబడినది. దానిని జాతీయచట్టముగ మార్చుట కడుగుకరము చేశమెల్లడలను, సారాయ తయారుజేయుట, విక్రయము, ఎగుమతిదీనినటుల చట్టములను నిషేధింపబడినవి.

ఉద్యమఫలితములు

నేను రాష్ట్రమునంతయు సంచారము గావించితిని. కొల దినసంస్కరణలక్రమము ఆమెరికా పట్టణవిధులలో రాత్రింబవళ్లు నింటికిగి సంధించుట దుష్కరమై యుండెను. త్రాశి ముక్తుచే నొకలెరుంగనివా రెట్టి ఆపాయము గావించెదరో యనుభవితముగుచుండెను. నేడట్టి పరిస్థితులులేవు. ప్రజలు త్రాగుడు మానినందులన ఆనేక కారాగారములు మూయబడినవి. పోలీసు కోర్టులు తగ్గింపబడినవి. పూర్వము విస్తీర్ణపానముచేయువారు నేను తీర పానము నక భ్యాస పడియున్నాను. నిన్న నేడు ప్రజలలో మానవనితో తానూము వెల్లడియగుచున్నది. నేవింకను బాంకులలో డబ్బువృద్ధి యొందునకు మాత్రముగ క్రొత్తవానిని నిర్మించిరి. దేశమందు నిరుద్యోగసమస్య పీడించుటలేదు. అనేక పరిశ్రమగారములందు యెల్ల పుష్పములు ఖాళీలుండును. ఇదియంతయు దేశపురోభివృద్ధి నూజము.

ముగింపు

భారతదేశము ముందుకువైచి మార్గదర్శక మగుగాక యని వాఘింపుచున్నాను దాదాపు దేశీయులెల్లరు పానలోలు రగు తదితరదేశీయులం దీయద్యమము జయప్రదమై యుండగ అత్యధిక సంఖ్యాకులు త్రాగుడు కలవదని ప్రజలుగల ఈదేశమందు ఉద్యమము విజయమును గాంచుట కెట్టిసందియమును లేదు. దేశీయులెల్లరు త్రాగుడును యాపునాపలయునని సంకల్పించుకొని దీక్షతోపనిజేసిన సఫలమనోరథులు గాగలరు."

అధ్యక్షులు

పిమ్మట అధ్యక్షులు శ్రీకృష్ణా నది సరిహద్దులలో ఉన్న ప్రాంతమునకు వారిని ప్రకటించుచు ఆమెరికా దేశమందు మధ్యపాననిషేధము తృప్తికరముగ కొనసాగినది. ప్రజలయొక్క సమృద్ధిచేతనే అట్టి మహత్కార్యము గావించబడినది. భారతదేశమున దట్టి ఫలితమును గోరుచున్నాము. రాష్ట్రీయముల సంపూర్ణ నిషేధమును తమ ఆశయముగ నుంచుకొనవలెను. త్రాగుడు మార్పుకు దుకాణముల నొక స్థానమునండి నేరొక స్థానమునకు మార్చుటచేగాక దుకాణముల సంఖ్య తగ్గించిన ప్రయోజనముండగలదు. సంస్కరణచట్టముక్రింద మంత్రులకు అధిక సౌకర్యములు తక్కువ యనునదిజమే. కాని బాంబాయిరాష్ట్రమునందునలె మనమంత్రులును సంపూర్ణ నిషేధము తమ యాదేశము గ నుంచుకొనవలెనని నుంతులకు ప్రయత్నింపవలెనని ప్రజలెల్లరు కోరవలెను. మజ్జుపానములన కేలకొలదిప్రజలు జీవితములను భంగపరచుకొని మరణించుటకుండు చుద్యపానములేనిచో మరణించెడు కొలదిమందికైన విచారపడను. ప్రభుత్వమువారు వీధివారిల స్వత్యములను తాము పోషింపజాలమున విచిత్రవాదనను జూపెదరు. విద్య ఆరోగ్యము మొదలగు విధానాభివృద్ధిగోరి ధనము లేదందురు. కావున ప్రభుత్వపురోపాసావిధానములు మార్చుగాంచవలెను. ప్రస్తుతములకు మార్పుచుండి అనేక కారణముగిగిన సత్పుత్రములపై పన్ను విచారించెడిసలహాసంఘము (Excise advisory comitee) ను నియమింపవలెనున్నాము. అందలి అధికారేతరభ్యులు ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి పనిచేయుదురుగాక యని పల్కిరి.

పిమ్మట లీయరు గారు అధ్యక్షులకు ఉపన్యాసములకు వందనములర్పించినపిదప సభముగిగినది.

చర్చ వ్యాధులను త్వరతో బాగుచేయు ఔషధము

మిక్కిలి కఠినమైన చర్మవ్యాధి నేరు గతిం చిన 12 సం॥రములనుండి బాధపడుచుండెడి వ్యాధి పూర్తిగా శీరస్సునందు ప్రారంభించి, కఠినమునందు అంతటను చెడుకత్తము, మేఘనీరు మొదలువలన ఎఱ్ఱనిమచ్చలు వ్యాపించెను. నేరు అనేక సుప్రసిద్ధ ఔషధములను లోనితీసుకొని బయటికికూడ ఉపయోగించితిని. అనేకమాతముల పర్యంతము పై ప్రకారము కఠినపర్యముతో ఔషధమును సేసింపితిని. అట్లుండియు వ్యాధి కుదిరినట్టిసూచన లేవియు లేకుండెను. పై పూతలవలన కొంత పై చర్మము ఉడిపోయి, మచ్చపడుటతప్ప వ్యాధి కుదురకుండెను. నా దేహరోగ్యము మిక్కిలి బలహీనస్థితి యందుండెను. ఇట్లుండ 25 దినములక్రిందట తీవ్రనల్వలిజిల్లా కృష్ణాపురవాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు జార్జిటౌను, ఆర్మీనియకావిధి నెం 72 రు గృహమునందున్న పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారు వ్యాధులను అనేకపక్షములచే అదృశ్యముగా కుదుర్చుటనుగొంటిచి ఒక వార్తాపత్రికయందు నేను చూచుట లేటనించెను. కాలయాచనచేతుక తక్షణమే నేను పండితులవారివద్దకు వెళ్లి వారితో నా వ్యాధినిగుఱించి యోచించితిని. నేను వారితో మొదట మాట్లాడినప్పుడు వారు మిక్కిలి కఠినమృదయు లనియు, అత్యధికకట్టుము పుచ్చుకొనువారని తోచినది. అందుచే వానర్త చికిత్స పొందుటకుకూడ నా కంతయిష్టము లేకుండెను. అయితే వారి కఠినపక్షములను అంగీకరింపక తప్పినది కాదు. మూడుమొరలు వారి ఔషధమును లోనికి, పైకి ఉపయోగించితిని. అయితే వారివద్ద ఔషధమును ప్రారంభించి 21 దినములు మాత్రమే అయినను వ్యాధి కుదురునూచనలు అగపడుచుండెనని మిక్కిలి సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. వారిచికిత్సవలన గలిగిన గుణములను నేను తెలుపుచున్నాను. ఎఱ్ఱమచ్చలు, నల్లమచ్చలు మాసిపోయినవి. గాయపుమచ్చలుకూడ పూర్తిగా పోయి క్రొత్తచర్మము అగుపడెను. నాలోనే ఒక మార్పు గలిగినట్లు నాకు తోచుచున్నది. వారి వద్ద నాకు గలిగిన కొద్దిరోజుల అనుభవమును బట్టి వారు మిక్కిలి దయామయులు, ఆదరణగలవారని తెలిసినది. మొదట వారినిగిరించి నాకుగలిగిన అభిప్రాయమునకై శ్రమాపణలడుగుకొనవలసివచ్చెను. వారిచికిత్స నాకు బాగుగానచ్చినది. వ్యాధులచే బాధపడుచున్న ప్రజలు కాలయాచనము చేయక తక్షణం పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారియొద్ద చికిత్సను ప్రారంభించుట మంచిది. వారిఔషధములందు అదృశ్యమైనగుణము గలదు. వారి వద్ద చికిత్స ప్రారంభించినవారు చింతనడుటకు కారణముండదు. వారు పుచ్చుకొనుకట్టుము, అధికముగా నున్నను కొంత అనుభవ మనతరువాత అది న్యాయమని వారికేతోచును.

ఇప్పుడు నావ్యాధి పూర్తిగా కుదిరినది. అదే ప్రకారము కఠింత స్వామివారివద్ద చికిత్సనెందువారందరి జయమును సంతోషముతో వివరింపుచున్నాను.

టి. కె. వి. నరసయ్యసంతులు, మేనేజరు (డివాను) ఆండిపట్టిజమి కాదాడు, తిరుమనాపల్లిజిల్లా "సూర్యవిలాస" నెం 7, ఆవిధానము నామవ్యాధి అయ్యరుభి, కాకలపేట, 11-9-1922, (ప్రకటన నెం 20)

వారి సలహాకట్టుము రు 15-0-0

మహాత్ముని బోధనల గోరుట

బోధనల ప్రయత్నములు

"ఎంగు యిండియా"

"బోధనా ఆమెరికా ఖండములలో గూడ అపుడప్పుడు వాస్తవమైన కలుగుచుండుట అవ్యక్తమైనదే దురదృష్టవశాత్తూ తెలియజేస్తుంది. మానవజాతికి నేనొకరించిన విజ్ఞప్తిని యిప్పుడు పాశ్చాత్యులు పరికించుచుండుట అవ్యక్తమైనదే ఆన వలెను. నా విజ్ఞప్తియందు అతిశయోక్తులను చేర్చుచున్నామని గ్రహించుకొండనే కొంచుం అతిశయోక్తులతో పాశ్చాత్యుల దేశీయ కందజేయుచున్నారు. మరొకరియ బుద్ధిపూర్వకముగా అసత్యకల్పనలను చేసి నాభావములను పూర్తిగా మార్చివేసి వారికి పంపుచున్నారు. అది నాదురదృష్టము. సత్యమైన విషయముల కన్నీటికిని స్వతంత్ర క్రియాశక్తియును సహజసామర్థ్యము నుండును. కాన యెనలేని నాభావములను మార్చి వ్రాయుచున్న నాకెట్టివిచారమును కలుగుటలేదు. బోధనాఖండవాని యను నొకమిత్రుడు దయతో నా కీక్రిందివిషయమును తెలుపుచు నొక తేపు వ్రాసెను."

"గంధి గారికి ప్రభుత్వవత్తుమున స్వాగతమివ్వవలెను. ఆరీతి గా గాంధీగారివత్తుమున బోధనలను వ్యాపింపజేయుటకు అవకాశమును గలుగజేసి దానిని ఉపయోగించుకొనవలెను. గాంధీగారు రహస్యము రావలెనని ఆయనను కోరవలెను. ఆరీతిగా గాంధీగారివత్తుమున విదేశీయులచే పాలింపబడి పరాధీనులై యున్న ప్రజలలో బోధనలను ప్రచారమును సాగించుటకు గ్రంథములను కరపత్రములను ప్రకటించుటకు ధనమొసగవలెను. ఆయన అభిప్రాయములనుండి అభిప్రాయములు గల (ఇచ్చట ఆయన అనిగా గాంధీగారి తేకూస్తానానిని విదేశీయుల యొక్క ప్రయత్నముకాదు) విద్యార్థుల కొసగుటకు ఓరియంటలు క్లబు, ప్రెస్ కలెజుల నిమిత్తము గాంధీగారి పేరుకు ధనము (పబ్లి) నొసంగవలెను. ఈపనిలో ముగ్గురు హిందువులు నియమింపబడుదురు" అని రహస్యవిదేశీయుల యొక్క దెలుపులో నున్న రహస్యములు బాధించు గ్రెట్టి నీసీగారికి వ్రాసెనని రహస్య శ్రుతి అన్నిటిలోను ప్రకటింపబడెను. ఇదివిజయవంత రహస్యము ప్రమాదముననే లేక బుద్ధిపూర్వకముగనో మీ తత్వమును సరిగా గ్రహించలేక పోయింది" అని ఆమిత్రుడు నాకు వ్రాసెను.

నన్ను జర్మనీ రహస్యదేశముల వారాహ్నినింతురని పత్రికలలో ప్రకటింపబడుటకు రహస్యపత్రికలు చేసిన యీ ప్రకటన మే యాధార మని యిప్పుడు స్పష్టమైనది. నాకెట్టి ఆహ్వానము లేనియును రావలెను. ఆ గొప్ప దేశములకు వెళ్ళవలెనను ప్రకటనను నాకెంతమాత్రమును లేదు. నేను ఏ ప్రకటనను గూర్చి విజ్ఞాపనము చేసెనో దానిని భారతీయులే యింకను పూర్తిగా అంగీకరింపలేదని నే నెరుగదును. దానివిలువ యింకను పూర్తిగా గ్రహించబడలేదు. భారతదేశమున నాపని యింకను పరిశీలనలోనే యున్నది. అట్టివిలో దానినిగూర్చి నేను విదేశీయులలో గూడ నిపుడే ప్రచారమును చేయగోరుట చాల అసమంజసము. భారతదేశముననే నీపరిశీలన వెళ్ళగలిగినచో నాకందువలననే అధికముగ సంకల్పి కలుగగలదు. నా సంకల్పము స్పష్టముగా తెలిసియే యున్నది. అట్టిచో దౌర్జన్య మార్జములకు నన్ను పయోగించుకొనుటకు చేయబడు ప్రయత్నములన్నియును విఫలమగుట నిశ్చయము. నాకు రహస్య ప్రయత్నము లేనియును లేవు. సత్యము తప్ప నాకెట్టి తలకెములును తెలియవు. దౌర్జన్యపరిత్యాగము తప్ప వేరు ఆయుధము నాకులేదు. ఒకవేళ నాకు తెలియకుండ స్వల్పకాలము ఎవరైన నన్ను ప్రపంచదేశీయ చేయగలగదాదేమో గాని స్థిరముగానన్ను బోధనయొకటిగాన నన్ను పయోగించు కొనుటకుగల పరిమితులు నేనుస్పష్టముగా తెలియజేసితిని. అక్రమమార్గముల నన్ను తయోగించుట కదివరకే ప్రయత్నములు జరిగినవిగాని ఆ ప్రయత్నములన్నియును విఫలమైనవి. బోధనలను తెలుసుకుండుకోయిం తపరకు నాకుసరిగా తెలియనే తెలియదు. వారిస్థిరాంతములకు నేను చదువలేదు. దానివలన ఎప్పుటికైన రహస్యదేశమునకు లాభముకలుగనో కలుగనో నాకు తెలియదుగాని ఆయుధమునునకు దైవతీర్మానమును దౌర్జన్యమును ఆధారములగుటచే నాకది ఎంతమాత్రమును నచ్చలేదు.

దౌర్జన్యసాధనములవలన క్రైస్తవజాతియును బహుగలుగుదురు. నేనెంతమాత్రమును నమ్మజాలను. ప్రశంసనీయులగు కొనుములను నేనధికముగా నామోదించి సానుభూతిని చూడలేదనిగాని ఎట్టి ఉద్ధారసంకల్పమును నెరవేర్చుటకై నను సరే దౌర్జన్యసాధనముల నవలంబించుటకు మాత్రము నేను ప్రబల నిరాసని నాకొంపు ప్రయత్నించుచున్న బోధనలనుమిత్రులు స్పష్టముగా గ్రహించగోరెదను. కాన దౌర్జన్యపరులకును నాకును సాధారణమైన టికిని కలుగదు. దౌర్జన్యపరిత్యాగసిద్ధాంతము

కోహటు అల్లరులు

రావల్పిండిగో మహాత్ముని విచారణ

11 వ తేదీని మహాత్ముడు రావల్పిండినుండి

బయలుదేరెను

మహాత్ముడు 11 వ తేదీ ఉదయమున బొంబాయి మెయిలులో రావల్పిండినుండి బయలుదేరి నిన్ను సాయంత్రా లమునకు లాహోరుకు వచ్చి ఆమెయిలులోనే లాహోరు వెళ్ళెను.

కోహటు అల్లరులలో నైపుణ్యము రావల్పిండికి వచ్చినవారిలో చాలమందితో మాటావా మాటాలో, బాధారా, దాక్షిణ్య కిచుగాగారును నేనును సంభాషించితిమి. రాయబహదరు సర్దారు మఖానుసింగుగారితో గూడ నేను మాటలాడితిని. అల్లరులను గూర్చి యిండియా దొరతనమువారు చేసిన ప్రకటనను నేను చదివితిని. ఆ ప్రకటనను శరణాగతులపై భయమెత్తుటయేయని నేను నిర్ధారణగా చెప్పగలను. హిందూమహాత్ముడియ నాయకులకు తెలుపకుండ ఎట్టి పరతులకును అంగీకరింపవలదని నేను వారికి సలహాచెప్పితిని. దొరతనమువారి ప్రకటనములలోని వివిధ విషయముల నిజానిజములను గూర్చి నేనిప్పుడేమియును చెప్పజాలను. కోహటు మహాత్ముడియలలో ప్రముఖులగు వారెవరు రావల్పిండిగోరేదను. దొరతనమువారు ప్రభుత్వోద్యోగుల విచారణపైనే ఆధారపడి యీ ప్రకటనను చేసిరిగాని రావల్పిండి వచ్చిన హిందువులనుగాని మహాత్ముడియలనుగాని విచారణ చేయలేదు. తమవాదమును ఋజువుపరచుటకు హిందువులకు అవకాశముగూడ నియ్యలేదు. ఇట్టి ప్రభుత్వపాశాచికవిచారణలు తరుచుగా పాక్షికముగా నుండునని అనభవమువలన తెలిసిన విషయమే. ఈ ప్రకటనమువలన రావల్పిండిగో అనాధలై యున్న హిందువులకు గాఢసంతాపము కలిగినది. బహిరంగముగా విచారణచేసి హిందువులను మహాత్ముడియలను ప్రశ్నింతురని వారాశపడిరిగాని అటుల జరుగలేదు. రాజప్రతినిధి మలవ్యాజీకి పంపిన ప్రత్యక్షతీర్థమువలన దొరతనమువారికి నేమియును చేయబోరనిగూడ తెలుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో రావల్పిండి గో నున్న హిందువులలో ఆత్మగౌరవము గల వారెవరు ను మరల కోహటు వెళ్ళజాలరు. హిందువులకును మహాత్ముడియలకును స్థిరముగ సమాధానము కలుగవలెను. ఇతరుల ప్రాప్త్యమువలన నట్టి సమాధాన మెన్నటికిని కలుగజాలదు. ఏవో కొన్నిపరతులకు ఎవరో కొందరు హిందువులను మహాత్ముడియలను ఒప్పుకొనిరని వారందురేని వారు మనఃపూర్వకముగాగాక ఉద్యోగుల ప్రత్యక్షపరోక్ష నిర్బంధములవలననే వారు ఒప్పుకొని యుండురనియే నేను తలంచెదను.

కోహటు మహాత్ముడియప్రముఖులు రావల్పిండిగో నున్న హిందువులకు కలిసికొని మైత్రిని ప్రకటించి వారిని కాపాడెదమని వాగ్దానముచేసి వారిని కోహటు కాహ్నినించెదరుగాకయని నేనాశించుచున్నాను. నిజమున కనుగొనుటకు కోహటు మహాత్ముడియప్రముఖులు మీకు అవకాశమును కలిగితురుగాకయని నా మహాత్ముడియ మిత్రులను నేనును ఆశించుచున్నాము.

ఇప్పుడు రావల్పిండి వచ్చియున్న హిందువులు నిరాధారులుగా నున్నారు. మరల కోహటు వెళ్ళినచో తమ ప్రాణములు దక్కునను భయము వారికి హెచ్చుగానున్నది. అచట మహాత్ముడియల సంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగానున్నది. చేరువ నున్న దేశములలోనివా రందరును మహాత్ముడియలేగాన కోహటు మహాత్ముడియలు హిందువులను ప్రేమతో మరల కోహటుకు పిలుచుట కంగీకరింతురేదు. ఇతరుల వాగ్దానములపైని నాకేమియును నమ్మకములేదు. కోహటు మహాత్ముడియలు నిజముగా హిందూమహాత్ముడియ మైత్రిని గోరువా రైవచో హిందువుల కభయ మొసగి తీసికొని వెళ్ళవలెను.

"సరిహద్దు రాష్ట్రములలో హిందువులు అనుకూలముగా ప్రవర్తించినచో గాని ముందైనను మైత్రినిబలపడదు. కోహటు మహాత్ముడియలు వచ్చి మిమ్ములను పిలుచువరకు మీరు వెళ్ళ

నందు నాకుమిక్కిలిగట్టివమ్మకముండుటచే ఆరాజకులకే గాక దౌర్జన్యమునందు నమ్మకముగలవాకిగూడ నేను సహకారమొనరింతుటకు ఎంతమాత్రమును పిలువలేదు గాని దౌర్జన్యసాధనములందు యిప్పుడునమ్మకముగలవారిలో కొందరినైన సహృదయతను సహృదయమునకు మరల్చుటకు పిలువనను నమ్మకముతో ఆందుకొరకే అట్టివమ్మకముగలవారితోగూడ సంతమాత్రముగనైన నేను కలిసియుండుట గానిమరెండులకునుగాదు. అసత్యదౌర్జన్యములవలన స్థిరముగ పేరెన్నిటికిని కలుగదని అనభవమువలన నాకు గట్టి నమ్మకము కలదు. ఇదికేవలము నాదుద్రుష్టమేయని ఎవరికైన తోచినను అది పరిగ్రాహ్యముగ భ్రమయనిమాత్ర మంగీకరింపక తప్పదు. మో. క. గాంధీ.

కుండుటయే ఉత్తమపద్ధతి. భారతదేశీయులందరూ మీకు తోడ్పడెదరు. మీరు భారతదేశమునకు వచ్చినచో మీకు జీవనాధారముకలిగించుటలోగూడ కష్టముండదు. 1925 జనవరి 28 వ తేదీతో నాపనులన్నియును తీరును. అప్పుడు మరల నేను రావల్పిండివచ్చి ఆపరమైనంతకాలము మీతోనుండగలుగుదును. ఈలోగా కోహటుమహాత్ముడియలు తమ విధిని గుర్తింపగలుగుదురని నేను నమ్మెదను. మాటావా మాటాలోగారు కోహటు ప్రాముఖ్య మహాత్ముడియలతో రాయబారములను జరుపుచున్నారు" అని నేను రావల్పిండికివచ్చియున్న హిందువులకెరిగించితిని.

పంజాబులో మతకలహములనుగూర్చి నేనిప్పుడు చెప్పనలసినదేమియును లేదు. ఈసారి ఎంగుయిండియాపత్రికలో యీ విషయమునుగూర్చియే వివరముగా వ్రాసితిని.

"స్వరాజ్యమైన రావల్ మనము ప్రాణములనైన సదలపలేమి. నేనురాష్ట్రీయభావో తెలిపినని పత్రికలలో ప్రకటించబడినవిషయమును నేనింకనుచూడలేదు. మనలో కొందరైన యీ దుర్భరస్థితిని అంతమొందింపజేయుటకు వకాశములేదాఅను విషయమునుగూర్చి నేనాలోచించుచున్నాను. అదియిట్టిదని నేనిప్పుడు తెలుపజాలను. నానూచనలు కాంగ్రెసుమహాసభలో ఎటులాదరింపబడునో మొదట తెలవలెను. ఇప్పుడంతయును ఆయోమయముగానే యున్నది. గభవాన నానూచనల నామోదింపబట్టు చేయగలకే నాకులేదనియేయిచ్చును. అంతకంటే నాకిప్పుడేమియును తోచలేదు. నేను వీధినిర్ధారణచేసినను ఆప్రకారము నేను నడుచుకొనుటనిశ్చయము.

సంచారక్రమము

నేను 13 వ తేదీ శనివారమునాడు సబర్బరీని చేరెదను. మరల 18 వ తేదీని అటనుండి బయలుదేరి 20 వ తేదీకి బెల్గాం చేరెదను. ఆనాడు అచటికి వచ్చిన బహిష్కరణవాదులతోను 21 వ తేదీని స్వరాజ్యపక్షమువారితోను సంభాషించెదను. నాయకులలోను దేశారాధకులలోను అందరితోను ధారాళముగ మాటలాడగోరెదను. కాంగ్రెసు మహాసభలో తీర్మానముల నామోదించువా రందరును తమ బాధ్యతలను పూర్తిగా గుర్తింపవలెను. అని మహాత్ముడు లాహోరులో మావిలేజరి కెరిగించెను. (ఆ. పే.)

రంగూను కార్పొరేషను

సాము అపహరించుట

ముత్తాయి రిమాండులో నుంచబడెను
రంగూను, డిశంబరు 12:-రంగూను కార్పొరేషనునందలి టేబి సర్కిలుత్రూగియగు మాంగుమింగు తరపున జిల్లామేజిస్ట్రేటు గారిని జామినీయ ఉత్తరువు చేయవలసినదని బార్పిషరు వఖీరియాగారుకోరిరి. రూ. 63,000 లు అపహరించెనని కార్పొరేషనువారు నీయనపై నెవమాకోపించి కేసుచేసిరి. వారంటు జారీచేయించిరి. అప్పటినుండియు అనగా 20 దినములనుండి ముత్తాయి పరారి అయ్యెను. నేడు ప్రభుత్వమువారివశే మయ్యెను. ముత్తాయి నేరమును ఒప్పుకొని కనికరము చూపుమని బహుశో కోరును. వ్యాపారము పరిష్కారము చేసికొనుటకు ముత్తాయి జామినీయొద విడుదల చేయవలసినదని కోరుచున్నాడు. వాడులలోను ప్రతివాది న్యాయవాదితోను మాట్లాడిన పిమ్మట కార్పొరేషను వారి అభిప్రాయమును తెలిసికొనవలయునని జిల్లాజడ్జిగారు దెల్పిరి. 23-వ తేదీనాటికి కేసువాయిదా చేయబడెను. ముత్తాయి రిమాండులో నుంచబడెను. (ఆ. పే.)

పన్ను విచారణ సంఘము

రేపు విచారణ ప్రారంభించును

శ్రీయుత రాధాకుముద ముఖర్జీ గారు మొదటిసారి
శిల్లీ, డిశంబరు 11:-రేపు బహిరంగముగ పన్నువిచారణసంఘమువారు సాక్ష్యమును దీసికొనుటకు ప్రారంభించెదరు. లక్ష్యగూర్చు విశ్వవిద్యాలయము నందున్న శ్రీయుత రాధాకుముద ముఖర్జీ గారు ప్రభుత్వమున సాక్ష్య మిచ్చెదరు. ముందు వారములలో వి. యస్. పటేలు పండితుడు సర్ గంగారాం గారు సాక్ష్య మిచ్చెదరు. (ఆ. పే.)

ముఖ్యసేనాని పర్యటనము

కలకత్తా, డిశంబరు 11:-ముఖ్యసేనానియగు తాకిన్ షన్ ప్రభువు శిల్లీలో 14-వ తేదీన బయలుదేరి 15-వ తేదీకి కత్తా చేరెదరు. (ఆ. పే.)

దేశబంధుదాసుగారు

కలకత్తాపురమందిరమున నువన్యసింఛిరి

10 వ తేదీ రాత్రి దేశబంధుదాసుగారి అధ్యక్షతక్రింద కలకత్తా పురమందిరమున బహిరంగ సభ జరిగినది. "మల్లూరు యజ్ఞపాదుగారి విజయమున కీసభవారు సంకల్పించుచున్నారు. విశ్వసూక్ష్మదీక్షనభయ జరుపగోరుచున్నారు. (2) ఈజ్యోతిః బ్రిటిషువారిపద్ధతి నిసభవారు నిరసించుచు ఈజ్యోతిఃపట్ల సానుభూతిని చూపుచున్నాడు. (3) కఠినకాసనములు అక్రమము. రాష్ట్రీయకాసన సంఘమున నియోజితసభ్యు లందరును కఠిన కాసనములను తిరస్కరింపవలెను." అనుతీర్మానము లాసభలో నామోదించబడినది.

కడపటి తీర్మానమునుగూర్చి ప్రసంగించుచు దేశబంధు దాసుగారు లిటుప్రభువు ఆశీర్వాదము సమాధానము తెలిపిరి. "రాజప్రతినిధియైన గవర్నరును చేసిన ప్రసంగములను నేను మరచిపోలేదు. వెనుకటిప్రసంగము లన్నిటికంటెను తీవ్రతను మగ ప్రసంగమును చేయుటకు లిటుప్రభువు మరల కలకత్తాను వదిలి వేరొకచోటికి వెళ్లవలసివచ్చినది. మొదట మల్లూరును, పిమ్మట దివాజపూరులోను, తరువాత కలకత్తాలోను గవర్నరు ఉపన్యసింఛెను. "రాష్ట్రీయన అరాజకసంఘమున్ను మాట నిశ్చయము. అరెస్టుచేయబడినవారిలో కొందరు స్వరాజ్య పక్షమునా ఉండినను వారు స్వరాజ్యపక్షము వారను కారణమున వారిని అరెస్టుచేయలేదు. పిస్తోళ్లు కొనుటలోను జాంబులను చేయుటలోను వారికి సంబంధము కలదు గాననే వారిని అరెస్టుచేసిరి." అని గవర్నరు కలకత్తాలో నుడిచెను.

"అరాజకపక్షమున్నది. అరెస్టు చేయబడిన వారందరును ఆపక్షముతో చేరినవారే" అని అటుపిమ్మట గవర్నరు మల్లూరు నుడిచెను. అంతకంటె అభిమాను నిదర్శనము లను గవర్నరు చూపించలేదు. చెప్పినమాటలనే మరల మరల చెప్పెను. అట్లు చెప్పటయే నిదర్శనమని మనము నమ్మవలెనని ఆయన అభిప్రాయము. ఒకడువచ్చి "నాకు దవ్యాము కనబడెను" అని చెప్పెను. తక్కినవారు నమ్మలేదు. ఇంకొకసారి చెప్పెను. ఎవరను నమ్మలేదు. మాడవసారి గొంతుచించుకొని అమాటలనే మరల చెప్పెను. ఇక వేరునిదర్శన మవసరములేదని తృప్తిచెందెను.

ఇప్పుడు అరెస్టుచేయబడిన వారికి నిజముగా అరాజకులతో సంబంధముగల వని వంగరాష్ట్రీయన నొక్కరుగాని మానవులలో నెవ్వరుగాని సమ్మతించరని నేను గవర్నరుకు స్పష్టముగా తెలుపుచున్నాను. (వంగరాష్ట్రీయన అరాజకము కలదు.) అని నేను చెప్పినమాటనిజము. అమాటనే మతియొకసారి గూడ చెప్పెదను. న్యాయదూరము లగు కాసనములవలన అరాజక ముంతరింపదు. స్వరాజ్యావేశమువలననే అరాజకము కలిగినది. స్వరాజ్యము వచ్చిన గాని అది అంతరింపదు. న్యాయనిరర్థము లగు అక్రమకాసనములవలన అరాజకము మరింత పెచ్చుపెరుగుటకుగూడ నెట్టి సంతకమునులేదు. 1908లో చేయబడిన అక్రమకాసనములవలననే మొదట అరాజకము తలయెత్తినది. అప్పుడు వారు చాల అక్రమకాసనములను ప్రయోగించిరి. వారివ్యాధియేయిది. అశోగ్యవంతమగు దేశభేరిరమున అరాజకమున నీవ్యాధిని కలిగియుటకు వారిఅక్రమకాసన వ్యాధియే కారణము. నేను నూచించిన సాధనము లెట్టి? అరాజకము కలుగుటకుగల కారణములనుగూర్చి విచారణ ఫలపవలెనని 1917 మొదలు పెక్కుసార్లు నేను నూచించితిని. గని నిరంకుశోద్యోగులట్టి విచారణను నేటివరకును జరుపనేలేదు. దైవాగ్రహమున ఎన్నటికైనను తమదేతప్పనియు నాదే ఒప్పనియు నిరంకుశోద్యోగులు గ్రహింపకపోరు. కఠినకాసనముల వలన అరాజకోద్యమ మంతరించిన దని కొన్ని వర్తకములక్రితము వారు నిజముగా నమ్మిరి. అట్లులేనచో వెడకనిర్బంధమున నుంచి పిమ్మట వదిలివేసినవారందరిని 1818 క్రితము ప్రకటించిన మరల నిపుడేల అరెస్టుచేసిరి. అరెస్టులు అక్రమము 2రేక ఆరిగ్య లేవను వ్యర్థమా?

1908 లో అరాజకోద్యమము తలయెత్తినది. అప్పటినుండియు అది అంతరింపనేలేదు. అది యింకను నిలచియున్నది. వేరేయిట స్వాతంత్ర్యమును వారు గుర్తించువరకును అది అంతరింపదు.

ప్రభుత్వబాధ్యతను నాకిచ్చెదనని గవర్నరు తెలుపగా నేను నిరాకరించితినిగూడ గవర్నరు నుడిచెను. రాష్ట్రీయకారము నొనగబడినవారు ప్రధానసభ్యునే మరచుట సహజమా? నాకు బాధ్యత నిల్చినని గవర్నరు ఎన్నడును తెలుపలేదు. మంత్రివదని నిచ్చెద ననెను.

మీరు బాధ్యత నియ్యకున్నచో ఆర్థికారము కలవారెవ్వరును మంత్రివదని స్వీకరింపజాలరని నేను తెలిపితిని. మనము బాధ్యతకారకే అందోళనము చేయుచున్నాము. బాధ్యతాయిత ప్రభుత్వముగాని ప్రభుత్వమునందు బాధ్యతగాని నాకిత్తునననచో నేను నిరాకరించియుండు ననిన ఎవరైననమ్మెదరా? నేను గవర్నరునులహాను తిరస్కరించితిని. అందులకు భారతజాతీయతపట్ల నాకు గల గౌరవమే కారణము. (హ

న్యాయ). ఈదేశమున చాలసభ్యములనుగ్రహించితిని గవర్నరు లెలంచుచున్నాడు. గవర్నరుపక్షవికి లిటుప్రభువు కింతన జనుచుచాలదు. గవర్నరు కుండవలసిన అనుభవము లిటును ప్రభువుకు లేదు. లిటుప్రభువు ఇంకను చాలవిషయములను నేర్చుకొనవలసియున్నదని నేను తెలుపుచున్నందులకు నేను కుంతిస్తున్నాను.

భారతజాతీయతను నిరసించుట దని నేను గవర్నరును హెచ్చరించు చున్నాను. (విసంధి విసంధి). భారతజాతీయత జనించినదని కాలవేడులు తప్పక గ్రహించెదరు. (కరతాళములు). విారిక దానిని కడలింపజాలరు. కఠినకాసనములు జాతీయతాభివృద్ధికి సహాయము లగునని నేను హెచ్చరించుచున్నాను. (విండమాతరం). మనజాతీయత అభివృద్ధి నొందుటకు, వెనుక కర్ణాటకప్రభువును ఇప్పుడు లిటుప్రభువును చాల సహాయము చేసిరి. అందులకు నేను గవర్నరు నభినందించుచున్నాను." అని దాసుగారు నుడిచిరి.

(ఆ. ప్రె.)

సిక్కిముధారసంఘము

పంజా బుగవర్నరుకు విజ్ఞప్తి

పంజాబ రాష్ట్రీయ సిక్కిముధార సంఘసభ్యులు 88 మంది 10 తేదీని లాహోరు గవర్నరును దర్శించి సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. వారిలో అన్నిమండలముల ప్రతినిధులు, ఫించెను ఉద్యోగులు, పీఠీదర్శు, గొప్పభూస్వాములు మున్నగు వారుకలరు. "మేము గురుద్వారములచట్టముకొరకు సక్రమముగా ప్రయత్నించెదము. మాప్రయత్నము కేవలము మతవిషయకము. అశాంతిసౌదర్యపట్ల మాశేషముగా ద్వేషములేదు. వారిదివరకు చేసిన కొన్ని కార్యములనుగూడ మేము ప్రశంసించెదము. వారి సంస్కరణోద్యమము నామోదించెదము. వారింపుమించుగా రాజకీయములగు సమస్యలకొరకు న్యాయకాసనములను ధిక్కరించుచుండుటచే దేశమునకు చాలనష్టము కలుగుచున్నందున విచారింపుచున్నాము" అని వారు విన్నవించిరి.

"మీరెటులు సద్భావముతో సీసంఘమునేర్పరచి అక్రమ చర్యలను నిరసించుట చాల ప్రశంసనీయును. మేము మీసంఘము లో ఏ పక్షమునకు గాని ప్రోత్సాహమిచ్చుట లేదు. గురుద్వారముల సంస్కరణమును మీరు కొరుచున్నార. రెండవపక్షమువారి సంకల్పము గూడ నదియే. సక్రమముగా పనిచేయగోరువారికి సహాయము చేయుటచువిధి. మీసంఘమువారు చాలచిక్కిలపాలైరిని మేమెరుగుదుము. మీలో కొందరు సక్రమపద్ధతులను కొరుచున్నారని మేమెరుగుదుము. అట్టివారిలో ధైర్యముగా తమఅభిప్రాయములను తెలుపగలవారిని ప్రోత్సాహపరచవలెనని మేము ఉద్యోగుల కాహ్వానించితిమి. అట్టిచా రింకనుకొందరుకలరని తెలియుటచే ప్రతిపక్షులకు కష్టముగా నున్నది. అంతమాత్రమున మేము మీకు సహాయముచేయుట అక్రమమని చెప్ప వీలులేదు. వారు నిరాకు లగుచున్నారనిగూడ తెలుపవచ్చు. గాన మీరు వెనుదీయకును. గురుద్వారములచట్టము చర్యవచ్చినపుడు మీ యభిప్రాయములను ముఖ్యముగా వడికి తెలిసికొందుము. చట్టము అమోదించుటకుతో పని ముగియదు. దానిని అమలులో పెట్టవలెను. కార్యనిర్వాహకసంఘమునకు అనుభవముగల ఉచితజ్ఞులను ఎన్నుకొనవలెను. మీరాజంకమండ పనిచేయుడు. మీసంఘము చాల కీర్తినిగడించినది. అక్రమములను ఉత్సాహమును నిలవజెట్టవలెనని" గవర్నరు నుడిచెను. (ఆ. ప్రె.)

జయకరుగారి పత్ని వియోగము

10 వ తేదీల ఆకస్మికమరణము

10వ తేదీ రాత్రి బొంబాయిలో ఎం. ఆర్. జయకరు గారిభార్య క్రిమితి ముఖ్యబాయిగారు ఆకస్మికముగ హృద్రోగమువలన మృతినిొందిరి. 11 వ తేదీ ఉదయమున అంత్యక్రియలు జరిగినవి. చాలమంది కృతానమునకు వెల్లిరి. బొంబాయిశ్రీలలో ముఖ్యబాయిగారికి మృత్యురతము కలదు. (ఆ. ప్రె.)

బీహారు విద్యాశాఖ డైరెక్టరు

వేరుగ వభాశాలాధవనము నిర్మింప

వలయునని సూచించుట

పాట్నా, డిశంబరు 11:— వి శ్వ వి ద్యా ల య త గ గ రు ల కొ ర కు భ వ న ని ర్మాణ ము విషయమై ఒక స్కీము తయారుచేయవలసిన దని నియమించబడిన వి ద్యా శాఖ మంత్రి 25 లక్షల రూపాయలతో ప్రత్యేకముగ కళలను కాస్త్రమును అభ్యసించు వారికొక కళాశాలను నిర్మింపవలసినదని సూచించెను. (ఆ. ప్రె.)

జగ్గయ్య పేట

(ఒకవిలేఖరి)

బదిలీలు

డిశంబరు 11—మౌగ్రామములో భూమారు రెండుసంవత్సరములు సహమేజన్టీలు పనిచేసిన శ్రీయంత గుండు భీమారావుపంతులు గారిని బెజవాడకుమార్చిరి. వీరియందుగల ప్రేమను వెల్లడించుటకుగాను వీరు వెళ్లవపుడు సోమల్ కల్లువారు విందు న్నూ, భార్యపట్లమును తీయించిరి. ఈకల్లువును స్థాపించుటకు పొలుబడినవారిలో వీరుముఖ్యులు. వీరిస్థానే శ్రీయంత శ్రీ గంధారిజా శీతారామరావుపంతులు గారు వచ్చియున్నాడు.

కల్లుబు

ఈ నెల 7 వ తేదీన బెజవాడ సహకారెక్కురు గారున్న కల్లుబడిస్త్రిక్టు మెడికల్ ఆఫీసును దయచేసిరి. ఆశోజాన కల్లుమొబర్లకు ఆరిథులకు అల్పహాచింబు జరుపబడినది.

పూర్వపుసోమల్ కల్లుబు

9 వ తేదీనుండి రిరిగి తెరువబడి తెన్నీకు వగైరా అల్లూ సాగుచున్నవి. బహుశః ఈరెండుకల్లులను కలపి ఒకటే చేయు అభిప్రాయములో నున్నట్లు తెలియుచున్నది.

హైస్కూలు

మౌగ్రామమునున్న హైస్కూలుకు నిల్వసాములేదు. అయినప్పటికిని క్రిముక్త్యాల రాజావారి సంపూర్ణ సహాయము వలనను, ప్రధానోపాధ్యాయులైన శ్రీవిన్నకోట రంగారావు పంతులుగారి కృషివలనను నిర్దిష్టముగ సాగుచున్నది. హైస్కూలు ప్రాసనానందు కృతాగ్రకాలలో గుంటూరు కల్లుబడిల్లాలు ప్రఖ్యాతమును వహించినది. ఇట్టి విద్యాలయమునకు ధనసహాయము చేయుట యత్యవసరముగాన తాలూకావాసు లందరు సహాయము చేసెదరుగాక యని కోరెదము.

నేరములు

9 వ తేదీ రాత్రి ఒక వడ్రంగివనివాని యింటి యొక్క పైకప్పు కొసి లోపలప్రవేశించి కొంత ఆస్తినికొనిపోయిరి. ఉదయము పోలీసువారికి రిపోర్టు చేయబడినది. పోలీసువాడు నేరస్థులకొరకు వెదకుచున్నాడు.

బెల్గాంకాంగ్రెసు

ఇవలనుంచి బెల్గాంకాంగ్రెసుకు 4, 5 గురు మాత్రము వెళ్ల నుద్దేశించియున్నారు. బహుశః ఒక ఖద్దరుపావుకూడ పోవచ్చును.

జ్వరహరి

సీసా 1-కి నెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0
జ్వరహరి అందుకూటలు నేనింపి కట్టు నిశ్చయ జ్వరహరు. వతి పురాణజ్వరహరు మొదలగు నమస్త జ్వరహరు మోనును.

కలరామాత్రలు

డబ్బి 1-కి 12 మాత్రలు నెల రూ 0-6-0.
కలరా శ్లేషరేనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము.
కలరా తగిలిన వెంటనే చుండును తినుట అవశ్యకము.

చుండుకు నూనె

నెల సీసా 1-కి రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0
ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జల, గొంతు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెల్ల ఒకలగు జ్వరగలుగక చక్కగగ బెరుగగలము.

కఫహరిచూర్ణము

అన్ని డబ్బి 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బిల మందుగలది) 1-కి రూ 2-0-0
ఈ చూర్ణము కుంజురకలచే చేయబడినది.
కఫ, అబ్బునము, కాసినన, శ్రేయ్యర్థము మొదలగు కాష్టి యిగుల ఈచూర్ణమును. దీని వెంటకుంచుకొనుట మంచిది.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బి 1-కి రూ. 1-0-0
అన్నివిధముల పుండ్లను, కొరకు పుండ్లను ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్పును కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.

సుఖభోగి మాత్రలు

20 మాత్రలుగల డబ్బి 1-కి నెల రూ. 1-0-0
బలమునకు ధాతుప్రస్థితి యూనానివైద్యు డినిన విశేషముగ వాడుదురు. మొదటిరేకము పంపగలము.
అమృతాంజనం డిపో మదరాసు - బొంబాయి

సర్వమత శాంతిస్వ రాజ్యములు చేకూరు పెట్టు?

చేసిన, దిచేయజాలనిది

ధిల్లీ ఐకమత్యమహాసభ

బాబు భగవాన్ దాసుగారి అభిప్రాయములు
ధిల్లీలో సమావేశమైన ఐకమత్యమహాసభ
యేమి చేసినదియు, యేమి చేయలేకపోయినదియు,
యేమి చేయవలసియుండినదియు వివరించుచు, మత
మతమును రాజకీయములనుగల అవినాభావసంబం
ధమును దెల్పుచు, 'స్వ'యనుపదార్థమును వివరించు
చు వ్రాసిన చిన్న పాత్రము మాకు జేరినది. ఆం
దలిముఖ్యభాగములను ప్రచురించుచున్నాము. దీనిని
వలయువాని కాశీ, జ్ఞానమండలి మ్యానేజరుకు
వ్రాసిన ఉచితముగనే పంపబడును

ఐకమత్యమహాసభ యేమి చేసెను?

1924 నెవ్రెంబరు 26 నుండి ఆక్టోబరు 2 వరకును ధిల్లీ
లో సమావేశమైన ఐకమత్యమహాసభ మంచిపనిచే జేసెను. ఉ
పయోక్త ముగ తీర్మానముల గాంచెను. అన్ని పక్షములవారును
స్వపరదృష్టితో వీక్షింప ప్రయత్నములజేసెను. అందఱును చాల
వారు పూర్తిగా గాకపోయినను అన్యోన్యము పరస్పరభావము
ల పెట్టి యున్నది యేమి కావలయునో యేమి చేయవలెనో యే
మి చేస్తేయవలెనో అట్లంకముగ నుండునో అన్ని విషయములను
చర్చించుకొనిరి, అయితే పూర్తిగా క్యాసాఫల్యము గలుగలేదని
మాత్రము చెప్పవలయును. ఒక్కొక్కసారి దెబ్బలాట వచ్చున
ట్లుండెను. అనేకపక్షములు చేరినపుడు స్వాభిమానము లేకుండ
వాదించుట కష్టమే. ఉభయపక్షములలో సంబంధములేని
మూడవవారు విచారణకర్తగా లేకుండ, నెవరికి వారు యితరల
గుర్తి నిర్ణయము గావించుననవలసి కట్టుబడుదు గూడక
వ్వను గలదు. అయినను ఈ ప్రయత్నము ఆపూర్వమైనదని
యు బాగుగా ప్రారంభమయ్యెననియు జెప్పవలయును. ఈ ద్వి
రోజులలోనే యెన్నియో సంపత్కర్మముల నుండియు దేశీయన
ట్టి అన్యోన్య భావము దెలిసె నని ఉభయభాటులయందును పెద్ద
పెద్దవారు అభిప్రాయముల దెలిపిరి.

ఇచ్చట కార్యక్రమ మంతయును విషయనిర్ధారణ సంఘ
ములోనే జరిగెను అందు నూమందిసభాసభ్యులలో నాల్గవ
వంతుమంది యుండిరి. కాని మిగిలిన ముప్పాతికమంది గూడ
ప్రక్షేపణలతో బాటు వచ్చుచుండిరి అనగా యీసంఘమునా
వేళము గూడ వహాసభతో బాటే యయ్యెను. మహాసభయందు
విషయనిర్ధారణ సభాసభ్యులులే అచారిత్రానిర్ధారించబడు
చుండెను. కమిటీలో ఉపన్యాసములను, చర్చలను, ఉత్తర
ప్రత్యుత్తరములను 11 మంది గల ఉపసంఘము దీర్ఘ కాలము
సమావేశమైగావించిన చర్చలను ఇంతకన్న నెక్కువసభ్యులు
తిమిలోదాము గావించుకొన్న సంభాషణలను చేర్చి ప్రకటిం
చుటకు వీలేయను నెడల అన్యోన్య మానసావసరముదెలుసు కొ
నుటకు సవాయకముగ నుండి బోధకముగను, అనేకవిషయ
ముల దెలుపునట్లు నుండగలవని చెప్పవచ్చును.

అసభ చేయలేకపోయిన దేమి?

కాని యొకను చేయవలసినది, విషయనిర్ధారణసభలో
ప్రవేశకెట్లబడి చర్చించి అంగీకరింపజాలక పోయిన తీర్మా
నములు యెక్కువ ఉపయోగకరము. వైసవి గలవు. ధిల్లీలో జరి
గిన పని పైపైన ఆటలను దిద్దుపుటయేగాని ప్రశ్నకు నీరుపోయ
లేదు. ఈపని జరిగవచ్చు లాభ ముండదు.

రోగికి రోగము కుదురనలేనట్లు రోగనిదానము జేసి
కారణములను కనుగొని, సరియైనమందో కనుగొని దానిని
వేయవలయును. అవికమత్యసభ యీపనిని జేయలేదు. మామూ
లగ పైకి గాన్పించుచున్న తీవ్రరోగచిహ్నములు మాత్రము
పక్షమను జేయబడెను. అట్టిచికిత్సలను లాభములేదని కాదు
గాని సభవారు సిద్ధముజేసిన మందును నాయకులు టక్కునజేసి
నట్లయిన రోగమును తప్పక చాలవరకు కట్టించును. కాని మరకు
లువచ్చునదిసరి. వానికి జబాబుచెప్పట కష్టము. వైద్యుడా
నీమందు నీనే తిన్నే కొట్టికో మన్న నామెతె అవుతుంది. ఉన్న
కష్టమును కారణములేవో కనుగొని, నిర్మాణమునం దేమైన
ఒక స్థానము జేసేయో ప్రత్యామ్నాయముల బెట్టియో రోగమును
పూర్తిగా కుదురునట్లుచేయుటకు ప్రధానవైద్యుడుగ జేరిన మ
హాసభయే నిజమైనవిద్వాంసులుగాని ధైర్య నిశ్చయములుగాని,
సంపూర్ణ హృదయముగాని లేనటుల గాన్పించును.

మన మేపని చేయుమందనే ఫలితముల బొందగోరెదము.

అంగీకరింపని తీర్మానములు

కాని కొన్ని ఆశాచిహ్నములు గాన్పించుచునే యున్న
వి కొన్ని తీర్మానములు విషయనిర్ధారణసంఘమునందు లేబడి

బెల్గాం లో నూలు వడుకుటలో పోటీ

రూ 150 ల ఖరీదుగల 5 బహుమతులు

ఎవరైనను పోటీదారుగా నుండవచ్చును

మహాత్ముడు బహుమతులనిచ్చును

బెల్గాం లో ప్రదర్శనశాలలో 1 గంటసేపు నూలువడుకుపోటీ జరుగును. తేదీ ముందు తెలుప
బడును అందఱును పోటీకి రావచ్చును. పోటీదారులు సొంతరాటముల తెచ్చుకొనవలయును. ఆహ్వాన
సంఘమువారు 200 రాటములనుమాత్రమే కొద్దిపాటిరుసుము పుచ్చుకొని సాయముచేయుదురు. పోటీ
రేపుజరుగుననగా పోటీదారులు తమపేర్ల నీయవలయును (రిజిస్టరు చేయించుకోవలెను) 5 బంగారుపతక
ములు 1 కి 150 రూపు ఖరీదుగలవి మహాత్మునిచే నివ్వబడును. 1 బహుమతి ఎక్కువనూలు తీసినవారికి,
మిగతానూలుగు నూలునెంబరు నాజాకులనుబట్టి యివ్వబడును. ఈపోటీ యిదివరకు ప్రకటించినదానికి
అదనమున సి. వి. రంగంశ్రేష్ఠిగారు (అఖిలభారత జాతీయోపసంఘసభ్యుడు. చిత్తూరుజిల్లా నారాయణ
వరం) ప్రకటించుచున్నారు.

చర్చింప వీలులేక పోయెను. సభ ఆఖరువరకును ముఖ్యమని
నిశ్చయింపని తీర్మానము లనుకొన్న వానివలన నిది ఆపివేయ
బడెను. మరియొక కుభచిహ్న మేమనగా సభకు వచ్చినవారిలో
ఐకమత్యసంఘము సేర్వరచుట కుద్దయము బయలుదేరెను.

తిర్చిగుకుడి ఉద్దయములను ఒక సంవత్సరముబాటు ఆపి
యించవలెనను తీర్మాన ముపపాదించబడెను. చాలమంది స
భ్యులు బలపరుచుట కుండిరి. కాని మధ్యాహ్న మయ్యెను. ఆ
రోజు 2 వ ఆక్టోబరు. ఆసాయంత్రముతో సభ ముగియవలెను.
ఈవిషయమును గూర్చి తొందరగా నిర్ణయించుటకు వీలులేక
పోవుటచేత అంతట అంగీకరింపకను త్రోసివేయకను నిశ్చి
యించవలసి వచ్చెను.

మరియొక తీర్మానము క్రొత్తదేవాలయమును మసీదుల
ను గట్టుటను యరవడి సంగమాలవరకు ఆపియించవలె నని కోర
ెను. ఈతీర్మానము బలపరపబడి ఆకాలమును 5 సం॥ ములకు
తర్చింపవలెననియు మతభర్తృకార్యములకై డబ్బు వినియోగింప
గోరువారు పాతపడిపోయినవానిని బాగుచేయుటకును విద్యా
వ్యాప్తికి హిందువులు ఆరభివృద్ధిపను, మహమ్మదీయుల స
స్కృత్యమును సేర్వకొనుటకు వినియోగింపవచ్చుననియు సవరణ
యంపపాదించబడెను.

తీర్మానోపపాదకుడు సవరణ కంగీకరించెను. చాల
మందిగూడ నిందు కనుకూలురుగ నుండిరి. కొందరు నవ్వెరి.
కొందరు గినిసిరి. పూర్తిగా వివరించెప్పి అంగీకరించునట్లు జే
యుటకు వ్యర్థ లేకపోవుటవలన ఈతీర్మానమునకు గూడ వై
దానిగతియే వచ్చెను.

ఇకను మూడవ తీర్మానము త్వరలో స్వరాజ్యవిధాన
మును తయారుజేసి మతద్వేషభయములను అసత్యము లగువానిని
తొలగించుచు అన్ని మతముల లాభములను గాపాడుటలుల
జూపవలయునని చిత్తు తయారుచేయబడెను పంజాబునుండి వ
చ్చిన సభ్యు లభయ్యంతములవారును మతవిషయములం దచట
పోట్లాటలేమియు లేవనియు వచ్చిన పోట్లాట ఉద్యోగ
ములకనియు స్వరాజ్యము వచ్చిన పరరాజ్యముననిని ప్రతివారి
కిని భయము గలదనియు జెప్పెరి. అందుచేతనే యీతీర్మానము
చిత్తు తయారుజేయబడెను. కాని దీని నుపపాదించెదగన్నవారు
పైకోజాననే దీర్ఘకాల పోవుటవలననిది కమిటీలోని కసలేరాలేదు.
వచ్చినయెడల మిగిలినవానిగతియే దీనికిని బట్టెడిది. బహుళ
ఒక విధానమును తయారుజేయు మహాత్ముడు సిద్ధముగ నుండుట
వల్లను, స్వరాజ్యపక్ష మిష్టముతో నుండుటవల్లను లిబరలుపక్ష
మువారుగూడ కోరుటవల్లను నెగ్గడిదేహా ఎత్తిననేమి అసలే
రాలేదు.

మొదట మధ్యాహ్నము 12.30 యగుసరికి కమిటీ ఆ
ధ్యక్షుడు అన్నిటికన్న ముఖ్యముగ తీర్మానమును అంగీకరించి
నను లేకపోయినను ఉపపాదించగోరెను. దానిచరిత్ర యిది.

మొదటమూడునాలుగురోజులలోను లాహోరు డిల్లీనాగ
పూరు కాశీగభ్యులును మరియితరులను ఆరడజను తీర్మానముల
ను జేసి కవి అభ్యుత్థానకు బంపెరి. మాటలభేదమే గాని అందఱి
భావము ప్రతిమతము ఇతరమతముతో గలియక వేరుగనున్నదను
అసత్యభావము వ్యాపించి ద్వేషములకు కారణమగుటచేత ఇ
ప్పుడున్న పైదెద్ద మతములన్నిటికిని సమానధర్మములని త్రి ప్రక
టించిన ఈద్వేషము పోవునను నుద్దేశము తెలుపబడెను.

సభ చివరకోజు ఉదయము 9 గంటలకు అధ్యక్షుడు
ఈతీర్మానము నుపపాదించ గోరువారిలో నొకరికి ఈకాగి
తములన్నియు నిచ్చిఅందరు జేరి సమాలోచనజేసి ఒక చిత్తుదయ
రు జేయవలెనని కోరిరి. అందరును ఒక మూల జేరిరి,
ప త జా బు స భ్యు లు ఈ వి ష య మై యా స

భ నిర్ణయింపజాలవని భీష్మింపుకొనిరి. సరళాజీవి చాధురాణి
దెచ్చిన చిత్తును కొద్దిసవరణలతో ఈక్రిందవిధముగ పంపుట
కు నిర్ణయింపబడెను.

“భారతదేశ మైక్రముగ నుండుటకు మతవై రుద్ధ్యము
ముఖ్యముగ హిందూమహమ్మదీయులమండి ఆటంకముగ
నుండుటవల్లను, భారతదేశమునందు విభేదము లున్నయెడల స్వ
రాజ్యము రాజాలదు గావునను, ఈవైరుద్ధ్యమును పోగొట్టు
నుద్దేశ్యముతో ఈసభవారు వేర్వేరు మతముల ప్రతినిధులను
(ప్రతిపురుషులసంఘమును (అ) వివిధమతములకు సమానముగ
గలధర్మములను దెలుపుటకును, (ఆ) ఏమతముగాని అసహన
దౌర్జన్యముల జూపకుండ జేయుటకును (ఇ) ప్రపంచములో
శాంతినుహృద్భావము తేర్చుటకు చేయవలసిన దంతయు
జేయుటకును నియమించు మన్నది. లేదా, అట్టిసంఘమును కాం
గ్రెసు వర్గింగు కమిటీ యైనను సరే నియమింపవలెనని కోరు
చున్నది. ఈతీర్మాన ముపపాదించెద మని బలపరిచెద మన్న
వారిలో కొందరు ఆక్టోబరు 2 వ తేదీకి ముందే ధిల్లీనుండి
బయలుదేరి పోయిరి. 12-30 గంటలప్పుడు ఆ తీర్మానమును
పపాదించవలసినదిగ అధ్యక్షుడు కోరెను. అందరు నెప్పుడు
పోదమా యనియుండిరి. సరళాజీవి దానిని చదివి మాత్రమువ
పాదించెను. ఆక్షేప్త ప్రముగ బలపరపబడెను. ఆయన యంత
ఆలస్య మైనమీదట ఎక్కువ జెప్పగోర లేదనియు నెవరైన
ప్రశ్నలడిగిన జెప్పెద ననెను. కాని ఒకమిత్రుడు లేచి ‘ఇది
ఒకక్రొత్త బ్రహ్మసమాజ ము ను నెల కొలు వై ఆ
లోచనయా యనెను. ‘కాదు’ అని చెంటునే ప్రత్యుత్తరము
వచ్చెను. కాని మతములకు భంగమువచ్చునను గుసగుసలు బయ
లుదేరెను. ఇది యెట్లో అంగీకరింపరని తీర్మానమును బలపరిచిన
వారు ప్రత్యామ్నాయముగ మరియొకదానిని దెచ్చి పండితులు
మాట్టిల్లు, గురువులు, భిక్షులు యతులు మున్నగుమత గురువులం
దరును తమ శిష్యులకు సర్వమత సమానధర్మముల బోధింప వలె
నని కోరిరి. ఈ తీర్మానోద్దేశము మతకర్మలకు భంగము గలుగ
జేయుటా యని యొకరనిరి.

మూలానా అబ్దుల్ కలాం అజదు వివరించి చెప్పి అంగీ
కరించునట్లుజేయ కొంత ప్రయత్నము జేసెను. కాని 1 గంట
యయ్యెను. తలనొప్పి ఆకలిబాధ యెక్కు వైవాగాటి రుచి
దప్పిపోవు చుండెను. బహిరంగసభ రి గంటలకు సమావేశము
గావలసియుండెను. సభ్యు లొకరికొకరే లేచిపో జొచ్చిరి

అధ్యక్షునకు రెండుతీర్మానములలో నేడే నొకటి అంగీ
కరించునట్లుజేయ నిష్టమున్నను కమిటీ నింకను కూర్చొనబెట్టి
లాభములేదనుకొనెను. ఏకాద్విమందినో అంగీకరింపజేసినను బహి
రంగసభలో చచ్చులు ఉపన్యాసములు యెన్నియో వచ్చి అసలు
కాత్యమునకు భంగము గల్గును. కావున ఆయన తీర్మానోపపాద
కుని అంతట వదలివేయు;మని కోరెను. ప్రత్యామ్నాయతీర్మాన
ముపై అసలే ఓట్లు పుచ్చుకొనలేదు. కమిటీ లేచిపోయెను.
సభ గూడ పూ ర్తియయ్యెను. కాని సర్వమతశాంతి, భారత్వైక్య
స్పృక్తములములకు నీరుపోయకుండనే లేచిపోయిరి.

[రేపు భగవాన్ దాసుగారు జెప్పిన కార్యాచరణ
ధర్మప్రణాళిక ప్రచురింపబడును]

రాజప్రతినిధిపర్యటనము

ధానాబాదునకు బోయెను.

కలకత్తా, డిసెంబరు 11:— నేటిరాత్రి ధానాబాదునకు

కాజప్రతినిధివెడలెను. రేపునాయంత్ర మిచ్చటకు వైస్రాయ
గారు రావచ్చును. (ఆ.ప్రె.)

కలకత్తా నంధుమువారి ఆతిథ్యము

రాజప్రతినిధి ప్రసంగము

అర్జి నెన్పు నిర్మాణావశ్యకతనుచెల్పి తనచర్యను సమర్థింప యత్నించుట

“ప్రతిపక్షులు నిందించుటయేగాని ఉద్దేశవము నెదుర్కొనుటకు సలహా నీయజాలరైరి”

(నిన్నటి తరువాయి)

అసాధారణ శాసనములు

రాజకీయవిధానము ప్రకారముగా భారతదేశమందు గల అసాధారణకట్టముల నెదుర్కొనుటకు అసాధారణకట్టములను నిర్మించుట కొక్క గవర్నరు జనరలునకు మాత్రమే అధికారముగలదు. ఏగవర్నరునకు కోరినంత మాత్రమునను ఇట్టి అసాధారణకట్టము ప్రకటించబడదు. కాని తనవశమందున్న ఏకైకతలచేతను ఇట్టి అర్జి నెన్పును ప్రకటించుటకు వ్యూహము సర్వవిషయములను, స్థితిగతులను సమగ్రముగ దెలిసికొని అవసరమైన యొడ మాత్రమే యిట్టి తీవ్ర నిర్ణయంధ శాసన ప్రయోగమున కియ్యకొనవలయును. ఆవదయొక్క సహాగ్రతయు అదియగుటకుగల జరగాను గమనించి నేను అర్జి నెన్పును ప్రకటించితిని. విప్లవకారుల ఉద్దేశమును, దుండగములను అణచుటకు వంగరాష్ట్రమును నా ప్రభుత్వమును అనలంబించిన యితరమార్గములు స్థాభివృద్ధి గానందున ఈ నిర్బంధవిధానము ప్రకటించబడినది మిరయంగలయును.

భారత సామ్రాజ్య శాసనసభా కార్యక్రమమును జాలించి వెడలిపోవువరకును అర్జి నెన్పు ప్రకటనవిషయము నెవ్వరికిని తెలియనిచ్చితిని గానని కొంతమంది చెప్పుచున్నారు. ఇట్టి నూచనలకు తగిన ఆధారములేదు. భారతసామ్రాజ్య శాసనసభ కార్యక్రమము గత పెద్దెంబరు నెలలో అంత్యమయ్యెను. అప్పటికి అర్జి నెన్పునిర్మించుట అవసరమాలేదో చేయుటయున్న పదితూర్పు కాతేదు. పరిస్థితులను గురించి అప్పటికింకను బరితూసలుబడుచున్నవి. ఎల్లసమాచారములను బరిశీలించుట కధికమైన ప్రయత్నములు సల్పబడుచుండెను. మామూలు శాసనములు యీ విప్లవము నెదుర్కొనుటకు చాలానా లేదాయని చర్చింపబడుచుండెను. మామూలు శాసనములు యీనూతన విప్లవోద్భవమును అణచుటకు జాలవని నేను నమ్మి-పిమ్మట అట్టి బరు నెలాఖరునకు అర్జి నెన్పు ప్రకటించితిని. అర్జి నెన్పు అమలులో తెట్టుట వలననే విప్లవోద్భవము నాశనమగునని నేను నమ్మితిని. గుండగిండ్లకు దెలియకుండ నిది అమలులో తెట్టువలసియుండెను. కాని త్వరితముగను రహస్యముగను నిది ప్రభుత్వమున అమలులో తెట్టుట అవశ్యకమై యొక న ని నా వి ము ర్త కు తె రుం గుదురు గాక. నేను మొదటి దిన కార్య మత్వ ససరమైనదనియు వెంటనే అమలులోనుంచవలయుననియు అర్జి నెన్పుతో ప్రకటించితిని. కొలదిదినములలో తాత్కాలికముగ అమలులో నుంచబడిన అర్జి నెన్పును కార్యక్రమముగ వంగరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారి అమలుపాటిలో నుంచుటకు యీ అర్జి ముగ గావింపవలయును. తమరాష్ట్రీమందుండి ఈ సహాపద్రసమును భారదోలుటకు తగిన శాసనమువిషయమై వంగరాష్ట్రీయ శాసనసభా సభినిధులు ఆలోచించి అడిగినవలెను. లా ఆర్డరులను సంగ్రహించుటయు, అధికారులయు బాగులను బద్ధ ప్రాణములను కాపాడుటయు మొదలగు విషయములందు ప్రతినిధులు బాగుగ నాలోచించెదరని నేను నమ్ముచున్నాను. అట్లే ధికమైన భారము వీరిపై నిమిడియున్నది.

స్వరాజ్య వాదుల పై ను పయోగించుట కి అర్జి నెన్పు నిర్మింపబడిన దని ప్రతిపక్షులు చెప్పుచున్నారు. ఆపక్షమును నిర్మూలించవలయునని యీ నిర్బంధ కేంద్రము ప్రయోగింపబడ నున్నదని క్రొంతమంది విశ్వసించుచున్నారు. ఇట్టి నేరమును మోపునారు శుద్ధ బొంబాయిబతుచున్నారు. అట్టి దురభిప్రాయమునకు దావెచ్చుటనులేదు. విప్లవకారులను వారితో సంబంధించినవారిని విప్లవ ఉద్దేశమువ్యాపకులను దండించుటకు మాత్రమే యిది నిర్మింపబడినది. సన్మార్గ వర్తనలను లా ఆర్డరుల రక్షించువా రిట్టి అసాధారణ అర్జి మునకు గురిగాకుండ మిమ్ములకు కట్టుబట్టుములు గావించబడినవి ఋజువ్యాధావలంబున వారివారి పనులను నిర్విచారముగ జేసికొనవచ్చును. దేశీయులను భయభ్రాంతులుగ జేయుట యందు జేతులు కలుపకుండనుండి విప్లవకారులతో సంబంధము లేకుండనున్న రాజకీయపక్ష సభ్యుల కి అర్జి నెన్పువలన భయములేదు. నాకు దెలిసిట్లు అన్ని విషయములను దెలిసిన యేరాజకీయపక్షమువారు విప్లవకారులయొడ సానుభూతి జూపజాలరు.

ఈవిషయమంతటితో ముగించెదను. లార్డు లిట్టనుగారి అంశమును గురించి దీర్ఘపర్యాసముల నిచ్చెను. వంగరాష్ట్రమునకు మాత్రమేగాక ఎల్లరాష్ట్రములకును సంబంధించిన యీ విషయమును నేను ఆలోచించుచుంటిని. లొండరగా గాని

దీర్ఘదృష్టి ని మా పక గా ని నేను అర్జి నెన్పును ప్రకటించుట కి యుకొనలేదు. తీవ్రమైన చర్య అవసరమని నేను విశ్వసించితిని. ఈచర్య విప్లవము అణచజాలినయెడ నంతియే చాలెను. నేను నా ప్రభుత్వమును వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమును మియొక్కతోడ్పాటుపై వచ్చునని నమ్ముచున్నాను. మిసంఘమువారు స్పష్టముగ నీవిషయమై అభిప్రాయములనిచ్చియున్నారు. అందునకు నా కమితముగా సంతోషముగ నున్నది.

సంస్కరణముల విచారణసంఘము

సంస్కరణములనుగురించి మిరుకొంత ప్రసంగించితిరి మి అసోసియేషనువారిచే గత యేప్రిలువందు ప్రకటించబడినట్టి యు కారుగారి సంతకములతో యిండియామంత్రికి వ్రాయబడిన జవాబునే జదివితిరి. సక్రమపద్ధతులనవలంబించి సంస్కరణములందు మార్పుకావలయుననియు గోగునారి సంతృప్తిగరకు భారత ప్రభుత్వశాసనముక్రింద జేయుబడిన నిబంధనలందు మార్పులను గావించుటకు మీముముఖ్యులను చెల్పిరి. సార్వభౌమని శాసనము (భకారము స్థాపించబడిన దొరతనమువారికి సహకారము చూపి యిండియా శాసనమును నిర్విఘ్నముగా అమలులోనుంచుటకు తోడ్పడెదమని మీరు చెల్పితిరి. దానిభవిష్యత్తునుగురించి సందేహమునుచెల్పి తగినంత సహకారము దేశీయులు జూపనందుకు జితకాపిరి. సంస్కరణముల విచారణసంఘము మామనమ్మనం దుండి మీరిట్లు చెల్పితిరిని నేదలచెదను. నాకార్యనిర్వహణ సంఘమందలి దేశీయమంత్రిచే నీవిచారణసంఘముయొక్క పతి మితి గడవిన అసంబద్ధిలో నున్నక్రమచేయబడి ప్రభుత్వమువారి చే ప్రకటించబడిన తీర్మానముందు స్పష్టికరింపబడినది. సంస్కరణముల విచారణసంఘముపని బూర్తిగావించెను. కమిటీవారిచే దాఖలుకావడిన రిపోర్టు నా ప్రభుత్వము త్వరలో నాలోచింపవలసియున్నది. మేము సార్వభౌమని ప్రభుత్వమునకు చేయబోవు సిఫార్సులను ముందుగా నేను చెల్పప్రయత్నించను.

భావి విధానము

ఎల్లప్పుడును మనమునందుంచుకొనదగిన యొకవిషయమును గురించియు ప్రస్తుత పరిస్థితులకుగురించియును చెల్పెదను. 1919 సంవత్సరములో సార్వభౌమని ప్రభుత్వము యిండియా పరిపాలనవిషయమున నొకవిధానము ప్రకటించెను. అప్పటినుండియు అందు మార్పులేకుండ అమలులో నావిధానము నడచుచున్నది నేను పరిపాలనచేయుచున్న మూడున్నరసంవత్సరములలోను నేనైదు ప్రభుత్వములతో సంబంధములను నడపుచున్నాను. అదియే యిందులకునిదర్శనము. లాయమజార్జి, జోనాథన్, బాల్ల విన్ను, నాల్డోనాల్డు బాల్ల విన్ను గార్ల ప్రభుత్వముతో వరుసగా బనిచేసితిని. సంస్కరణములందలి ప్రధాన మాత్రములనేమీ మార్పులేకుండ నడచబడుచున్నవి. నా ప్రభుత్వమును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు ను యీ రాజకీయ విధానము నమలు జరుపుటకు నియమించబడినవి. సంస్కరణములు నుభువుగా అమలులో తెట్టుటకు అంతరాయములు గలగుచున్నప్పుడు ఆ అర్జి నెన్పు కేసులగురించి విచారణసల్పవలసియున్నది. కాన అప్పటి సార్వభౌమని ప్రభుత్వము వారితో నాలోచించి సంస్కరణములు అమలులో నుభువుగా నడపుటకుగల యిబ్బందులను నులోటుపాట్లను దెలిసి కొనుటకును తగినచర్య నందువై వీసికొనుటకును నొకవిచారణసంఘము నియమింపబడినది. నూతనవిధానమును మేము సార్వభౌమని ప్రభుత్వమునకు సిఫార్సుచేయవలయులేదు. అక్షుడేశము ప్రకారము అమలు గన్నట్లుచున్నట్టికొన్ని యిబ్బందులకును దొలగించుటకు మాత్రమే బూనితిమి. ఇండియాను మరియొక మెట్టు ఎక్కించవలయునననది వేరు. దేశీయ పరిపాలకులందు యిండియాను మరియొక అంతరపుమీద కెక్కించుటకు తగినసమయమును విధానమును బ్రతిభి పార్లమెంటువారి అధీనమందున్నది. పార్లమెంటు వారి విషయమున ఆలోచించు అంశములు యిండియా పరిపాలనశాసనము దుబాబ్బాతములో చెల్లబడి యున్నది. నానిని గురించియే మిసంఘమువారు కొంత సందేహమును జూపిరి.

సమయ మురుదించినప్పు డన్నివిషయములను సమగ్రముగ నాలోచింపబడునని మారు పూర్తిగ విశ్వసించవచ్చును. విపాదకరముగు సంగతి

సహకారమును సదభిప్రాయములను జూపనందున మీరు చింతించు చున్నారు. భారతీయులు తమ సద్బుద్ధియు సదభిప్రాయమును సహకారమును బ్రతిభివారియెడ జూపవలసిన అవశ్యకము లేదని ప్రయత్నించు చున్నందునకు నాకంతయు విచారముగ నున్నది. ఈ విషయమై నాకు విచారకరముగనే యున్నది. కాని మీరు చెల్పునది నిజముగా వని నేచెల్పజాలను. భారతదేశ అభివృద్ధి కావలయునని కోరుచు బ్రతిభి ప్రజలపై లేని పోని దురభిప్రాయములను వ్యాపింపచేయుచున్నవారి మనస్సునం దేమిగలదో దెలిసికొన నలవిగానున్నది.

ఇట్టిదురభిప్రాయములు నిజముగా భారతదేశమందలి ప్రజాభిప్రాయముగావనియు, బ్రతిభివారిపైకి విశ్వాసమును నమ్మకమునుగలవారు తెక్కిండ్లుగలరనియు, లేనిపోని అపవాదములను బ్రతిభివారిపై వ్యాపింపచేయుటచే నిజమై ప్రభుభక్తి అభివృద్ధి నొందుచున్నదనియు నేనెరుంగుదును. కాని అపవాదములు యిండియాలోను యింగ్లాండులోనుగల భారతదేశ భాంధవులని కష్టతరముగజేయుచు యిండియా గమ్యస్థానమును చేరుటకు ఆలస్యపర్చుచుండును. విద్యాభివృద్ధిగావించుట, ఆత్మగౌరవము పెంపొందించుట, నైతికాభివృద్ధికి తోడ్పడుట, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునిచ్చుటకు శక్తిసామర్థ్యములను విజ్ఞాంభింపచేయుటయు తెక్కితరములనుండి బ్రతిభివారుచేయుచున్నారు. అంతరపుపై క్రమముగా సామ్రాజ్య స్వస్వపరిపాలనము నిండియాబొందగలదని బ్రతిభివారివిశ్వాసము హిందూదేశము జనుల అభిప్రాయములను నేను సరిగా దెలిసికొనగలిగినచో వారికిని యిట్టికోరికయెగలదు. ఉభయదేశీయులను పరస్పర అభిప్రాయములను గమనించి భారతదేశము సామ్రాజ్యముయెది రాజ్యములతోగలసి అభివృద్ధి పొందుట కింకను ప్రయత్నములు చేయవలయును.

* * *
కలకత్తా, డిశంబరు 10:— బెల్ వెడేర్ నందు ఈది గున పేక్కినబడినవారు విందారగించిరి:— సర్ రాబర్టుచే రోహెన్ కొహెన్ సలిడింకుడంపతులు ఏ. గేనెల్ ను గుప్తదంపతులు పాశ్చాత్యసంఘసభ్యులతో రీడింగుడంపతులు విందారగించిరి, (అ. ప్రె.)

బీదలరాకపోకలు
జొంబాయి, డిశంబరు 11—యస్. యస్. “సి. జి. ఆప్ మాంచెన్సెరు” బీద నేటిరాత్రి యెనిమిదిగంటలకు బొంబాయిరేవుచేరును. రేపు ఉదయము 8-30 గంటలకు ప్రయాణికులు బీదనుండి దింపబడుదురు.
బి. వి. యస్. యస్. “మంచాల” బీద నవంబరు 14 వ తేదీన బొంబాయిరేవువిడిచి డిశంబరు 8 వ తాదీఖా నాటికి పిమ్మరేవుచేరును. 1

బొంబాయిసంఘ సేవసమితి
కార్యనిర్వహణసంఘమువారికోరిక
జొంబాయి, డిశంబరు 11—తీరుబడిగనున్న సమయమున విద్యయు విజ్ఞానమును గవయుటకు సౌకర్యములు బని నాం ద్రు క లు గ జే య వ ల యు న ని యు, ఆరవ అంతర్జాతీయ కార్మిక సమావేశమునందు చేయుచున్న సిఫార్సులను అమలులో తెట్టుట వసరమును గురించియు, చెల్లుచు ప్రభుత్వమువారికి బొంబాయి సాంఘిక సేవ సమితి కార్యనిర్వహణకర్తమువారు వ్రాసిరి. ప్రమాదములచే పనివాండ్లకు నీ నామకు ముజరావిషయమున దేశీయులకును, విదేశీయులకును భేదమునుండగదనియు నందువిషయమున గావించబడిన బీదంబడికను మన్నింపవలయుననియు చెల్లబడినది. ఈవిధానమున విదేశమందలి భారతీయులయెడ నాయా ప్రభుత్వములవారు యిట్లు సంబంధించుచున్నాకోలేదో, లేనియెడ నట్టి రాజ్యములలో భారతీయులయెడ నీ అంతర్జాతీయ కార్మిక సమావేశపు లొడంబడికను పత్రించునట్లు యిండియాదొరతనవారు చ్యుదీసికొనవలయుననియు గోరబడినది. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్రసారస్వత పరిక్షలు
పరీక్షాఫలితములు 1925 మార్చి నెల 10 వ తేదీకి కప్పక బ్రదురింపబడును, అంతవరకు అభ్యర్థులు వేచియుండఁ బ్రార్థితులు.
ఏ. కే. ముని,
కార్యదర్శి.

ఆంధ్రపత్రిక

1924-వ సం॥ రం దినంబరునెల 12-వ తేది

శుక్రవారము

రాజప్రతినిధి ఆశ్చర్యము

రీడింగు ప్రభువుగారికి ప్రస్తుత సీతయంతయు వింతగా దొచుచున్నది. బెంగాలు నిర్బంధముల గూర్చి దేశమంతయు అసమ్మతి జూపుటకు కారణ మేదియో వారికి గోచరింపలేదు. ఆ కారణము చేతనే గాబోలు, వారు ఇంతవరకును ఈ విషయ మునుగూర్చి ముచ్చటించరయ్యిరి. తాము చేసిన పని సరియని, వారికి ధ్రువమయినది. లిట్టను ప్రభువుగా రిచ్చిన సమాధానము వారికి సంపూర్ణ సంతృప్తిని గలుగజేసినది. అందుచే తాము మరల సమర్పించుట కన్నను, లిట్టను ప్రభువుగా రిచ్చిన సమాధానమునే జూచుకొనవలయునని, రీడింగు ప్రభువుగారు హెచ్చరించిరి. లిట్టను ప్రభువుగారి హేతువాద మెవరిని సంతృప్తిపెరుపలేదు. రీడింగు ప్రభువుగారి కింకన్నను వేరు కారణములు లేవా? సమ్మతివాదులగు ప్రముఖులకు తమయొద్ద గల సాక్ష్యమును చూపగూడదా? అట్టివా రెవరును దొరకరియి, తమ చర్యలకన్నిటికిని తామే బాధ్యులమనియు ఇంకొకటి బాధ్యతయందు వాల్చినచాల రియి, లిట్టను ప్రభువుగారు ఖండితముగ బలికిరి. అట్టితరి యీ బాధ్యతనంతను వారే మోసికొనక, శాశ్వతనిర్బంధచట్టము గావించుటకు శాసనసభ వారి తోడ్పాటు నడుగనెల? శాసనసభవారి సలహాలు నిర్బంధములను ప్రయోగించుకొనుండు అక్కరకు రాదుపుడు, పిమ్మట మాత్రము వానితో బని యేమి? రీడింగు ప్రభువుగారియినను దూరద్వైపి జూడక, అధికారవర్గవైఖరి నవలంబించుట శోచనీయము.

ప్రస్తుతసమయమున భారతీయులు తమకు మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడలేదని, రీడింగు ప్రభువుగారు ఆశ్చర్యపడుచున్నారు. లిట్టను ప్రభువుగారి నుడువులు వీరి కాశ్చర్యము గలిగింపలేదు. పరిపాలనా బాధ్యతలో ఇతరు లెవరును వ్రేలుబెట్టుటకు వీలులేదని లిట్టను ప్రభువు ఖండితముగ దెలుపుచుండ, దానియర్థ మేమి? ప్రజలతోడ్పాటు వారి కక్కరలేదనియెగద. ప్రజలసలహాలతో లిట్టను ప్రభువుగారికి బనిలేదు. వారెట్టిచర్య గైకొనను, దాని కెల్లరును కట్టుబడి యుండవలెను. అధికారు లీతీరున మెలగుచుండు, ప్రజలతోడ్పాటు కెట్టి యపకాశము గలదు? అధికారుల సహాయనిరాకరణమువలననే, ప్రజల సహాయ నిరాకరణము బయలుదేరినది. అన్ని విషయములలోను సాధ్యమగునంతవరకు శాసనసభవారి సలహాల ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు మెలగునెడల, సంస్కరణములు సఫలమగుచుండును. అట్టి సాంప్రదాయము నేర్పరచినచో, నిర్బంధములకును అశాంతికిని అపకాశ ముండెడిదిగాదు. అందుకుమారుగ సంస్కరణములకు పూర్వముకన్నను, ప్రజేచ్ఛ నధికముగత్వొనకరింప మొదలిడి

నపుడు, ప్రజా తోడ్పాటున కవసర మేముండును? రీడింగు ప్రభువుగారు రాజప్రతినిధి యయినపిమ్మట, ప్రభుత్వము లయిదుమార్లు మారినవి. లాయడు జార్జి, బోనార్, బాల్లవిను, మాక్స్ నాల్లు, మరల బాల్లవినుగార్లు మత్రులుగ బనిచేయుట తటస్థించెను.

కాని ఇందర పరిపాలనమునందును సంస్కరణవిధానము మారలేదని, రీడింగు ప్రభువుగారు సగర్వముగ బలికిరి. భారతీయుల కిందువలన గలిగెడి సంతస మేమియు లేదు హైందవాధికారవర్గము సంస్కరణములను నిష్ఫలము గావించుచుండు, ఇంగ్లండులో నేపక్షమువారి ధిక్కారమునకు ఎచ్చినను ఒక్కటియే యగుచున్నది. అధికార నిరంకుశత్వ మిసుమంతయు తగ్గుటకు మారుగ రానురాను హెచ్చిపోవుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజలు తమకు తోడ్పడుటలేదని రీడింగు ప్రభువుగారు నిందించుట హాస్యాస్పదము. వ రితోడ్పాటు నాశించుకుండ, లాఆర్డరులను రక్షించదలచినపుడు, ప్రజలను నిరంకుశకు కారణము గనుపించెను. ప్రజలు సూచించెడిమార్గ మొక్కటియు రీడింగు ప్రభువుగారికిగానిలిట్టను ప్రభువుగారికిగాని పనికిరాకున్నది. సమాధానపద్ధతి వారికి రుచించుకొన్నది. అట్టిస్థితిలో, ప్రస్తుతనిర్బంధములకును అందువలన గలిగెడి ఫలితములకును వారే బాధ్యతవహించవలెను. సహకారము ఒకపక్షము వారిమీదనే ఆధారపడదు. ప్రజలసహకారమును పాలకులు గోరిన, పాలకులు సయితము మనఃస్ఫూర్తిగ సహకారము నలుపుటకు సంసిద్ధులయి యుండవలయును. పాలకులు తమయిచ్చవచ్చినటుల మెలగుచు, వారెట్టిచర్యల నవలంబించినను ప్రజలు మారుమాటాడక యుండవలయునని శాసించుట సహకారము గానేరదు. ప్రజలలో విశ్వాసమును పురికొల్పకుండ, ఎట్టి నిర్బంధములను విధించినను ప్రయోజనములేదని పాలకు లికనయినను గ్రహింపవలయును. ప్రజాభిప్రాయము తమ కింతవరకును తిన్నగా గోచరింపలేదని రీడింగు ప్రభువుగారు రెంచునెడల, బొంబాయిలో గూడిన ఆఖరిభారత పక్ష సమావేశ తీర్మానములను గుర్తించిన తెలియగలదు. మితవాదులును జస్టిను పక్షమువారును గూడ అర్థి నెన్ను ప్రయోగమును నిరసించియుండ, దేశములో వీరి చర్య నభినందించెడి పక్ష మేమి గలదు? చింతామణిగారు ఇట్టి తీర్మానము నామోదించుటయు, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు సమ్మతి దెలుపుటయు జూడ, రీడింగు ప్రభువుగారు విచారింపవలదా? దేశనాయకులను నమ్మించుటకు ప్రయత్నింపవలదా? వారి కయినను సందర్భముల నన్నిటిని దెలుపవలదా? తమ కంట సంతృప్తికరముగ నున్న చర్యకు గల కారణములను, ఇతరులకు దెలిపిన నేమిపట్టము గలుగును? ఏవిధమున జూచినను రీడింగు ప్రభువుగారి ప్రసంగము నిస్సారమై, నిష్పాతుకముగ గనుపించును. ప్రజలను సమాధానపరుచుటకు చేజిక్కిన యపకాశమును రాజప్రతినిధిగారు కోల్పోయిరి. లిట్టను ప్రభువుగారి ప్రసంగము వలన గలిగిన ప్రతికూలాభిప్రాయమును వీరు నివారించ జాలకబోయిరి.

ఐక్యచత్వసమావేశము : భగవాన్దాసుగారు

బాబూ భగవాన్దాసుగారివ్యాసములుపీఠాలోచనచనతో గూడకొనియుండును. వీ రెంతకాలమునుండియో స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేయవలయు నని కోరుచుండిరి. ఐక్యచత్వసమావేశము వారు తుద కిందుల కంగీకరించిరి. మతకలహము లంతరించుటకును, స్వరాజ్యము సిద్ధించుటకును వీరు కొన్ని మార్గములను సూచించుచు, విమర్శనార్హమై హాకొక పౌత్రిమును పంపియి న్నారు. బెల్లం కాంగ్రెసు సభ జరుగనున్న యీ సమయమున భగవాన్దాసుగారి సూచనలనుగూర్చి యిండుక యోచించుట లాభకరము. సంయోగసమావేశ కార్యక్రమము వీరికి కొంతవరకు సంతృప్తి గలిగించినను, కొరంతలు చాల గల వని వీరు దెలుపుచున్నారు. మతకలహము లంతరించుటకు, మార్గ మేమి? ఈ కలహము లెంతఘోర మయినను, హిందువులలో నొకవంకను మహమ్మదీయులలో నింకొకవంకను సంఘీభావము బలపరచుటకు తోడ్పడ ననియు, ఇకమిందు హిందువులను మహమ్మదీయులను ఏకమగుట నులభమగుననియు వీరి యుద్దేశము. కలహములు ప్రజాశాంతిఫలములనియు, ప్రజాశాంతిని నరికగొట్టోవకు దెచ్చుట యావశ్యకమనియు, వీరు చాటుచున్నారు. మత మనగ నేమియో, మతసార మనగ నేమియో ప్రజలు గుర్తించవలయుననియు, నిజస్వరాజ్యమును నిజస్వరాజ్యమును రూపాంతరములే యనియు, భగవాన్దాసుగారు నమ్ముచున్నారు. అందుచే కృత్రిమతావేశమును బాగొట్టి, సత్యమతిము నెల్లరనునరించునటుల జేయవలయునని వీరు గోగుచున్నాదు. మతకలహములకు, ఒక్కసంఘమువారే బాధ్యులని భగవాన్దాసుగారు రెంచుటలేదు. ఉభయులలోను భావములుగలవని పేరినవ్యక్తము. మతోద్దేశ్యము, శాంతిచేహర్షుటయే. శాంతినిగలిగించుటకు మారుగ, వివిధమతములును అల్లరులను పురికొల్పుచున్నవి. స్వమతాధిక్యమును ప్రకటించుటకును, అన్యమతస్థులను తమలో కలుపుకొనుటకును జేసెడిప్రయత్నములు మిలిమియటచేత, మతిముయొక్క నిజప్రయోజనము అదృశ్యమగుచున్నది. ప్రేమయు భ్రాతృభావమును అంతరించుచున్నవి. అందుచే జ్ఞానబోధ యవసరమని భగవాన్దాసుగారు చాటుచున్నారు. ఎవరిమతమును వారనుష్ఠించుచు సర్వసామాన్యమతమును ఎదుట నుంచుకొని సహనము గనుపరుపవలెనని, వీరితలంపు. మతశాంతి లేనిది, హిందూదేశమునం దైకమత్యము గుదురదని, వీరు గట్టిగ నమ్ముచున్నారు. అంతరంగము పరిశుద్ధమయినగాని జహిరంగముపరిశుద్ధముగాజాలదని, భగవాన్దాసుగారు తెలిపినసంగతి సత్యమనుటకు సందియము లేదు. స్వరాజ్యస్వరాజ్యము లవినాభావసంబంధము గలవనువిషయమున, భగవాన్దాసుగారి తోనేకీభవింపవచ్చును. సర్వసామాన్యమతిమును ప్రకటించుటతో, హిందూదేశమున మతకలహము లంతరించునాయని మాత్రము విచారింపవలయును. ఇట్టి ప్రయత్నము చాలకాలమునుండియు హిందూదేశమున జరుగుచునేయుండెను. హిందువులను మహమ్మదీయులను దగ్గరకు జేర్చుటకు సిక్కుమత ముద్భవించెను. కాని, సిక్కుమతము ప్రత్యేకమై, మొదటి

యద్దేశ్యమును మరచెను. ప్రాచ్యుత్తరీచీ సంఘము
 యందు దృఢించి, వివిధమతములందలి సత్య
 ములను గ్రహించి దేశమునకు ఏకాదర్శమును నెల
 కొల్పటకు బ్రాహ్మసమాజము ప్రయత్నించెను.
 కాని బ్రాహ్మసమాజముగూడ ప్రత్యేకమతమై,
 వివిధమతసమ్మేళనము గావించ జాలకపోయెను.
 ధియసాధికల్ సంఘము బయలుదేరి, సర్వమతము
 లును ఒక్కమార్గమునకే త్రోవ జూపుచున్న
 పని చాటి, వివిధసంఘములమధ్య ఐక్యమును
 గడుర్చు బ్రయత్నించెను. కాని, ఆంగ్ల విద్యాధికు
 లకు కొందరకు దప్ప, ఈ సంఘపుబాధ ప్రజలకు
 రుచింపదయ్యెను. భగవాన్ నానుగాఁగ నూచనలయి
 నను, ఊహాప్రపంచమునంద నిలిచి యుండు
 నేమోయని భయమగుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని
 జీవితమువలన నేర్చికొనదగిన పాఠ మేమయిన
 నున్నచో, మతమనునది అనుష్ఠానమునందె కల
 దని గ్రహింపవచ్చును. "సర్వేనాః సుఖినోభవంతు",
 "లోకాః సమనాః సుఖినోభవంతు",
 ఇత్యాది వచనములను అనువదించుచు, పఠించుచు,
 "ఓం శాంతిః" అని తరుచుగ నుచ్చరించుచు, ఆ
 చరణలో సూత్రము వేరువిధముగ ప్రవర్తించు
 చుండన నేమిలాభము గలదు? ఏకమే వాద్వితీయం
 బ్రహ్మ" అనియు "తత్త్వమసి" యనియు గంభీర
 ముగ చాటుచు, ఆ చరణలో నిట్టి సత్య
 ములను మూలద్రోయచో, మతకలహము లేటు
 లంతరించును? అన్నిమతములును, జీవుడు పర
 మాత్ముని జేరుమార్గమునే బాధించుచున్నపుడు,
 బ్రాహ్మచిహ్నములకొరకు పోరాడుటయు, సహన
 మును సోదరప్రేమను విడిచి రాక్షసభావమును
 జూపుటయు ఏహ్యకరములు. మతమును, ఈశ్వ
 రుని అగౌరవపరచుట కింతకన్నను సులభమార్గము
 గనుపింపదు. గాంధీమహాత్ముడు మతసేద్ధాంతము
 లను ప్రతిపాదించుటతో కాలము గడపక, వాని
 ననుష్ఠానమునందు గనుబొమచుచున్నాడు. హిందువు
 తన సాధనను విడనాడక, మహమ్మదీయులపట్ల
 ఎంతవరకు సహనము జూప వీలు గలదో అంతవర
 కును మహాత్ముడు గనుపరుచుచున్నాడు. మహా
 త్మునిహృదయమును గ్రహించజాలక, మహమ్మదీ
 యులపట్ల నతడు పక్షపాతిము జూపుచున్నాడని
 నిందించెడి ప్రముఖులు గలరు. మహాత్ముని,
 హిందువులు హిందువనియు, మహమ్మదీయులు
 తమవాడినియు, క్రైస్తవులు క్రీస్తుమతానుచరు
 డనియు, బాల్మికికులు తమపక్షమువాడనియు,
 పాశ్చాత్యులు తమ రక్షకుడినియు, ప్రాచ్యులుగూడ
 వాసులు తమగురువనియు, నీ తీరున ప్రపంచ
 మంతయు సతనిని గురుపీతమున నుంచుటకు కారణ
 మేమి? మతములన్నిటికిని అట్టయడుగున నుండెడి
 సత్యము నతడు అనుష్ఠానమునందు బెట్టుటయే
 కారణముగాని వేరు గాదు. ఏమతమునకు జెందిన
 వారయినను, ధర్మానుష్ఠానమునందాసక్తి నెవరు
 జూపెదరో, వారిజీవితములే ప్రజలలో శాంతి,
 సఖ్యములను నెఱకొల్పగలవు.

భాషాప్రయుక్తవిభాగము

సరిహద్దుల విషయమై యెట్టియభిప్రాయభేద
 మున్నను, భాషాప్రయుక్తవిభాగ మావశ్యకమని,

ఆంధ్రుల గాంధీమహాత్ముని వూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

12.12.24

యథా శక్తి ని తో డు దు

చందాలు	కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వర	కోశాధిపతివద్దను, ఇతరత్రను వసూలు మొత్తము
ఇదివరకు	50602-6-8	రావు వంతులుగారికి చేసిన వసూలు
నేటి వసూలు	96-0-0	ఇదివరకు 24557-9-8
		తిరుపతినుంచి కె. రాజు
		గోపాలాచారి గారి
		ద్వారా అక్టోబరు
		నెల వసూలు 96-0-0
	50698-6-8	24653-9-8
		24878-9-8

ప్రజానిధికి సామునుబంపు చిరునామా:—కా.నాగేశ్వరరావు, నెం. 7, తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు.

ఎల్ల రంగీకరింపకతప్పదు. ఆంధ్రు లీసూత్రమును
 మున్ముందుగ ప్రతిపాదించి, దేశమునకు మార్గదర్శకు
 లయిరి. కాంగ్రెసుసభవా రీసూత్రము నంగీకరించి,
 దేశమును భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రములుగ విభజిం
 చిరి. సామాజ్యకాననసభలో మొట్టమొదట నీ
 మార్గమును సూచించినవారు, ఆంధ్ర ప్రముఖులగు
 నర్. బి. యస్. శర్మగారే. శర్మగారివాదము,
 మాంటాగూగారిదృష్టి నాకర్షించెను. మాంటుఫర్డు
 రిపోర్టులో వాగ్విషయమును చర్చించి, నూతన
 రాష్ట్రనిర్మాణమునకునలసిన ఏర్పాట్లను సూచించిరి.
 అందుచే, రాజోపు సామాజ్యకాననసభలో నీల
 కంఠదానుగా రుపపాది పడలచిన భాషాప్రయుక్త
 విభాగీకర్తాము ఆంధ్రులయొక్కాదము బడయు
 ననుటకు సందియములేదు. కాని, ఉత్కళులనంద
 రను ఏకపరిపాలనమున జేర్చువిషయమున,
 ఉత్కళనాయకులు వివరీతపు కోర్కెల గోరుటచే
 ప్రాతకలహములును మనఃస్పర్ధలును బైకివచ్చు
 చున్నవి. గంజాముజిల్లానంతను ఉత్కళరాష్ట్రము
 నందు జేర్పవలయు ననుట. మిగుల నసభ్యము.
 గంజామునందు ఆంధ్రులును, ఉత్కళులును గలసి
 యన్నారనియు, ఆంధ్రభాగములు కొన్ని ప్రత్యేక
 ముగ గలవనియు, అంగీకరింపలేవదు. అందుచే
 ఆంధ్రోత్కళ విభాగవిషయమున, ఉభయ
 సంఘములును కలసి సరిహద్దులను నిర్ణయించుకొన
 వచ్చును. లేనియెడల కాంగ్రెసుసభాయమును గోర
 వచ్చును. మూలసూత్రమును మరచి, ఉత్కళుల
 హక్కులను ఆంధ్రులుగాని, ఆంధ్రులహక్కులను
 ఉత్కళులుగానిభంగపరుపయత్నించుట అనర్థహేతు
 వగును. భాషల ననుసరించి విశ్వవిద్యాలయముల
 నేర్పరుపవలయునను కోర్కె సర్వసామాన్యమగు
 చున్నది. పూనాలో నిటీవల జరిగిన సెక్షండరీటీచరుల
 సమావేశమునందు, భాషల నాధారముజేకొని
 హెచ్చు విశ్వవిద్యాలయములను నెలకొల్పవలయు
 ననియు, పూనాను విశ్వవిద్యాలయస్థానముగ నేర్ప
 రుపవలయు ననియు, తీర్మానింపబడెను. భాషా
 ప్రయుక్త విభాగసూత్రము సర్వజనాంగీకారము
 బడయుచున్నది. ప్రస్తుతస్థితిలో సీసూత్రము సఫ
 లముగాకున్నను, స్వాధీనభారతవర్షము దీని నాధార
 పరచుకొనియే ముందుకు జనుననుటకు సందియము
 లేదు.

గాంధీమహాత్ముడు: బాల్మికికులు
 గాంధీమహాత్ముడు తమవాడిని ఎల్లరును భా
 వించుచున్నట్లునై, బాల్మికికులును తలంచుచుం
 డుట వింతగాదు. కాని యిటుల తలంచుటలో తమ
 తమలోపములను మహాత్మున కంటగట్టుటకు ప్రతి
 వారును ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈవారపు యంగు
 ఇండియాపత్రికలో, గాంధీమహాత్ము డిచ్చిన ప్రత్యు
 త్తరమును గమనింపవచ్చును. తనసందేశము పా
 శ్చాత్యప్రపంచదృష్టి నధికముగ నాకర్షించినను,
 వానిని హెచ్చి వివరీతాభిప్రాయములు ప్రబలుచున్న
 పనికూడ మహాత్మునకు దెలియవచ్చెను. గాంధీకి
 స్వాగత మొసగి, బాల్మికి ప్రచారమును సాగించు
 టకు రుష్యను లాలోచించుచున్నారట. రుష్యా
 వార్తాపత్రికలలో నిందుకుసంబంధించిన వివరములు
 ప్రచురింపబడుచున్నవి. తమసందేశమును హిందూ
 దేశమే తిన్నగ నిర్వహించుటలేదని మహాత్మునకు
 దెలియును. అందుచే స్వదేశమునందు విజయము
 బడయకుండ, విదేశములకు బోవుటకు మహాత్ము
 డంగీకరింతుటలేదు. ఆవిషయ మటుంప మరీయొక
 విషయమును, మహాత్ముడు స్పష్టపరచుచున్నాడు.
 బాల్మికికుల సిద్ధాంతము తెలుసున్నను, దౌర్జన్య
 మును వారు సాధనముగ నుపయోగించుచున్నారు.
 అందుకు తా నేమాత్రము సమర్థింప నని మహాత్ముడు
 సూచించెను. మహాత్మునితో కలసి పనిచేయవలయు
 ననిన, దౌర్జన్యమును వినర్జించుట ముఖ్యము. మహా
 త్ముని సందేశమునందు, ఆహింస ప్రధానమైనది.
 మహాత్మునకు రహస్యపద్ధతులుగాని, మంత్రాం
 గముగాని సరిపడవు. ఆధునికప్రపంచము మహా
 త్మునిసందేశము ననుష్ఠించుచో, ప్రస్తుతదుస్థితి
 త్వరలో దొలగిపోగలదు. సంగ్రామము లంతరించి,
 శాంతి నెలకొనగలదు.

అకాడిమిక్ కౌన్సిలు

నేటి సాయంకాలము మద్రాసు విశ్వవిద్యా
 లయపు అకాడిమిక్ కౌన్సిలుసభ జరుగును. ఈ
 సభయందు, యల్.యం.యస్. పరీక్షను దీసివైచి,
 యం.బి.పరీక్ష నొక్కదానినిమాత్రమే నిలుపవలయు
 నని డాక్టరు గురుస్వామి మొదలిగా ప్రతిపాదించె
 దను. ఇట్టి ముఖ్యవిషయమును విచారించునపుడు,

విదేశ వార్తలు

కామన్వెల్త్ లో చర్చ

జనీవీపు లేఖ

ఇంగ్లండు - అంతర్జాతీయమండలి ఋణములు

లండన్, డిశంబరు 11: - నేడు కామన్వెల్త్ లో వివిధ విషయములను గూర్చి చర్చ జరిగెను.

జనీవీపు లేఖ

క్లయన్సుగారు రష్యా సంబంధములను గూర్చి ప్రస్తావించిరి. ఈ లేఖ ఎన్నిక పనులయిన చాల పనిచేసినది.

జనీవీపు లేఖ నిజమైనదనే ప్రధానామాత్యుడు తెలియజేసెను. ఈ విషయమై ఉపసంఘమువారు విచారించి రష్యా అంతయు రుజువైనదనియు తెలియజేసిరి. చాంబర్లెనుగారు ఇంగ్లండుకు రాగానే పార్లమెంటులో మరల చర్చ జరుగుననిరి. ప్రభుత్వముతరపున, కార్మిక పక్షమువారు రష్యా, ఈజిప్టును గూర్చి సవరణను ప్రవేశపెట్టునపుడు, ప్రతిపక్షము నిచ్చెదరు.

అంతర్జాతీయమండలి ఋణములు

సర్ జాన్ సెయిన్ గారు అంతర్జాతీయమండలి ఋణసహస్యను గూర్చి ప్రస్తావించిరి. యధములో గ్రేటు బ్రిటన్ 2000000.00 పౌనులను మిత్రమండలికి రుణమనిచ్చెను. ఇంకొక 1000000000 పౌనుల మొత్తము నిచ్చెద నని అభిప్రాయ మొనగెను. దీనికి వడ్డీ 3000000000 పౌనులు. సాలుకు దగ్గరగా 1200000000 పౌనులు వడ్డీయగుచున్నది. గ్రేటు బ్రిటన్ అభయమిచ్చిన పదపయునై టెడ్ స్టేట్స్ యూరపియన్ ప్రభుత్వములతో ఇష్టముగ మెలగుటకు ఒప్పందము చేసెను.

ఫ్రాంసు అమెరికన్ ఋణ రాయబారములను గూర్చి తెలుపుచు పరిస్థితులు క్లిష్టముగ నున్నవనిరి. దుస్సహముగ నున్నది. ఖండాంతరములందు మిత్రమండలి కిచ్చుటకు అమెరికానుండి దీసికొన్న ఋణము మొత్తము దీర్చివేయుటకు గ్రేటు బ్రిటన్ అభయమిచ్చుటతో ఫ్రాంసుకు అమెరికాకు వ్యవహారము గురుగుచున్నది. ఈ విషయములో గ్రేటు బ్రిటన్ ప్రమేయ మెద్దియు లేదు.

బ్రిటిష్ పరిస్థితులు

చర్చిలుగారు వైమన్సుగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు యిట్లు చెలిపిరి:

అమెరికా - ఫ్రాంసు ఋణవిషయమై సంభాషణలు తాత్కాలికముగ ప్రాంతభూమిమైనవి తెలియబడవచ్చు అంతకంటె దెక్కువగాయియు తెలియజేయు. అందుచే బ్రిటిష్ వా రేమియు ప్రకటించుటకు అసమర్థులు లేకుండెను. యుద్ధములో కలిసి తనివేసినట్టియు స్నేహముగ నున్నట్టి రెండుదేశములకును అభ్యంతరము గలుగుపనులను చేయుట మాకీష్టము లేదు. మన ఋణము దీర్చుకొనినవా రెవరైన అమెరికాకు యియ్యవలసిన అప్పును దీర్చివేసి నునకు గూడ కొంతవర కియ్యవలెను. (మంత్రులు, విభాగాల సభ్యుల సంతకము.)

అమెరికా ఋణపరిష్కారము చాల లాభమును గలుగజేయును. నుండు అంతర్జాతీయమండలి ఋణసహస్య పరిష్కారమున కిదే మార్గ దర్శకముగ నుండును. మన నియామకమున అప్పులను ఋణదాతలు మెలకుకొన్నచో మనకు ఇతరు లీయవలసిన మొత్తమును బదులుకొనెదము. లేనిచో అమెరికా

కొన్నింటిని బహిరంగముగ జరుగుట న్యాయము. అందు జరిగెడివాదప్రతివాదములను గ్రహించుటకు ప్రజలు కుతూహలులుగ నుండు రనుటకు నంది యములేదు. కాని, కొన్నింటిని వార్తాపత్రికా ప్రతినిధులు పోవుటకు వీలు లేదని వైసుఫాను లకుగా రుత్తరవిచ్చిరట. వీరియుత్తరపు న్యాయము గాదు. పత్రికలలో నిట్టివిషయములను ప్రచురించుట వలన, అకాడిమిక్ కొన్నింటికు తగిన ప్రాముఖ్యము గలుగును. ప్రజాభిప్రాయమును గ్రహించుటకు సభ్యులకు వీ లెక్కుదుగ గలుగును. లేనియెడల నూతనవిశ్వవిద్యాలయవ్యవహారములు ప్రజలదృష్టి నాకర్షింపజాలవు.

మనల నుయెంత యీయవలెననిగోరునో అంతమొత్తమునే మన కీయవలసిన వారినుండి రాబట్టెదము. అమెరికా ఋణసహస్య పరిష్కార మగుటకు మూడేండ్లకు ముందే అయ్యది తెలియజేయబడెను. ఇప్పటికి గూడ అదే బ్రిటిష్ విధానమునకు ఆధారము. ఇదియే బాల్బరగారి లేఖలో జెప్పబడిన సంగతి.

జర్మనుపరిహారములు

లండన్, డిశంబరు 11: - జర్మనీ యభివృద్ధిగాంచిన మనకుగూడ సప్తపరిహారములు దానినిబట్టి ఎక్కువగ వచ్చును. కాని ఎంతవరకు మన ఆరేఖు సాఫేట్ జెప్పజాలము. జర్మనులు ఒకవేళ పరిహారముల నీయలేకున్న బాల్బరగారి లేఖలో జెప్పబడినటులనే దానికి మించకుండ మనము ఇతరులతో ఏర్పాటు జేసికొనవలెను. మిత్రమండలితో స్నేహముతో నుండుటకు ఈవిధానమును అవలంబించ నున్నారమనిరి.

జనవరిలో ప్యాసిఫిక్ నందు జరుగు మిత్రమండలి ఆర్థిక మంత్రులసభ జయప్రద మగుగాక యని స్పష్టపరచుకొనగార్లు గోరిరి. అచ్చటికి చర్చిలుగారు మన సహాయముతో ఏగెదరనిరి.

రషియాకు హితవు

జనీవీపుగారి లేఖ స్పష్టమైనట్లుగా దానియు నిజమైనదేయనియు మంత్రులమునా రేఖలుజేసిన ఉపసంఘమువారి నివేదికమును ఆధారముగ కొనవచ్చుననియు జోయిన్ సర్ హిమ్మగారు రిపి ఇది ఎట్లు జెప్పగలెనో ప్రభుత్వమువారు సాక్ష్యము నీయవలయుననెను. సాక్ష్యముల నిచ్చినవారి పేర్లను ప్రకటించిన వారిప్రాణములకు మోసము వచ్చును. కాన కార్మికసభ్యులు దీనిని విశ్వసించి ఉరకుండ వలెను. బ్రిటన్ లో రష్యా స్నేహముగ నుండగోరుచో బోలివియ ప్రచారమును మానవలెను. ఇండియాలో ఈజిప్టు లోను మరితరదేశములందును ప్రచారమును మానవలెననిరి.

చర్చ ఆపుజేయబడెను

సోమవారమువరకు చర్చ ఆపుజేయబడెను. రేపు శుక్రవారమునాడు ఇతరకార్యక్రమమును చర్చించెదరు.

ఈజిప్టు రాచకీయములు

జెనరల్ హామెగారి హెచ్చరిక

లండన్, డిశంబరు 8: - టైమ్స్ పత్రికా విలేజ్ రియల్టు కెయిరో నుండి తెలుపుచున్నాడు: - రాష్ట్రీయ గవర్నరు లండన్ ను బయటవారి ప్రమేయము లేకుండ పాలించవలెననియు ఆక్రమముగ ఆశాస్త్రియముగ రాచకీయ ఆందోళనమును తమరాష్ట్రములందు జరిగకుండ జేయవలెననియు జెనరల్ హామెగారు రాష్ట్రీయ గవర్నరులకు కబురంపి హెచ్చరించిరి.

ఇదివరలో జగలుపక్షపాతులగు సెనెటరులు, పార్లమెంటుసభ్యులు గవర్నరులకు సలహా నిచ్చుటచే ఇప్పుడది గూడ దనిరి.

ఈ ఏర్పాటువలన పరిస్థితి లెన్నియు మెరుగియిడి ఎవరికిని తొందరలేకుండ జేయును. జగలులు పక్షపాతులు అధికారమునకు రాకపూర్వ మున్నటే ప్రభుత్వవిధానము సాగుననుచున్నారు.

ఆంగ్ల సర్దారు హంతకులను వెదకుట

విద్యార్థినాయకుని అనుమానించుట

కెయిరో, డిశంబరు 8: - ఆంగ్ల సర్దారు హంతకులగు విద్యార్థులను వెదకుచున్నారు. వీరికి నాయకుడైన ఇబ్రాహిం ములఖిగాని అనుమానించుచున్నారు. ఇతడు పరారీ అయినాడు. తాను నిర్దోషియగుచో ఎదుటకు వచ్చి నిరపరాధుడన తెలియజేయుట మంచిగాని పారిపోవుట వలన మరింత అనుమానము బలపడునని కాకాబోల్వారు. పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

పారశీక పు వ్యవహారములు

భక్తియారీ పక్షనాయకులను మన్నించుట

టెహరాన్, డిశంబరు 10: - అగజానే మర్తి జగ్ గోయి ఖాన్ భక్తియారీగార్లును ప్రభుత్వమువారు మన్నించిరి. ప్రధానామాత్యుడు రెండోజాలు చదురుగనలను బోయి జూచును. హసానా లేమానును సందర్శించెదడు.

ఇండియాకు వచ్చుట

కర్జక్ ప్రభుని అల్లుడు మాత్రుడు ఇండియాకు బయలుదేరిరి.

జర్మన్ మంత్రుల వర్తము

రాజీనామా నీయనిశ్చయించుట

జాతీయవాదులు కొయిలిషన్ కంగీకరించుట

టెర్లిన్, డిశంబరు 10: - త్వరలోనే రాజీనామా నిమ్మటకు మంత్రులవర్తమువారు తీర్మానించిరి. ఎబర్ట్ అధ్యక్షునితో ఆలోచించి ఒక తేదీని నిర్ణయించవలెనని డాక్టరు మార్క్సుగారిని గోరిరి.

మంత్రులవిధానమును సాగించుటకు కావలసినంత బలము ఎన్నికలందు లభించకపోవుటయే మంత్రులవర్తము రాజీనామా నిమ్మటకు కారణము ఏపక్షమువారు, ప్రభుత్వమును స్వీకరించెదరో తెలియకున్నది. జర్మను జాతీయవాదులకొయిలిషన్ మంత్రులవర్తము ఏర్పడు ననుకొనుచున్నారు.

పార్లమెంటు ప భువు

సిలోను కేగుట

లండన్, డిశంబరు 10: - త్వరలో పార్లమెంటు ప్రభువు సింహాళమున కేగునున్నాడని కర్జక్ ప్రభువుల సభలో తెలియజేసెను.

'బొంబాయి సిటీ' ఆను పొగయోడ అటుకొన్న ను సప్త పడలేదనియు నేడు మరల బయలుదేరుచున్నదనియు తెలియచున్నది.

గట్టెక్కినట్టడ

తాత్కాలిక మరల సీటిలో ప్రవేశించి పోవుచున్నది. నష్ట మేమియు గలుగలేదు.

ట్రాప్స్ గారి అస్వస్థత

మరల ఒక నెలనుండి ట్రాప్స్ గారు విశజ్వరముచే బాధపడుచున్నారు. ఆరోగ్యమునిమిత్తము కాకసనుకు బోవలెనని వైద్యులు సలహా నిచ్చిరి.

సూయీజ్ కాల్య సుంకములు

పర్తవ్యాపారము బాగున్నచో చాలవరకు తగ్గించబడుననియు ప్రస్తుతము టన్ను 1 కి నూటికి 25 చొప్పున తగ్గించెదరనియు ఇంచితే ప్రభువు తెలియజేసెను.

జనీవా ఒడంబడిక

ప్రభువులసభలో చర్చ

కర్జక్ ప్రభుని ప్రకటనము

లండన్, డిశంబరు 11: - జనీవా ఒడంబడికనుగూర్చి ప్రభువులసభలో చర్చించుచు ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారేమియు తమ విధానమునుగూర్చి జెప్పటకు సాధ్యముగాదని కర్జక్ ప్రభువు తెలియజేసెను. జనీవా ఒడంబడిక చాలవిషయాల అనుకూలముగానే వెక్కుకగానే యున్నదనిరి. సామ్రాజ్యసంరక్షక సంఘమువారు దీనినంతను ఆలోచించెద రనిరి. కవిసెంటు కంటే ఇదే బాగున్నదనిరి. జనీవా ఒడంబడికలో ప్రపంచకాంతికి ముందు గావలయు సంగతులన్నియు జేయున్నవనిరి.

అమెరికా విషయమును ఆలోచించవలసియున్నది. ఫ్రాంసుమాట అటుండనీయుదనిరి. క్రొత్త అమెరికన్ ప్రభుత్వ వైఖరికిని ప్రాతప్రభుత్వవైఖరికిని అంతభేద ముండదనిరి. జాతిసమితిగాని కవిసెంటుగాని లాభకరముగ నుండగోరదలేని అమెరికాసానుభూతిని గడించవలెననిరి.

అమెరికా ప్రాంసుసంగతి అటుండ దొమినియనుల సంగతిని ఆలోచించవలసియున్నది. తమలో సలహాచేయుటకు విదేశాంగ వ్యవహారములందు జోక్యము గలుగజేసికొన్న దొమినియనులకు కోపము వచ్చును. అంత్యపరిష్కారము జేయుటకు ముందుదొమినియనులతో ఆలోచించుటకు పిలువలేదనెద రేదనిరి. ప్రభుత్వవిధానమును ప్రకటించుటకు ముందు చాలకాలము బట్టుననిరి.

లండనులో ప్రెంచిరాయవారి

శీషెట్టు, డిశం 11:-ప్రెంచిరాయవారి లండనుకు వచ్చిరి విదేశాంగ కార్యాలయమును సందర్శించిరి. త్వరలో ప్యారిసు కేసును, ఇతనిస్థానేవచ్చు ప్రెంచి రాయవారి ఈవారంత మున లండనుజేరును.

ఇంగ్లండులో హెచ్చుధరలు

విషయమై ఆలోచించుటకు తాయలు కమిషను ప్రారంభించెను. సాక్ష్యములు దీక్షింతుటకు ప్రారంభించిరి.

బ్రిటనులో పొగమంచు

లండను, బ్రిటిషుదీప్తపములందు అన్ని భాగములను పొగ మంచుచే చీకటిమయముగ నున్నవి. పండులు, క్రాంతానలు సర్వములు, కాష్ఠాంతిపండులు ఆపుజేయుటదెను. రైలుబండ్లు, మోటారుబండ్లుగూడ తక్కువగా పోవుచున్నవి.

సర్వవిలియం యెడ్డుడుగారు లండనుకు వచ్చిరి. ఆంగ్లో ముగ నున్నారు.

ఇండియన్ దొరలు

వేతనాభివృద్ధి

కామన్సునధిశా ప్రశ్న

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

డిశంబరు 12:-ఇండియాదేశమునకు యిండియన్ సర్వీసునందు చేర్చుకొనబడుచున్న దొరలకు విదేశములకు జోయి నందులకు అధిక జీతము, నెలపువరతులు పెక్కికలు అలెచెన్ను లనుగూర్చి గలయుబ్బందుల దెచ్చుచు యేట్లుగా రడిగినప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరముగా కామన్సునధిశా వింటరుటకు ప్రభువుగారు, లీగజేదిక నూచనలు అంగీకరింపబడినవియు పెక్కికలు జీతములు తీసివేసి అసలుజీతములనే యిండియను యిండియన్ సర్వీసులో నందరికి గూడ నెలకు 75 రూపాయలు నొప్పున పోచ్చింప బడుననియు చెప్పిరి.

సయాంప్రభుత్వము

సర్ ఇ. కుటుగారిని సయాంప్రభుత్వ అధిక సలహాదారు గా నియమించిరి.

కెయిరో విద్యార్థులు

మంత్రివర్గపు చర్యారసనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

డిశంబరు 12:-పాఠశాలలలో నధిక జేయరాదనియు సభలు జరుపుచున్నటులు ప్రకటింపరాదనియు విద్యామంత్రి గారి నిషేధపుటుత్తరులను నిరసించుచు కెయిరో విద్యార్థులు ఆగ్రహపరిత్రకలలో నిరసనమును ప్రకటించిరి. అందు విద్యార్థు లెన్నడును అరాచకము నుద్దేశింపలేదనియు, దేశాభిమానము గలవారగుటచే తమదేశభావిదేశముగూర్చి శ్రద్ధవహించక మాన రనియు ప్రకటించిరి.

కావలయును

తిరునెల్వేలిజిల్లా, ఓట్టిపిడారములో, పాఠశాలకు తెలుగునేర్పడగిన, ఒక ఉపాధ్యాయుడు కావలయును. జీతము మొత్తమున వాటికి, నక్షిణాంధ్రభాషాభివర్ధన కథ, కార్య దర్శి, 9 వ సంబరు, శ్రీనివాసపిళ్లపిడి, ఎగుంబూరు, క్రింద కను పరిచియుండు నామధేయమునకు వ్రాసి కనుగొన ప్రార్థితులు. సాధు వరదరాజంపంతులు.

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ ఎన్నిక

స్వరాజ్యవాదుల దిగ్విజయము

శ్రీయుత బి. చక్రవర్తిగారు ఎన్నుకొనబడిరి కలకత్తా, డిశంబరు 11-ముగ్గురు పోటీకర్తయును వారి అభ్యర్థిత్వముల నుపసంహరింపకొనుటచే దైమెందు హర్షమస్థానమునకు పోటీలేకుండ శ్రీయుత బి. చక్రవర్తిగారు వంగరాష్ట్ర శాసనసభ ఎన్నికసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. స్వతంత్రవాది కక్షకు చక్రవర్తిగారు నాయకులు. (ఆం. ప్రె.)

టారిఫ్ బోర్డు

కలకత్తా అభిప్రాయములు
శ్రీవమెనవిరోధభావములు

కలకత్తా, డిశంబరు 10-స్టేట్సు మెన్ బుత్రికయొక్క ప్రతినిధులకు మూరువాట్ సన్ గార్లు, ఇంగ్లీషు మెన్ బుత్రిక ప్రతి నిధియును కేలు, మరికొన్ని యింగ్లీషు దేశీయభాషాపత్రికల ప్రతి నిధులు, టారిఫ్ బోర్డుయెదుట నేడుసాక్ష్యమిచ్చిరి. టారిఫ్ బోర్డు అధ్యక్షుడగు రేసీగారు యేవిధానముమీద వార్తాపత్రిక లచ్చు వేయబడు కాగితములపై పన్ను విధించబడకుండ జేయవలగలదని సాక్షుల నడిగెను. మె కాని కలు పల్కు పె ర సెంటి జి తెలిసికొనుటకష్టము. 60 శేక 65 పెర సెంటి పెరసను సామాన్యముగ పెమ్మలలో చేర్చినయెడల ఇండియాలో అచ్చువేయబడు వార్తాపత్రికల వారికి సంపూర్ణినిచ్చునని వాట్ సన్ గారు నడిపిరి. కాని స్టేట్సు మెన్ బుత్రిక 70 పెర సెంటులవరకును మె కాని కర్ పల్కుగల కాగితముల నుపయోగించుచున్నదని వాట్ సన్ గారు చెప్పిరి. ఇండి యాలో వార్తాపత్రిక నునుపుగా నుండవలయునని చదువువారు గోరెదరు. కాని అచ్చుబాగుగ పడవలయున్నది. కాగితము అధికముగా నునుపు కావించబడినచో అచ్చుబాగుగ బడదు. కనుక రెండు మదురునట్లును, వార్తాపత్రికల జనువలను ముద్రా యంత్ర వ్యాపకులకు సంతోష జెటుటకు ప్రయత్నించుమం దెను.

దిగుమతికాబడు కాగితముపై బన్ను విధించినయెడ ముద్ర జాయంత్రాధికారుల వర్తకమునకు కష్టముగ నుండునని చెప్పి బడుచున్న విషయము సాక్షికి రేసీగారు చెప్పి యావర్తకమునకు యెంతవరకు పన్ను విధించుటచే నష్టముగల్గునో చెప్పవలసినదని సాక్షిని గోరెను. తాను సరిగా యీ విషయమై చెప్పజాలనని వాట్ సన్ గారు నడిపిరి. తాను ఈదేశమునకు వచ్చి 19 సంవత్స రములైనదనియు, యీలోపల దేశమందలి ముద్రాయంత్రములు విశేషాభివృద్ధి నొందెననియు, విదేశమందలి ముద్రాయంత్రపు వర్తకముతో పోటికిని నల్గురిలవనియు, తమ యభిప్రాయముని వాట్ సన్ గారు జవాబిచ్చిరి. 19 సంవత్సరముల క్రితము ఇంగ్లాండునుండి యీదేశమునకు అగేతులు వచ్చుచుండిరి. సామాన్య మగు అచ్చుపనులెల్ల నిచ్చటనే గావించుచుండిరి. ఇప్పుడు వాణ్యమైన అచ్చుపనులను గూడ యిండియాలోనే జేయించుచు న్నారు. కాన దిగుమతికాబడు కాగితములపై పన్ను విధించి నచో యీవర్తకమున కాటంకములు జటస్థించవు.

అచ్చువేయుట చాకగుటచే అచ్చుపరిశ్రమ విస్తారము భారతదేశముందు వ్యాపించియుండునని చూచుచున్నదని రేసీగారు చెప్పిరి. టారిఫ్ బోర్డుపబడినచో చాకగనుండుటకు మారుగ అచ్చు పనులు బ్రియమైవర్తకమున సకంపచేయవచ్చు నని మారుగారు నిరి. కాగితములపై పన్ను విధించినయెడ దేశీయముద్రాయంత్రపు పరిశ్రమవారు ఎంతవరకు విదేశపుపాటీ కాగితలతో లేదో అను విషయము సరిగా చెప్పబడవలయునని రేసీగారు సాక్షులకు గోరిరి. చిన్న పత్రికయును కాగితపుపరిశ్రమకు రక్షణమిచ్చిన యెడ బెరుపరిశ్రమలకు వార్తాపత్రిక ముద్రాయంత్ర పత్రికయునును నష్టమునొందునని మారుగారు చెప్పిరి. అచ్చు పరిశ్రమరక్షణ నిచ్చినచో నెంతవరకునష్టము నొందునో చెబుట వలసినదని రేసీగారు ప్రశ్నించిరి. ఈ వర్తకమునకు నష్టముకొంతగాక పూర్తిగావచ్చునని మారుగారు చెప్పిరి. లిఖితరూపముగ దాఖలుచేయబడిన స్టేట్సు మెంటు ప్రకారముగ యిండియాలో అచ్చుపరిశ్రమయందు సుమారు 50,000 పనివాండుగలరు. ఈసంఖ్యలో నెన్నవంతువారు చక్కగబరిచేయ నేర్చుగలవారో తెల్పవలసినదని కేలుపండితుడడిగెను. చాలనుంది నేర్చుగల పనివారును తక్కువసంఖ్యకులే నేర్చుగల గారనియు వాట్ సన్ గారు చెప్పిరి. కాగితపుపరిశ్రమపై పట్టుబడికిని వార్తాపత్రికలపై నష్టము, అచ్చుపరిశ్రమపై నష్టము పెట్టుబడికిని తారతమ్యమును చెప్పవలసినదని కేలుగారు తిరిగిప్రశ్నించిరి. వెంటనే తాను సమాధానము చెప్పజాలనని వాట్ సన్ గారు చెప్పిరి. కాగితపుపరిశ్రమపై పెట్టుబడికంటె పెక్కురెట్లు అధికముగ మిగిలిన రెండుపరిశ్రమలందును పెట్టుబడి పెట్టుబడినదని చెప్పెను. అచ్చుపరిశ్రమనుగూర్చి మాట్లాడునప్పుడు చెక్కుభారతీయులచే స్థాపించబడిన చినచిన్న వ్యాపారములను మరువజనదని కేలుగారు చెప్పిరి. కాగితపు పరిశ్రమకు రక్షణనిచ్చుట కనేకమైననూచనలు చెల్లుబడెను. దొరతనమువారి అధికమునకు పరిమితిగలదనియు సూచించినరక్షణ మార్గమునలన యీపరిశ్రమలను యెంతసొమ్ము త్యాగము గాబడుచున్నదో భారత సామ్రాజ్య సభ్యులకు

దెలుపవలయునని రేసీగారు చెప్పిరి. గడ్డి, గడ్డలమీద వీసికొను రాయల్ టీ వీసివేయవలసినదని సాక్షి చెప్పెను. అటవీకాని ఉద్యోగులను పల్కుపరిశ్రమదారులకును సహకారము మెండుగ నుండవలయుననియు, అసవరమైనచో ప్రభుత్వమువారు నిపుణులగు అటవీకాని ఉద్యోగులకు కంపెనీవారికి సహాయము నిమిత్తమియవలయుననియు, కొన్ని కంపెనీలకు చాకవడ్డీమీద అప్పునీయ వలయుననియు, పల్కు యొక్క ఉత్పత్తివృద్ధితే తుదికు పల్కు ఎగుమతి విజృంభించుటకు, దిగుమతి అగుచున్న పల్కుపై పన్ను విధించవలయుననియు, నీటిమీదను భూమిమీదను పల్కు, కాగితముల మోతరేటు తగ్గించవలయుననియు సాక్షిగోరెను.

వేవరు పరిశ్రమరక్షణము

కలకత్తావర్తకుల సాక్ష్యము

రక్షణము ప్రస్తుత మవసరములేదు.

కలకత్తా, డిశంబరు 11:- టారిఫ్ బోర్డునెదుట నేడు చిన్నద విహారిహల్ దరు మరిమగ్గురు హైందవర్తకులు కాగితరక్షణమువిషయమున సాక్ష్య మిచ్చిరి. ప్రస్తుతపుకాగితము పరిశ్రమకు రక్షణనిచ్చుట అవసరములేదని సాక్షులు చెప్పిరి. కాగితపు పరిశ్రమ లాభదాయకము గావించుటకు కార్యనిర్వహణమందును సరకుతయారుచేయుటయందు తదితరకాఖతందును గలతోటుపాట్లు రక్షణమియ్య బూనుటకు ప్రార్థనము దిద్దవలయును. కాగితముపై రక్షణపన్నువసూలు చేయుటకంటె సంవత్సరమునకు సుమారు 25 టన్నులు దిగుబడియును పాతవార్తాపత్రికలపై టన్నున కొక రూ.10-చొప్పున పన్ను విధించియు కాగితముపై వసూలుకాబడుచున్న 15 పెర సెంటు దిగుమతిపన్నులో ను 5 పెర సెంటు వేరుజేసియు నొకనిధి సమకూర్చవలసినదని సాక్షులు చెప్పిరి. జేతెంటుదాల్ల వ్యయదారుల హక్కులకు భంగములేని పద్ధతిని దేశమందు దయరూపముచున్న కాగితపు గుణధర విదేశమునందుండి దిగుబడికాబడుచున్న గుణధరతో సమానము జేయుటకు బొంబే నీయవలయునని సాక్షులు చెప్పిరి. రెండుపరిశ్రమలయొక్క ముడివిస్త్రువులైనను తయారుకాబడిన పన్నుపులైనను రైల్వేవారు రిటేనునీయవలయును. పన్నుపూర్తిగ లేకుండగాని లేకతగ్గించికాని ముడివిస్త్రువులను అధికముగ దిగుమతి చేయవలయును. (ఆం. ప్రె.)

బొంబాయిగవర్నరుపర్యటనము

భేరుపురసంస్థానమండలి సన్మానము

కరాచీ, డిశంబరు 11-గవర్నరుగారిని వారిభార్యను సన్మానించుటకు నిన్నను గేరుపురమందు చక్కని యేర్పాట్లు కావించబడెను. కరాచీ నుండి రాత్రి ప్రయాణముచేసి ఉదయము తొమ్మిదిగంటలకు విల్ సన్ దంపతులు యిచ్చుటదిగిరి. సంస్థానాధీశ్వరుడు, పాలిటికల్ కమిషనరు, జజీరు, పెక్కు మంది షాహి జాదాలు గవర్నరుగారిని సత్కరించుటకువచ్చిరి. 17 సెల్యూటులు కేల్పబడెను. గవర్నరుగారి గౌరవాధ్యమయేర్పాటుగాబడిన సైన్యమును బరిశీలించినవిష్టుట, ఆరుబంటెలచేలాగబడిన బండినెక్కి గవర్నరుగారు భార్యయు సంస్థానాధీశ్వరుని హర్ష్యమునకు ఊరేగుచు వెడలిరి. దారిపాడునను జనులు సంతోషముతో జయజయధ్వనులు వేయుచుండిరి. జండాలోను, పుష్పదండలోను వీధులంకరింపబడెను. గవర్నరుగారు భవనము చేరగానే సంస్థానాధీశ్వరుడగు మీరుగారు మామూలుపద్ధతిని గవర్నరుగారిని తనఅధికారులతో సహితముగ సందర్శించెను. గవర్నరుగారు తిరిగి మీరుగారిని సందర్శించిరి. మధ్యాహ్నము సంస్థానపు జలయంత్రమును, సర్వమురాద్ ఆలీపరిశ్రామిక బాకాలను, రేడియోగ్రండ్స్ అనుపత్రియు గవర్నరుగారుసందర్శించిరి. ఫలహారాంతరము జేటాడిరి. సాయంత్రము బాణాసంచా గాల్చబడెను. పిమ్మట విందుప్రారంభమయ్యెను. మీరుగారును, గవర్నరుగారును ప్రసంగించిరి. రాత్రి 11-30 గంటలకు గవర్నరు భార్యసమేతముగ జోబాబాదు పయనమైబోయిరి. నేటి ఉదయమున నచ్చటచేరిరి. (ఆం. ప్రె.)

నెల్లూరుజిల్లా ప్రాథమికోపాధ్యాయులసభ:- పై సభవారి 4 వ సమావేశము 25, 27, 28. లేదులలో రా|| సా|| వి. కృష్ణస్వామిరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద కావలిబోర్డు మైన్యాలు మందిరమున జరుగును.

స్థానిక వార్తలు

మదరాసు శాసనసభ:— మదరాసు శాసనసభ తిరిగి ఏప్రిల్ 2 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు సమావేశమగును.

ఆర్యభక్త్యోచిత ప్రవచనసభావర్ధంతి:— ప్రైవేట్ సభవారి 24 వ వర్ధంతి ప్రాగ్మేట్ యూనియన్ పాఠశాల మండలిమన ఆదివారముప్రాధున 8 గంటలకు జరుగును.

టీచర్స్ సంఘ వర్ధంతి:— మదరాసు గవర్నమెంటు ట్రయినింగ్ స్కూలు టీచర్స్ సంఘముయొక్క వర్ధంతి శనివారము 5 గంటలకు హాల్ ఎం. ఏ. గారి ఆధ్వర్యమున జరుగును, ఆరవములో మార్కుండేయనాటక నాటకము.

అస్పృశ్యతానివారణసభ:— మైసూరు తిరువల్లూర్ ఆలయంలో 14 తేదీ 8 గంటలకు ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద అస్పృశ్యతానివారణ సూక్ష్మ స్థానిక నాయకు లుపాల్గొనిరి.

సంగీతసభలు:— తిరువల్లూర్ కృష్ణజ్ఞాన సభవారి యాజమాన్యముక్రింద తిరువల్లూర్ పెద్దపల్లిలో కారవా మండలిమతో శనివారం సాయంత్రం 5 గంటలకు బస్తి బాయిగారి నందవార్ హరికథ ఆడివారం 4.15 గంటలకు పిరలమ్మి అమ్మల్ కారదమ్మల్ గార్ల పాటకచ్చేరి జరుగును.

ఆంధ్ర భారతీయ:— 14 వ తేదీన ప్రైవిట్ సభవారి ఆర్యభక్త్యోచిత ప్రవచనసభావర్ధంతి (గిండి) ప్రాధున 11 గంటలకు జరుగును. కార్యక్రమము (1) ప్రైవేట్ డెంటు సివేదికము (2) ఆర్థికస్థితి (3) నిబంధన నిర్ణయము (4) నిర్మాణము (5) పరిక్షలు (6) విద్యాలయసంస్థలు (7) ఉమాకాంతం, లక్ష్మీపతిగార్లయొక్క గ్రంథములు (8) ఇతర ముఖ్యవిషయములు.

జ్యోతిర్ధారక తా. నాగేశ్వరరావు పంతులు గారికి సన్మానము:— రేణిచినము సాయంత్రం 5 గంటలకు ఆంధ్రపత్రికా భవనమున, ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయ సభ్యులు జ్యోతిర్ధారక తాళినాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారికి సన్మాన పత్రమును సమర్పించెదరు. ఆ సమయమున శర్మ సోదరులు సంగీతము బాడెదరు.

రాకపోకలు:— రైల్వేబోర్డు సభ్యుడు టి. ఏ. షాద్గారు ఈ యదయము వచ్చిరి. వీరు 14 తేదీ నుండి ఎన్. వి. ఆర్. పై పరీక్షించుచు సంచరించుదురు. 27 తేదీకి మరల మదరాసు వచ్చుచు, కొచ్చిన్ నుండి ప్రాత రాజాగారు లూపురయం వచ్చిరి. మోహన్ బాగ్ ఎలెక్ట్రిక్ క్లబ్ వారు మదరాసులో క్రికెట్టు పోటీలాడుటకు వచ్చిరి. అందులో డి. ఎన్. గన్ గారు ఆక్రబ్ నాయకుడు విలియం. జి. మొలెస్ గారు కలకత్తామీదుగా డిల్లీ వెళ్లిరి. ఏ. రంగస్వామయ్యగారు నిన్న వెళ్లిరి. జాబ్బిలిరాజా గారు వచ్చిరి. కొలంబోనుండి టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు స్వరాజ్యపత్రికాసంపాదకుడు సేతు వచ్చిరి.

ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ సభ

బెజవాడలో 18 వ తేదీని జరుగును బెల్లము కాంగ్రెసులో ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ వారి కర్తవ్యమును చర్చించుటకును యీనెల 21 తేదీని గాంధీమహాత్ముని కోరిక ప్రకారము ఆయనను నందర్చించుటకు ప్రతినిధులను నియమించుటకును ఈనెల 18 తేదీ గురువారంమధ్యాహ్నము 3 గంటలకు బెజవాడలో అయ్యదేవర తాళేశ్వరరావుపంతులుగారి యింట్లో ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీవారి సభ జరుగును అని లిఖ్యమును పేనువరపు రామదాసు గారు సేతు వ్రాసిరి.

భారత వైద్యసంఘము

నిబంధనలు

(1) సమ్మతిని బడసిన సంస్థలపట్టిక

(ఎ) ఈసంఘమువారు సమ్మతించిన భారతవైద్యసంస్థల యొక్క పట్టిని ప్రతియేడునెల తయారుచేసి యీసంఘపు కేంద్రపరిపాలకవర్గమువారు ప్రచురింతురు. శిక్ష పూర్తియై నట్లు జయమందినట్లు యీసంస్థల ప్రధానోద్యోగి సర్టిఫికేటు తెచ్చినవారు యీసంఘసభ్యులుగా నుండవలయు వారు వైద్యులుగా నుండవచ్చును.

(బి) ఈపట్టికలలో సమ్మతిని బడసిన సంస్థలందుము.

(సి) అడెండా, కోరిగెండా (కార్యక్రమము నియమములు)ల ప్రకటనల నపుడప్పుడు చేయుచు యీసంస్థలలోని వానికి కలఁపుటకుగాని దిద్దుటకుగాని యీ కేంద్రపరిపాలనవర్గము చేయవచ్చును. సాధారణపరిపాలకవర్గమువారి నూచనప్రేగాని, సాంవత్సరికసాధారణసమావేశమునందు గాని ఒకమాటు సమ్మతిని బడసిన సంస్థను తీసివేయుటకు సాధ్యమగును.

(2) అర్హత

1 నిబంధనలో చెప్పిన సర్టిఫికేటులేనివా రీసంఘమున సభ్యుడుగా నుండుట కర్తవ్యము, లేదా కేంద్రపరిపాలకసంఘము గాని స్థానికపరిపాలక సంఘముగాని వైద్యుడుగా నుండుటకు అర్హుడని సర్టిఫికేటు చేయవలయును.

(3) దరఖాస్తు

సభ్యత్వము కావలసినవారు దరఖాస్తుపాఠం ప్రకారము తా నున్న స్థలములోనున్న యీసంఘశాల కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను. (ఏకాక్షరికేంద్రలేని పూరివాడైన జనరల్ కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను) ఆదరఖాస్తుపాఠం యీసంఘసభ్యులు యిచ్చుట దప్పదు చేయవలయును. వారు యీతమ తగినవాడు మెంబరుగా నుండవచ్చునని నూచించవలెను. 2 నిబంధన ప్రకారముగా దరఖాస్తుపాఠము సర్టిఫికేటు కోరబడును.

(4) కాఖిలద్యారా ఎన్నికలు

(ఎ) ఎన్నికలు జరుగునని కాఖి కార్యదర్శిగాని జనరల్ కలెక్టర్ గాని ప్రకటన ప్రతిసభ్యునికి పంపును. ప్రై నిబంధనల ప్రకారముగా అర్హుడైనవానిని స్థానిక లేక కేంద్రపాలకవర్గము లోనికి ఎన్నుకొనవచ్చును. నోటిసు వచ్చిన 7 రోజులలోగా జరిగిన ఏసభలోనైనా యీ ఎన్నిక జరగవచ్చును.

(బి) కాఖిలలో ఎన్నుకొనబడిన వారిపేర్లను ఎన్నికలు జరిగిన 15 రోజులలోగా వారి అడ్రెసులతో సహా జనరల్ కలెక్టర్ కి పంపవలయును.

(సి) నిబంధనలప్రకారము ప్రవేశింపవలయు సంవత్సర చందా కాఖిలేక సంఘకోశాధికారి కీయనిచో ఆ సభ్యుని నామము సంఘసభ్యుల పట్టికలో నుండదు. సభ్యులకు గలహక్కులాలెనికి యుండవు.

కాఖి కోశాధికారులు వసూలుచేసిన చందా రుసుమున వారములోగా సంఘకోశాధికారికి పంపవలెను.

(5) సభ్యుల సాలుసరి పట్టి

(ఎ) ప్రతి డిసెంబరు నెలలోను 30 నవంబరు తేదీనున్న ప్రకారంగా సభ్యులయొక్క పేర్లు విలాసములతో సహా యీసంస్థ రెండు విధములుగా (1) మదరాసులో వున్న సభ్యులు (2) ఇతరులు అని ప్రచురింపబడును. ఈరెండు విధములలోను మరల 3 మాదిరి లుండును. (1) ఆయుర్వేద (2) సిద్ధ (3) యూనానీ.

(బి) దీనిని సభ్యుల సాలుసరి పట్టి యని పిలుతుము.

(6) ప్రవేశ రుసుము చందా

(ఎ) సంఘసభ్యుడుగా ఎన్నుకొనబడిన ప్రతివాడును 10-0-0 ప్రవేశ రుసుము నీయవలయును.

(బి) జులై 1 తేదీన తర్వాత ఎన్నుకొనబడిన వారికి తక్కు విగతవారికసాలుకు 5-0-0 చందా జులై 1 తేదీన తర్వాత ఎన్నుకొనబడినవారికి సాలుకు సగము చందా ఏసభ్యుడైనా ఒక్కసారిగా 5-0-0 యిస్తే అతడు జీవితసభ్యుడుగా నుండును. అతనికి సాలుచందా అవసరముండదు.

(7) చందాలు

అందుకు సభ్యులు కాఖికోశాధికారికి గాని కాఖిలేనిచో జనరల్ కోశాధికారికి గాని సమర్పించవలెను.

(8) సభ్యులకు ప్రత్యేకపు చందా

ప్రత్యేకపు హక్కులు కావలసిన సభ్యులకు కాఖిలు ప్రత్యేకపు చందాలు వసూలు చేయవచ్చును. సాధారణపుహక్కులతో సభ్యుడుగా నుండువారు సాలు చందాతప్ప ఏమియు నీయవక్కరలేదు.

(9) కాఖిలకు సహాయము

సాలుకు కాఖిలవారు వసూలుచేసిన మొత్తములో 100 కి 20 వ వంతు కాఖిలకు సాలుసరి సహాయము యివ్వబడును.

ఆడబ్బు నాకాఖిలవారు ఆలోచించి వారికి కావలసినవాని క్రింద వెచ్చించుకొన వచ్చును.

(10) సభ్యుని కాలపరిమితి

ప్రతిసభ్యుడూ యిప్పుడున్న సభ్యుడైనా సరే ముందు కాఖిపు సభ్యుడైనా సరే తన సభ్యత్వము అయిపోయేవరకు యీక్రిందనున్న సిద్ధాంతముల ప్రకారము సభ్యుడుగా నుండును.

(11) సభ్యత్వ ముగిసేపుట

ఈక్రింది ప్రకారముల సభ్యత్వ ముగిసేపుట (ఎ) నిబంధనల ప్రకారముగా యిచ్చిన రాజీనామా (బి) 3 సంవత్సరములనుంచీ చందా యివ్వకుండావున్న సభ్యులసభ్యత్వము తీసివేయబడును (సి) ఏతప్పకైనా కొద్దికేట ననుభవించిన వారు ఇది సాధారణ సమావేశములో 5 లో 4 వంతులు తీర్మానించిన జరుగును.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా ఖద్దరుఅభిమానుల సమావేశము

ది 10.12.24 సం॥ తేదీన తూర్పుకృష్ణాజిల్లాకాంగ్రెసు సంఘాఅధీను (బందరు)లో మహారాజశ్రీ భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యపంతులుగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద జరిగిన ఖద్దరు అభిమానుల సమావేశములో చేయబడిన తీర్మానములు:—

1. ఈజిల్లాలో వుత్పత్తియగు ఖద్దరును చౌకచేయుచు టకును, దూదిసప్లయ నూలుబట్టలుపుత్పత్తి అవిచ్చిన్నముగ జరుగుటకున్న యీజిల్లాలో ఒక కో. ఆపరేటివ్ ఖద్దరుఅభివృద్ధిసంఘమును స్థాపించవలెననియు, యీజిల్లాలోనున్న అభిమానులందరును సర్వవిధముల సహకార్యసిద్ధి తోడ్పడవలెననియు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. ఈసంఘస్థాపనకయ్యే ప్రారంభస్థయమును తరువాత దానికయ్యే ఖద్దరును జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘమువారి ధనము లో నుండి జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘమువారు భరించునట్లు కోరవలెననియు రాబోవు 1925 సంవత్సరము ఆరంభమునుండియు యీ జిల్లాలో యీకార్యమునే జరగవలసిన ముఖ్యనిర్మాణ కార్యక్రమముగావించి నివ్వహించవలెననియు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

3. ఈసంఘమునకు కానుక వనెంతటదాసయ్య గొట్టె పాటి ప్రహ్లాదయ్యగార్లను తాత్కాలిక కార్యదర్శులుగా నియమించడమైనది.

4. వాటా 1 కి పదిరూపాయలు పేరుధనముగా నిర్ధారణ చేయడమైనది.

(బి.విలేఖరి)

ఆంధ్రజిల్లాల జమీందారీ గ్రామఉద్యోగీయుల ప్రత్యేక సభ

ది 8.12.24 తేదీని ఫితాపురం డివిజను గ్రామ ఉద్యోగీయులు పితాపురం గ్రామంలో మహారాజశ్రీ పంకాయల పాటి కామేశ్వరరావు పంతులుగారి ఆధిపత్యమున సభగావించి యీజిల్లాలసభ్యులను పాల్గొనుచేసిరి.

ఆంధ్రదేశ జమీందారీ గ్రామ ఉద్యోగీయుల ప్రత్యేక సభను గోదావరిజిల్లా పితాపురం గ్రామంలో శ్రీమక్కుశేత్యర స్వామివారి ఆలయము ఆవరణలో 1924 సం॥ డిసెంబరునెల 30, 31 తేదీలందు జరుపుటకున్నా.

కోలంక కరణమును కో.ఆపరేటివ్ సాసయిటీల ఆనర్గి అసిస్టాంటు రిజిస్ట్రారును అగు శ్రీ పంకాయలపాటి కామేశ్వర రావు పంతులుగారినినీ మల్లాంగ్రామ మున్నబుగారగు కొప్రసవెంకయ్యగారినినీ ఆహ్వాన సంఘాద్యక్షులుగను.

పొన్నాడ కరణం రాయవరపు లచ్చిరాజు పంతులు గారిని కొమలిగిరి కరణం ఓలేటిపేటి వెంకట్రాజు పంతులుగారిని కుమారపురం కరణం మల్లెపడుగుల శేత్రరాజుగారిని జల్లూరు కరణం కూచిమంచి మక్కుశేత్యరరావుగారిని కుమారపురం మున్నబుగారగు జట్లా కృష్ణమృగానినినీ జాయింటు కలెక్టరుగా ఉండుటకున్నా తీర్మానించడ మైనది.

ఈ సభకు శ్రీయుత అయ్యగారి తిరపతిరాజుగారిని అగ్రాసనాధిపతిగా నుండుటకున్నా ఏకగ్రీవగ్రీవముగా తీర్మానించడమైనది.

ది 30-12-1924 సం॥ తేదీ సగలు 12 గంటలకు సభ ప్రారంభమవును గనుక ఆయాజిల్లాల జమీందారీ గ్రామ ఉద్యోగీయులందరు దయచేసి సభ జయప్రదముగా సాగవేర్చుటకు కోరుచున్నాము. ఈము ఎరిగియన్నంతవరకు ఆహ్వానములను పంపియున్నాము. ఆహ్వానములు అంగీకరించుకూడ సభకు తప్పక దయచేయ గోరుచున్నాము.

పంకాయలపాటి కామేశ్వరరావు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు

మైసూరు శాసనసభ

ముఖ్యమైన ప్రభుత్వపు బిల్లులు

బెంగళూరు, డిశంబరు 11:—నేడు మైసూరు శాసన సభ సమావేశమై ప్రభుత్వపు బిల్లులపై యోచించుట పూర్తిగా వింటిను. బీజాపూరు విషయమున నోట్లపై ప్రవేశపెట్టబడిన. పెక్కు సభ్యులందునకు ప్రతిఘటించిరి. బీజాపూరు విషయమున రెండు భిన్నాభిప్రాయము లున్నవని ప్రతిపక్షము దర్శిరి. క్రిమినలు జాతుల చట్టమును సవరణ చేయుటకు కాఫీతోటలపై పన్ను విధించుటకు బిల్లులు ప్రవేశపెట్టబడిన. రి యొకరములకంటె బెద్దతోటలపై యొకరములకు రెండు అజాలు పన్నువిధించ బడును. ఆదాముతో కాఫీతోటల ఆభివృద్ధి కొరకు పరిశోధన గావించుటకు నోట్లపైను నిర్ణయపడును. (ఆ. ప్రె.)

ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

తెలంగాణ కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు

ఆర్. కే. వజ్రాభిరామి (ఎం. ఎల్. ఏ. కోయంబు తూర్పు) కాంగ్రెసులో చేరిరి. మొత్తము 850 మంది ప్రతి నిధులు తెలంగాణ కాంగ్రెసుకు ఎన్నుకొనబడిరి. రామలింగంపెట్టి, వెల్లింగి గొండరు, వజ్రాభిరామి గార్లు గూడ ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. దాక్షుడు వరదరాజులు వాయుడుగారు 20 వ కేడీ రాత్రి నేలమునుండి జయముదేరి బెంగళూరు మీదుగా తెలంగాణ వెళ్లెదరు. (ఆ. ప్రె.)

హైదరాబాదు ప్రభుత్వము

కార్మిక రిపోర్టు

భానుపురము, డిశంబరు 11:—1923 వ సంవత్సరము నెవ్రెంబరు 1 వ తేదీన స్థాపించబడిన సమష్టికాదపక్షముయొక్క ప్రతినిధులు మాసములకును వెంజను రిపోర్టు ప్రకారము యీ సంఘమునందు 78 సభ్యులు గలరు. 84 సభ్యులు భాను పురం వాస్తవ్యులు సంయుక్తరాష్ట్రముందలి యింకర జిల్లాల సభ్యుల సంఖ్య 16, రాజపుత్రస్థానమువారు 11, మధ్యప్రదేశ్ జాలవారు 7, వంగరాష్ట్రమువారు 5, బీహారువారు 2, పశ్చి యాంధ్రులు సభ్యులవృత్తి వారాప్రకార నిర్వహణము, పదకొండు గురు దేశారాధకులు. సభ్యులపట్టికలో ముగ్గురు స్త్రీలు మొత్తము గలరని తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారింతవరకు సంఘము వారిచే ప్రకటించబడిన కరపత్రములలో రెంటిని నిశ్చయించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాజాబు

పారిశుధ్య కాలక్షేపము

డిశంబరు 10:—రాజమండ్రి కాపురములను బ్రహ్మశ్రీ వాజ్ఞేయజాల శుభ్రత్యుక్తాశ్రమిగారి క్రియశిష్యుడును అగు పుచ్చల భవరాజుగారు 9.12.24 తేదీన రాత్రి 9 గంటలకు నెం ట్రులు ఎవన్నూరొడ్డున ఆంధ్రవిద్యార్థి నిలయమున జానకీపథ మును ఉత్తర రామాయణచరిత్రమును తెలుగున పారిశుధ్యరూప మున బెట్టి పభికులకు పౌడరూనందము గలిగించిరి. వారి పారి శుధ్యప్రదర్శనము, వాదభావరసని రూపకాసాగుర్థముల తెల్లి విరియించుచు, శ్రోతల కర్ణపేయముగావించెను. “ఏకీకరణ కరణమిక”, యని తన వాటకముఖమున జాతిన భవభూతివచన ముల వాయనసాధకపటచెను. ఆపూర్వరచనాధునికాడగు వారా యుగావాసుగారి, కృతిపెంపు సాంపు ముచిసట్లు గావించినవి రదిరకాలములో యశోపాండితీమండితు లగుదురుగాక!

సరిహద్దుల పరిస్థితులు

చంపబడిన టాప్ గారిని గురించి వివరములు

ధిల్లీ, డిశంబరు 11:—రెస్టి నెంటు జి. పాచ్ టాప్ గారి మరణము విషయమున ఈదినవరము లరుదెంచెను. టాప్ గారు 80 మంది మాతన నైనిపులతో క్రొత్తస్థానమున చార్జీకేయందు నైన్స్మును తరిఫీదు చేయుచుండెను. ఆకస్మా త్తుగా నూర్గురు మాధుడుగవచ్చి వారిని మట్టడించిరి. వీరినుండి దప్పించుకొనుచుండ రెస్టి నెంటును ఏడుగురు నైనికులును మి డిసిరి. సార్వే కీస్థానమందుండి సహాయము వచ్చువరకును మి గిలినవారు ధైర్యముతో బోరాడుచుండిరి. ఇంతలో మాధుడుల బులపే పాచ్చులయ్యెను మరియుక స్కాటుపూర్వీవారువచ్చిన విమర్శకు మాధుడుల బొలిసెండి తప్పించుకొనుటకు సాధ్యమ య్యెను. గీగాభైర్, అబ్దుల్ రహమాన్ ఖైర్ అనువాయకులు మాధుడులను సడపిరనియు మాత్రమే వారిలో నలుగురు ఎని మిదిమంది గాయముల దిని రనియు తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను విశ్వవిద్యాలయము

పట్టప్రదానోత్సవము

రంగూను, డిశంబరు 11:—రంగూను విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానోత్సవము నేడు జరుపబడెను. 117 పట్టధీశులకు డిగ్రీలును, డిప్లొములును నీయబడెను. ఈసంఖ్యలో 12 మంది స్త్రీలు గలరు. (ఆ. ప్రె.)

రైల్వే అపాయము

సికింద్రాబాదు, డిశంబరు 11:—ట్రాఫిక్కు మాప రింబండ్లెంటు యిట్లు కంటి నంపుచున్నాడు:—వాటగా పోవు సరకులబండి నిన్నరాత్రి కొన్ని వాగములంకెనుండి జారిను. జారిరే వెనుకభాగము జాల్సినేమను వరకును వెనుకకు పోయి మంటింగు యంకెనును డిగ్రీని నోకగార్చును (రేకా వేయవాలని జంపెను. ప్రేక్షకులనులను సరకులబండను కాదు చేసెను. కాని మామూలు బండరాకపోకలకు ఆభ్యంతరము కలుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

దారుణహత్య

రెండు మృతక శేఖరములు కన్పించుట

సికింద్రాబాదు, డిశంబరు 11:—సికింద్రాబాదు రైలుస్టేషను ఆవరణలో రెండు మృతక శేఖరములు కన్పించెను. రైల్వేస్టాన్షరగు ఉంతును అనువానితల తీసివేయబడి రైలుమా ర్గముమీద వానిక శేఖరము కన్పించెను. ఉంతును యొక్క భార్య తమ్ముడుగ నిల్గి అను వాని ఇరము క శేఖరమునుండి చేరుచేయబడెను. పోలీసువారు విచారణ చేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

మోసము జేసినాడని కేసుచేయుట

లాహోరు, డిశంబరు 11:—మొంతాయుయందలి టాబ మహల్ వసతిగృహవ్యవస్థాపకుడగు రాబర్టు ముసెనాల్ను మో సముజేసెనను నేరముమీద లాహోరు మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రే టుగారి యెదుట ఎరిజబెట్టు ఎలెన్ స్కాల్డరు అనునామెకేసుచేసె ను. 1921 సం॥ నవంబరులో మోక్షాయి తనయు తన పెనిమిటి యొ విశ్వాసమునకు బాక్రుడై ముద్దాయితోకలసి తన్ను ఆధ్ర కము, మాంగునీను, ముషిటిగింజలు మొదలగువస్తువుల వ్యాపా రమునందు బాల్గానుటకు ఒప్పించెను తనద్వారాను రైసరను వానిద్వారాను 1921 అక్టోబరు మొదలు 1922 జూనువరకు రూ 2000 లు తన యొద్దనుండి దీసికొ నెను రైసరనువాడు మై నూరు సంస్థానమునకు బడమట ఆధ్రకపుగని కావులదీసికొనె ననియు అందునకు సామ్యు ఆత్యవసరమనియు ముద్దాయి దెల్పి తనయొద్దనుండి సామ్యు దీసికొనెను. పిల్వెలిలోగాని మార్చి 1922 సంవత్సరములోగాని ఎగుమతిచేసిన ఆధ్రకమునకు రూ 1900 లు దీసికొనెను. ఈసామ్యు ఆగ్కంటులో కేరలేదు. కాన ముద్దాయి నమ్మకపూరించిచేసెను. జనవరి 1-వ తేదీకి కే సు హీరింగువేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కస్తూరి మాత్రలు

50 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-10-0

ఇవి స్వచ్ఛముగ నేపాళేశ్ కపు కస్తూరి, మండిగోలాజ నము, అదిపచ్చికాన, పావుదారు, మండితుండుమపుత్త్య మొద లగువాటితో తయారుచేయబడినవి. ఇవికైత్యము, కైత్యభారము కైత్యజ్వరము చలిజ్వరము, సన్నీ పాతము, అడర్లము, మాద్యము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును, చంటిపిల్లల అడర్లము వగైరాలను తెంటునే మాన్యును. ప్రతివారును సామాన్యముగ వాడతగినవి. ప్రతిగృహమున నుండతగినవి. మాఖ్యముగ పిల్లలంగు గృహమున దుండదగినవి.

కవహరి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. సహాయ 1-6-0

దగ్ధ క్యాంకోశములందు బుహీనరసలన ఏర్పడునట్లు ఇది అనేకవిధములు కైత్యములన ఏర్పడిన దగ్ధ. కీరకాలమున క్రులించు దగ్ధ. క్యాంకోశముల మాత్తు వాళములందు ఏర్పడుదగ్ధ. ఉబ్బునము, తయనగ్ధ దగ్ధకు నేనిచుటకీ మందు దగ్ధ విధమున బట్టి యుండును

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0 డబ్బా 1 కి 1-4-0

ఈతరచూరముతో పండ్లతోముటులన చిగుళ్లు గట్టిపడును. అండ్లుండి రక్తము కారకుండును నోటుదర్శంధములేక ముం డును. పండ్లునుత్యములకరె తెల్లగా నుండును.

అమ్మకాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

కమ్మమహాజనుల కొకవిజ్ఞాపన

మీయందారస్వరూపములనను విద్యయందు మీకున్న యాసక్తిలనను విద్యార్థులయందుండె యవ్యాజకరుణచేతను కమ్మమహాజన సంఘమునకు యిదివరలో భూరివిరాళముల నొసగియున్నారు. ఇచ్చినవారిసంఖ్య కొలదియగుటచే కావలసి నంతధనమును నేకరింపజాలక పోయిరి. అయినను ఆపైకము వలన వచ్చువడ్డీని యంతరవిరాళములను వినియోగించి విద్యార్థు లకు చాలకాలమునుండి సహాయమునకేసి విద్యార్థినిగొని గావించుచుండిరి. రానురాను విద్యార్థులసంఖ్య హెచ్చిపోవుచున్నందు వలనను ధనతోపముచేతను సహాయవాడు తన సహాయమును చేయజాలక పోవుచున్నారు. విద్యార్థులకు సహాయ మత్వప సరము. ఏకారణముచేతనో గాని యీసంవత్సరము మా కమ్మ మహాజనసంఘమువారు సహాయముచేయు నూచన లేమియు గను పించుటలేదు.

ఈసంఘముగాక వ స తి గృహములన్న ప్రతిపట్టణ మందును విద్యార్థి సహాయసంఘములు నెలకొల్పబడినవి. అంద రులో సంఘ మేర్పడి యీ మామవత్సరముఅనుండియు విద్యార్థులకు పలుతెంటుల సహాయమును చేయుచుండినది. ఈసహాయ సంఘములకు చందాల నిచ్చువారు బహు అడరు. సామాన్య ముగా వాపట్టణములోనున్న కమ్మ మహాజనులే చం చాల నిచ్చెదరు. ఒక్కొక్క వసతిగృహమునకు సంవత్సరమునకు కపి సము చేయిరూపాయ లయినను కావలసి యున్నప్పుడు యీకొలదినుండి మహాసీయులు యెంతవఱకు సహాయము చేయ గల్గుదురు? గుడివాడలోకూడ యీసంవత్సరమే వసతిగృహ మును స్థాపించి విద్యార్థులకొరకు సహాయసంఘమువారు పొటు పడుచుండిరి. కాని వారును, ధనతోపముచే మిగుల సహాయ మును చేయజాలకుండిరి. “ధనమూల మిదం జగత్” అనినట్లు ధన మన్నగాని యేకార్యమైనను నెరవేరుటలేదు. ఈసంఘముల యందు తగుధనము లేకున్నందున యొక్కనమంది విద్యార్థులు సహాయమును పొందుటకు పిలు కాన్పించుటలేదు. సహాయమును బడయవలసిన విద్యార్థులసంఖ్యమాత్రము చాల హెచ్చు గుచున్నది. కావున యీసంవత్సరము మేమే యీనెలవులందు గ్రామములయందు తిరిగి వసతిగృహములకును వీధివిద్యార్థులకును ధనము ప్రోగుచేయ నిర్ణయించుకొంటిమి. మీసహాయము లేకున్న యిక్కార్యము నెరవేరదు విద్యార్థులు యీనెల 20 వ తారీఖు మొదలు 28 వ తారీఖువరకు గ్రామములవెంట జట్టు లుగ బయలుదేరి రోజుకు రెండుగ్రామముల చొప్పున తిరిగి డిక్. ప్రస్తుతము అనగా యీవారం రోజులు బెజవాడ, గుడి వాడ, కైకాలూరు, తాలూకాలలో మాత్ర మే తిరిగెదరు. ఈవారం రోజులలో యేదో యొకపూటగచ్చి మిమ్ముల సందర్శింతుడు. మీరుపూనుకొనిన యిక్కార్యము తప్పక నెరవేరును. కావున విద్యార్థులు మీగ్రామములకు వచ్చినప్పుడు తమ సహా జాదార్యముల జూపి భూరివిరాళముల నొసగియు యికరులచే నివ్వించియు మిగుల సహాయమును చేయుదురుగాక మన ప్రార్థించుచున్నాను. (ఆ. ప్రె.)

కైకటరీ కమ్మమహాజనులు.

శిరోవేదన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈ మాత్రల నుపయోగించుటలన కైత్యపు తలనొప్పి ఒంటిరుల నొప్పి తెంటునే బోవును

పగుళ్లకు తెలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0

1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోస్తే 0-5-0 మాత్రమే.

అరికాళ్లు, అరిచేరులు, చర్మము కారకలన, కీరగాక లన కగిలి నీరుకాయలు, జిలపుట్టుకుయె గుంభించును. ఈ తెలమును రాచిన వగుళ్లుమాని జలపోయి మంచిచర్మము రాగల డు. పగుళ్లునొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము. కాచి తగు కృత్ ఈ తెలము అత్యంతోపయోగకరము.

వజ్ర గుళికలు

20 మాత్రల డబ్బీ వెల రూ. 1-0-0

ధారుపుష్పకీ, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్పయ నరపటుత్వమును కారణములు. రక్తపుష్పకీ మంచి ఆరోగ్యన నకు మూలము. ఆరోగ్యము అహిరంగ కరీవ్యాయామములనన జితేంద్రియత్వములనను గలుగును.

దంతశుభాల హరి

వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. సహాయ 0-14-0

దంతశుభాలకు కైత్యము, రసపట్టు, పుష్పిపమ్మలు, తల్లి కడిగిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల నో డూచిని మందుతో కడిగి పెట్టిన నొప్పి తెంటునే బోవును.

అమ్మకాంజనము డిపో బొంబాయి - మదరాసు

4-వ వాయిదా నూలుపంపిన సభ్యులు

వరుస నెం.	పంపినవాడ పేరు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	గజములు	నూలు నెంబరు
1	అయ్యలవర కాశీశ్వరరావు	ప.కృష్ణ	8	2000	22
2	గాడిచెర్ల వారిశర్వాత్మరావు	కర్నూలు	5	2080	20
3	మామిడి లక్ష్మీపతి	గోదావరి	18	2000	22
4	భమిడిపాటి సత్యనారాయణ	"	19	1880	14
5	ద్రోణరాజు కామేశ్వరరావు	"	21	1000	14
6	పరిమి శ్రీరాములు	"	86	2000	17
7	గజ్జి వీరభద్రస్వామి	"	41	1080	15
8	అంకరావు శంకరరావు	"	51	2000	22
9	జోన్నల రామచంద్రరావు	"	54	2000	45
10	చెన్నేటి సత్యనారాయణ	"	62	2000	7
11	సబ్బివీడు వెంకటసుబ్బాస్వామి కృష్ణరావు	"	64	8500	15 to 45
12	మల్లెపాడి బుచ్చివెంకట్రావు	"	67	800	11
13	పున్నురాజు శేషవెంకట్రావు	"	74	2400	19
14	దంతలూరి లక్ష్మీపతి	"	80	2000	17
15	పోతుకూచి నరసింహమూర్తి	"	82	500	35
16	ఇవలూరి వీరభద్రరావు	"	84	2000	34
17	చెన్నా వీరరాజు	"	85	2000	17
18	రవణా మల్లయ్య	"	87	2000	25
19	కళా వెంకట్రావు	"	89	1500	88
20	దంతలూరి వెంకటకృష్ణారాజు	"	92	2000	16
21	చెన్నేపల్లి సత్యనారాయణ	"	98	2000	24
22	నడింపల్లి కుబ్జరాజు	"	99	2180	25
23	గోడేటి వెంకటచలం	"	100	2000	18
24	కూచిమంచి గంగారాజు	"	101	1148	15
25	కూచిమంచి లక్ష్మీనరసింహస్వాం	"	104	1200	7
26	నములూరి వెంకట్రావు	"	105	2000	45
27	కేసాప్రగడ నూర్యనారాయణ	"	109	2000	36
28	వహీధర కామేశ్వరరావు	"	110	20000	28
29	కుమ్మరకుంట వెంకట్రాజు	"	167	2000	18
30	చేలియ్యం సోమయ్య	"	188	2000	86
31	చేలియ్యం సోమయ్య	"	189	800	84
32	పొన్నాడ నూర్యరావు	"	168	2000	19
33	తణిక్కెళ్ల రామకృష్ణరావు	"	169	2000	22
34	పరకాళా మూర్తండు	"	171	2000	24
35	సాగి పుష్పంరాజు	"	189	2000	14
36	బులుసు సాంబమూర్తి	"	225	2000	10
37	మండపాక రంగయ్యనాయుడు	"	227	2000	20
38	మొసలకంటి తిరుమలరావు	"	228	2100	12
39	మాచలమర్ల సోమయాజులు	"	282	2000	14
40	పాడుపూడి సత్యనారాయణ	"	284	2000	15
41	నేత్రకంటి శ్రీనివాసకోనేటిరావు	"	285	650	18
42	గరిమెళ్ల సత్యవీరభద్రరావు	"	246	2000	15
43	శ్రీపాడ జగన్నాథం	"	247	2000	22
44	రామచంద్రుని వెంకటప్ప	"	252	420	17
45	మార్కెట్లపాడి పుత్రసత్యంశర్మ	"	258	670	11
46	గరిమెళ్ల కుమారస్వామి	కంభం	314	2000	18
47	మల్లాది దేవేంద్రుడు	గుంటూరు	346	1116	12
48	గాడెరాజు లక్ష్మీనారాయణ	"	358	1500	17
49	రావూరి కంగారావు	"	364	1700	15
50	ఉన్నెల లక్ష్మీబాయిమ్మ	"	384	1100	21
51	అన్నాప్రగడ కామేశ్వరరావు	"	394	2000	38
52	మద్ది రామకోటి	"	408	2520	17
53	గంధం శివారామయ్య	"	414	2000	18
54	కవుతా వెంకటచలపతిరావు	"	416	1129	16
55	నాగళ్ల కృష్ణయ్యచౌదరి	"	433	4900	22
56	తాడేపల్లి సుందరరామయ్య	"	436	2000	17
57	భృగుమళ్ల గోపాలకృష్ణయ్య	"	441	2000	20
58	భాగవతుల వెంకటసుబ్బాస్వామిశర్మ	"	497	2000	14
59	అమ్మిరాజు హనుమంతరావు	"	506	2000	24
60	ధూళిపాల శివారామయ్య	"	523	2000	15
61	నాళ్ల మట్టుపల్లి	"	548	2000	26
62	వేమూరు సుబ్రహ్మణ్యం	"	576	2000	51
63	ఓగేటి వెంకటసుబ్బయ్య	"	578	2140	11
64	కవుతా లక్ష్మీబ్రహ్మప్రసాదరావు	"	598	2282	18
65	గోవర్ధనగిరి శేషయ్య	"	606	2000	14
66	పొన్నాడ సంతోషరావు	"	637	4000	26
67	అన్నెలిన్న రాఘవయ్య	"	652	2060	17
68	అత్మూరి నాగేశ్వరరావు	పా.కృష్ణ	661	2000	35
69	గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య	"	704	2000	18
70	గూటాల శుబ్బారావు	"	709	2018	28
71	గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య	"	714	1064	14
72	గొల్లపూడి నూర్యప్రకాశరావు	"	715	500	25

తెలిఫోను డ్వా రా ఫోటో గ్రాఫులు

పంపుట

విచిత్రము

ప్రెంచి వేకియడగు ఎడోర్డు తెలిసుగారు తీగలేని తెలి ఫోనుపద్ధతులపై ఫోటో గ్రాఫులను (చాయాపటము) చూపేసల ములకంపుట కనిపెట్టిరి. ఆమెరికాలో న్యూయార్కు నగరము నుండి యాపద్ధతిపై నెంటులూయింగరములోని ఫోటోలు పంపించబడెను.

పదేండ్లనుండి అనేకమంది శాస్త్రజ్ఞులు యావిషయము న కృషి చేయుచుండిరి. చివరకు 1921 సం. తెలిసుగారు ఫలిత మును బడయుటలో ప్రధానులైరి. కాని యాప్రెంచి వేకియూ ని పద్ధతులను కొన్ని ఆక్షేపణలు గలవు. ఈయనపయోగించు గాల్యాపటములు యే శాస్త్రపరిశోధనాలయములలోనోయింద నట్టి అతిసునాచునపులుగుటచే ప్రతి సామాన్యమానవునికి చిక్కునవిగావు.

ప్రస్తుతము వాడుకలోనున్న తెలుపద్ధతి తెలిసుగారిపద్ధ తికన్న రెండువిధముల మించియున్నది. ఆసలు ఫోటో గ్రాఫు నుండి తీయబడిన చాయాపటము స్పష్టముగా గనపడుచుండును. ఎక్కువకాలము మున్నును. తెలుపద్ధతి నవసరించి శాస్త్రపరిశో ధనాలయములలో నిపుణు లనే యేండ్లనుండి జేయుచున్న కృషి యొక్క ఫలితమిది. వీరి ప్రథమప్రబోధము ఆమెరికాలో మే మానమునందు జరిగెను. క్లెవలాండునందు బహియోనగరమున తీయబడిన ఫోటో గ్రాఫులు వెంటనే 5 నిమిషములలో న్యూయార్కునగరమునకు తెలిఫోను చేయబడినవి.

మామూలు జేజోలేఖన పద్ధతులయందే విధ్యుచ్ఛక్తిస హానుమును గొని, రెండిటిసహాయమున యాయేర్పాటులు జరు గుచున్నవి.

ఇట్లు తెలిమూలమున చాయపటములు రచనాజే యుచుండుట చూచి లాభకరముగానుండును. గజదొంగలలో నోకనిప్రేముడ్ర స్కాట్లండుయార్డునుండి పారిసునకు(ఫ్రాన్సు) తెలిమూలమున పంపబడెను. అచ్చటి పోలీసువారు ఆయన రై లుదిగితోడనే పట్టుకొనిరి. తనకన్న ముందే తనచాయాపట ము ప్రేమిముద్ర యిచ్చేటికి వచ్చినవని పాపమాయనకు తెలియ దు. ఈమానసపద్ధతి ప్రకారము విరక్తవ్యాపార మధికముగా నుండువారు తెంతకుమూలమున డాక్కుమెంటులు ఇంజనీరింగు ప్లానులకు స్థలాంతరములకంపి కాలము వృధాగాకుండ జేసికొన జూచుచున్నారు. వైనదెలిపినట్లు త్వరితముగా నేరస్థులను పారి పోవజూచు దొంగలను పట్టుకొన టకును న్యాయసంస్థాపనకును వీలగును.

కొ డా లి

నూలు పంపుట

ఈ గ్రామమునుండి ప్రతి నెల నలుగురు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఖద్దరు బోర్డువారికి నూలును పంపుచున్నారు.

కాలమానము - పంటలు

వర్షములు అనుకూలముగ కురిసినవి. అన్నిపంటలు కొం తవరకు బాగుగానేయున్నవి. మాగాని సకాలములో ఊడుపు అగుటకు తగినకాలవలేదు. ఈలోపమును వెంటనే డి. వి. డబ్లి యు, వారు నివారింపనిచో ముందుచాల చిక్కున కలుగగలవు. (ఒకవిలేఖరి)

పంటశాసన (దివితాలూకా)

వడుకునూలు నిలువ యందుట

ఈ గ్రామములో నుమారు ఆయిదారు మాసములకిందల ప్లాపించబడిన నాగేశ్వరఖద్దరు పశ్చిమాలయమువారివద్ద ప్రస్తు తము ఖద్దరుపై విశేషముగా కాకుండుటచేతను తయారైన ఖద్దరు వెంటనే విడుదల యగుకారణము! లేకుండుటచేతను వాదాపు రెండేళ్లు వడుకునూలు నిలువయున్నది. ఈనూలం తయు ఈ పశ్చిమాలయమువారు దూది యిచ్చి పడికించినదై యున్నది. నిలయువారు గొట్టిపాటి. బ్రహ్మయ్యగారి పేర వ్రాయవచ్చును. (ఒకవిలేఖరి)

అధికార అసభికారుల సమావేశము

వ్యవసాయవిద్య మాధమికపాఠశాలయందు

గరపుటకు చచ్చిండుట

కలకత్తా, డిసెంబరు 11. అధికారులను అసభికారు లును శేడుచి చచ్చి సమావేశమై మాధ్యమికపాఠశాలయందు వ్యవ సాయవిద్యగలవు నిమయమును చర్చించిరి. (ఆ. ప్రె.)

(ఒకవిలేఖరు)

మద్రాసుముఖో హృద్ధిక కులిక ఆదివారము (20.11.21)
 కోజ్జుక్రిగవ్వంతరి జయంతి జగపడినది. శ్రీమాన్ రాజన్న
 ద్వీ అగ్ని హోత్రం విజయసారధి ఆచార్యులారు
 బందరు పురము శుండియచట పుచ్చేసిరి. అదినము
 మద్రాసుముఖోని సుప్రసిద్ధతయ్యున్న వైద్యులను శ్రీమాన్
 గుడిపూడి నరసింహాచార్యులవారినే క్రిగవ్వంతరి ప్రత్యయధా
 కాస్త్రీయముగా జగపబడిరి. క్రిగవ్వంతరి హహాస్యనిపటమును
 ఉదయము 9 గంటలమొదలు 3 గంటలు గ్రామపంక్తిరసముల
 చే ఊరేగింపు టుత్సనము జగపబడినది. గ్రామములోనివారం
 దరును ప్రతియింటివద్దను బహువైకళితో హారతులను యిచ్చి
 క్రిగవ్వంతరియందు దచకుగలభక్తిని గౌరవమును వెలియిచ్చి
 సాయంకాలము 5 గంటలకు గ్రామములోని పెద్దలన్నియు వై
 ద్యోగములు ఆహార్యవైద్యులను క్రిగవ్వంతరినభకు దయచేసిరి.
 శ్రీమాన్ అగ్నిహోత్రం విజయసారధి ఆచార్యులారు అధ్యక్ష
 తపశించిరి. వీరు ఆయుర్వేదముయొక్క ప్రాశస్త్యమునుగూర్చి
 యు క్రిగవ్వంతరి పూజనలన గలుగుఘమును గూర్చియు ఆయు
 ర్వేదమునుగూర్చియు గ్రామస్థుల కర్తవ్యమునుగూర్చియు విపు
 యగా బోధించిరి. స్వదన్యత్రమునుగూర్చి చెప్పనపుడు మనపూ
 ర్యులు (1) కృషి (2) పాశుపాల్యము (3) వాణిజ్యము (4)
 రాజసేన. విజీవలన జీవకము గడపవలెనని విధించిరనియు
 వానిలో నొకదానికంటెనొకటి క్రమముగా గౌరవహీనము
 ఆరోగ్యహీనము అగు వృత్తులనియు మదేశమునందు పూర్వము
 ధర్మమునశించి అధర్మవ్యాప్తి కాగా అవతారమెత్తిన
 బలరామ శ్రీ కృష్ణులు క్రమముగా కృషిపాశుపాల్యము
 ప్రధానవృత్తులుగా నంగీకరించిరియు నాగలి,రోకలి, చక్రము
 అయుధములుగా గలిగియుండిరనియు నాగలివలన కృషి
 చేసి, రోకలివలన దంపుకొనితిమనపుడు ప్రజలు స్వధర్మముగా
 నుండురనియు ఆత్మప్రసముతము ఆనతాంమూర్తియని తెలుప
 బడు గాంధీ ఘహాత్ముడు కూడా తాను నేద్యగాద
 సాలివాదనని చెప్పి చేరిపనులకు హెచ్చు ప్రాముఖ్య
 మిచ్చుచున్నాడనియు యిందువలన దేశమున దుర్భిక్ష నాశనమ
 గలుగుననియు చెప్పిరి. ఆయుర్వేదవైద్యముమీద నూటికి 90 మం
 ఆధారపడియుండుచేత తమగ్రామములోని వైద్యులకు కష్ట
 కట్టలమాత్రము చేతనే ప్రోత్సాహము కల్గనని చెప్పిరి. నభకు
 దయచేసిన బహుశ్రీ మలపాక నూర్యసారాయణమంతులుగారి
 డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆఫ్ నూర్సులు కవుతరం తమ యనుభ
 వములో శేస్త్రచికిత్సకు అంగ్లఆయుర్వేదమును చాలా సహకా
 గానున్నట్లు తమయనుభవమని తెలిపిచ్చిరి. ఆయుర్వేదవైద్యుల
 నకు కావలసిన ఔషధములు అతిచవుకగా దొరుకుచేసే
 ఎక్కడకాలెనన్న అక్కడవారకులచేతను గొప్పగొప్పవ్యాధి
 లు దీర్చి వ్యాధులు యీతయ్యున్న ఆపుషధములచేతనే అమోఘ
 ముగా కుదురుటచేత ప్రజలు యీ వైద్యమునకు లెగినప్రోత్సా
 హము ఇవ్వలసినదనియు ఆయుర్వేదములోని శేస్త్రచికిత్సా
 ధానము అడుగంటుటచేత దానిని పునరుద్ధారణచేసి ఆయుర్వే
 దవైద్యులకు సేవపర్థులతో బోధించినయెడల అట్టి ఆయుర్వే
 దవైద్యులు గ్రామములోయొక్క విషవ
 తారిగా నుండురనియు తెలిపిచ్చిరి. శ్రీమాన్ గోనధనం తిను
 లాచార్యులారు స్వధన్యత్రమును గూర్చి మాట్లాడిరి. గ్రామ
 ములోని ప్రముఖులు యితరఆయుర్వేద వైద్యులు విచ్చుటర
 గాక రమారమి రు 30-0.0 లు విరాళములు నొసంగి ప్రోత్సా
 హమిచ్చిరి. ఇందులో రు 5-0.0 లు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద మహ
 మండలికి విరాళముగ నొసగిరి. ఇట్టి ధన్యంతరిజయంతి జ
 పుట ప్రథమమైనను మిక్కిలి జయప్రదముగా జరిగి గ్రామము
 లోనివారికి అదరికితి ఆయుర్వేద వైద్యులనం చెన్నున అ
 మోగముకలెగినది. ఈధన్యంతరి జయంతి ప్రతిసంవత్సరము
 జరిగే ధన్యంతరి జయంతివలె అధ్యక్షులుగా వచ్చి జయంతి జ
 పవలెనని కోరిరి. విరాళధన్యమలతో సభముగి సెను. శ్రీధన్య
 తరి ప్రసాదములు పంచిపెట్టబడెను.

కడచిన బిల్లాబోర్డు సమావేశమున (29-11-24) నూతన
రైలుమార్గముల శేర్మఱువు విషయముగూర్చి డిప్యూమెంట్‌ను జరి
గెన. నాలుగుమార్గములు నూచింపబడిన. కాని ఆధిక సంఖ్యా
వీలుకావలె, పెద్దపవని, చింతలదేవి, పామూరు, కనిగిరి గ్రామ
ముల మీదుగా రైలుమార్గము శేర్మఱువుపలయునని తీర్మానించె
య్యింటిరి. కాని చట్టముప్రకారము హోండ్ల సెంటర్ లో 2/3 వంతు
సభ్యు లంగీకారము నూచించినకాని యిట్టి తీర్మానములు అను
నందుంచుటకు వీలు లేకుండుటచే, రాబోవు సమావేశమునకు
అప్రసవదేసిరి.

“శ్రీగిరికాయధర్మగ్రంథాలయ పతనమంతరిముల కుచిత
ముగ శ్రీస్వామివారి కల్పణమంటువ మిట్టి, శ్రేష్ఠాధిపతుఁడో
తనభివృద్ధిని గురించి విచారించుచున్న ఆర్థవైకృతపుర ప్రజలు
లలో ముఖ్యులును, పశుమబడిగలవారును, దేవస్థానక మిట్టి
ధర్మకర్త, అధ్యక్ష కాత్వవర్తులగు, మ|| రా|| శ్రీ. సంజూ
వెంగన్నకృష్ణ, నొంతల వెంకట్రామయ్యకృష్ణ, కల్లెపల్లి వేం
కటస్వామికృష్ణ, మాకం ముసుస్వామికృష్ణ, గాడ్ల వేంకట
చలమయ్యకృష్ణ గాఁబెరియు నందఱులు.

మంగళగిరి

(స్వకీయతేఖరి)

పగలు దొంగతనము

డిసెంబరు 10:—ఈ గ్రామములో మూడుదినముల క్రిందట పెద్దకోనేటి ప్రకాశుని నొక కంసాలివా రింట్లో సాయంత్రము నాలుగుగంటలవఱక దొంగలుపడి గుమారు మూడు నాలుగువందల రూపాయలు వివగల ఆస్తిని దొంగిలించిరి. ఇంటిమనిషి కూడికి పోయినట్లున్నా, ఆసమయములో దొడ్డిలోని తలుపులను తొలగించి లోన ప్రవేశించినట్లు తెలియచున్నది ఆయింటిద్రక్కనున్న తోటకూర కోటిరత్నం అనువాని ఒకనిని అనుమానపై పోలీసువారు అరెస్టుచేసి జైలులో పెట్టిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

ఒక యాత్రకుడు

నంగరాష్ట్రములోని విమాన్సింగుజిల్లాలో ముక్తగాచా గ్రామ కాపురస్థుడు. బ్రాహ్మణుడు శ్రీయుత సుధాంశు శారాయణ ఆచార్యశిష్యాదశీప్తి అనువారు యాత్రామమున వచ్చిరి. వారు తమరాష్ట్రమునుండి కాలినడకచే యిచటకు వచ్చితిమనియు, రామేశ్వరమునకు కాలినడకచే పోవుదు ననియు, యామధ్యనున్న దేవాలయములు, గోపురములు మొదలగు కట్టటములను గురించి పూర్తిగా గ్రహించి గ్రంథ మొకటి వ్రాయదలంచితినియు చెప్పిరి. వారు ఖర్చునే ధరించిరి. ఇచటనుండి గుంటూరుమీదుగా అమరావతి వెళ్లిరి.

శ్రీరామమూర్తి నాటకసమాజము

శ్రీరామమూర్తినాటకసమాజముపేర నొకసమాజము నేర్పరిచి ఇచట నాటకముల నాడ ప్రయత్నముల చేయుచున్నారు. సుమారు మూడువందలరూపాయలను ఖర్చుపెట్టి నాటకపాక నొకటి వేయించినారు. ప్రప్రథమమున వారము దినములలో సత్య హరి శృంగధరాటకము ప్రదర్శింపదలచినట్లున్నా, వచ్చిన ధనము ప్రస్తుతము పూర్తిగా నిద్రావస్థలో నున్న పుస్తకభాండాగారము వపయోగింతు రనియు తెలియచున్నది. ఏ ఏ ప్రదర్శింప నున్న నాటకములలో ఒకటి రెండునాటకములకు వచ్చిన ధనమును శ్రీయుత ఉన్నలక్ష్మీనారాయణగారిచే స్థాపింపబడిన శారదానికేతనముకు సమర్పించి తమ స్వధర్మమును నిర్వర్తించుకొందురు గాక.

వర్షములు

జర్మనులు యాసంవత్సరము బాగుగ కురియుటచే త్రాగుటకు నీరు సమృద్ధిగానున్నది. మాగానీపైలులు బాగుగనున్నది. ఈ ఫిర్యాలో నంతయు విశేషముగా చేపబడిన జేరుకేనగ పంట బాగుగా ఫలించినది.

శ్రీశారదానికేతనము. గుంటూరు

కాకినాడ కాంగ్రెసులో జరిగిన వస్తుప్రదర్శనకాలకు శారదానికేతన బాలికలచే తయారుచేయబడిన పేము బైత్తపుఅల్లిక మొదలైన వస్తువులు ప్రదర్శనకుమిటివారు పరిక్షించి పేముపకలయొక్క ఉత్కృష్టతమే బంగారుపతకమును యిచ్చియున్నారు.

గడచిన సెప్టెంబరులో జరిగిన హిందీపరీక్షలలో రాష్ట్రభాష పరీక్షకువచ్చి ఉద్దీర్ణులైన శ్రీపురుషులలో మద్రాసు రాజధాని మొత్తముమీద 1, 2 స్థానములు శ్రీ శారదానికేతన బాలికలచేత ఆక్రమింపబడినవి. ప్రాథమిక పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులైన శ్రీపురుషులలో (వకటి, మాడు) 1, 2 స్థానములు శ్రీశారదానికేతనబాలికలకు వచ్చినవని తెలిసుజేయుటకు గంతరించుచున్నాను.

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ.

తెలుగులు

తేజ్జీబల్:—ఉష్ణముచలన పరివహించిన పీర్వమును గట్టిపరచి శుక్లనవ్వుమును, నపుంసకత్వమును మాన్పి మందు పుచ్చుకొనిన వక గంటలో సంసారశక్తి నిచ్చును. యామందు బలహీనులగు శ్రీమతుగూడ మిక్కిలిపువయోగము, 20 మాత్రలు సీసా 1 కి రు 2.0-0. వి. పి. ఛార్జీ వేరు.

కుసుమ:—యామందు గనేరియా అను నెగరోగమును 24 గంటలలో నివారింపి మూత్ర ద్వారమునుండి వెలువడు స్రావమును మూత్రము విడుదలనప్పుడు గలుగు చురుకు పోటు, మొదలగు బాధలను, వెంటనే నిలిపివేయును. శ్రీమతు గలుగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధి లయిననూ ఆశ్చర్యముగా కుదుచ్చును. సీసా 1-కి రు 2-0-0. వి. పి. ఛార్జీ వేరు.

ఆనందకురీరము, పోస్టుబాక్సు. 246 మదరాసు.

శ్రీ పామండల ప్రాథమికో పాఠ్యాయనంఘము

ఏ లూ రు

ఆ 1924 సం॥ డిసెంబరు 7 వ తేదీన ఏలూరు పవర పేట స్కూలు భవనమున ము||రా||రా|| శ్రీ వెంపటి శీతారామయ్యగారి యాజమాన్యమున జరిగిన స్థాయిసంఘ సమావేశము:—

19 మంది సెంట్రల్ క్లాసు సెక్రటరీలును, 15 మంది శంజీసంఘ సెక్రటరీలును సుమారు 50 మంది ఇతరోపాధ్యాయులును హాజరైరి:—

(1) ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమికోపాధ్యాయ మహాసభ ఏలూరుపురమున ఆ 1925 సం॥ జనవరి 2, 3 వ తేదీలలో జరుపుటకు తీర్మానించబడినది:—

(2) ఏలూరు మ్యూనిసిపల్ టీచరుగారైన ము||రా||రా|| శ్రీ వేమూరి ఆయ్యన్న పంతులుగారి ఆధ్వర్యతతో 10 మంది గల ఆహ్వాన సంఘము నేర్పాటు చేయడమైనది:—

(3) మహాసభకు అధ్యక్షునియెన్నుకొనుటకు ఆహ్వాన సంఘమువారికి అనుభిక్త మియడమైనది:—

(4) రాష్ట్రీయసంఘమునకు పంపవలసిన చందాలబాపతు ప్రస్తుతము శంభు సెక్రటరీలు, సెంటరు 1 కి రు 5.0-0 లు తక్కువకాని మొత్తమును విమూలచేసి డిసెంబరు 15 వ తేదీ లోగా రాష్ట్రీయసంఘకార్యదర్శిగారికి (త్రాళ్లపూడికృష్ణజిల్లా) పంపవలెను.

(5) జిల్లాలో ప్రచారము నిమిత్తము వేతనముపై నొక్కని నియమించువిషయమున జిల్లామహాసభా తీర్మానమును మరొకసారి జిల్లాస్థాయిసంఘముకూడవరకును నిలుపు జేయుటకును,

యాలోపున ఆపని సెంటరు సెక్రటరీలును శంజీ సెక్రటరీలును సంపూర్ణ సహాయముజేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

(6) ప్రతియొక్క శక్రీటరీయును తమ జమాఖర్చులను ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమికోపాధ్యాయసంఘత్రికకు (పెదపాడు-ఏలూరు) ప్రతి నెల 1 వ తేదీన పంపుటకు తీర్మానించడమైనది.

తెన్నేటి వెంకట కామేశ్వరరావు, దోనేపూడి సుబ్బారాయుడు,

కార్యదర్శులు.

వెంపటి శీతారామయ్య,

అధ్యక్షుడు.

అమృతాంజనంధిపోవారి

సుప్రసిద్ధాషధముల జాబితా.

- 1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అశీర్ణమునకు 1 2
- 2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి 1 0
- 3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి 0 12
- 4. అమృతాంజనం అన్ని నొప్పులకు సీసా 1-కి 0 10
- 5. మూలశోకకు తైలము డబ్బి 1-కి 0 12
- 6. తామర తైలము; తామర, తీటకు 0 6
- 7. కలరా మాత్రలు, వాంతి భేదులకు 0 6
- 8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి 0 8
- 9. దంతశూలహరి, పండ్లుపోటుకు 0 8
- 10. కర్ణ శూలహరి, చెవిపోటుకు 0 6
- 11. గజ్జి తైలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1-కి 0 4
- 12. పగుళ్లకు తైలము, శిశుపగుళ్లకు 0 6
- 13. శేలుకు మందు సీసా 1-కి 0 4
- 15. కుప్పకు తైలము, డబ్బి 1-కి 0 8
- 16. దంతమార్దము, పండ్లతోముటకు 0 2
- 17. గుఖభోగి మాత్రలు 1 0
- 18. గుఖభోగి తైలము, పుండ్లుకు 1 0
- 19. రోమహరి, పెండ్రుకలు ఊడుటకు 0 8
- 20. మోహినీతైలము, పెండ్రుకలు పెరుగుటకు 0 12
- 21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి 0 6
- 22. గ్రహణి మాత్రలు డబ్బి 1-కి 0 8
- 23. జులూబిమాత్రలు, మలబద్ధము 0 8

అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి-మదరాసు

వశ్చిమ గోదావరిజిల్లా సంఘము

బెల్లాంకాంగ్రెసు ప్రతినిధులు జిల్లాసంఘమువారిచే నెన్నుకొనబడిన 20 మంది ప్రతినిధులుగాక యిదిగవ వారు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘమువారు ఏర్పాటు చేసిన ఉపసంఘముచే నెన్నుకొనబడిరి.

- 1. శ్రీయుత మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారు,
- 2. శ్రీయుత మాగంటి బాపిసీమగారు,
- 3. బందా విన్నయ్యగారు,

య|| మంగయ్య

కార్యదర్శి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైల్వేసమన్య - ఒకనవరణ

3 వ వ్యాసములో నీతిగుణవరణ చేయుచున్నాను

“శక్తింద్రాబాదునండి గద్వాల వేసుబడిన యినుపదారి

శుద్ధ ఆంధ్రప్రదేశ్మునుండ వేయబడుటచే చాల ముఖ్యమైనది. తిరిగి ఆమార్గము కర్నూలునకు కలుపు నుద్దేశముతో నేటికి గద్వాలనుండి 28 మైళ్లు అలంపురంకోడ్డుపేమను (కర్నూలుకైదు మైళ్లు) వరకు క్రొత్తదారి తయారైనది. ఒకటిరెండు నెలలలో రైలు నడచునని రైల్వేకంపెనీవారు ప్రకటించియున్నారు. అలంపురంకోడ్డు నుండి తరువాతపేమను కర్నూలురైలుండి మధ్య తుంగభద్రానదిఅడ్డు గానుండుటచే ఆనదికి బ్రిడ్జి కట్టవలసియున్నది. పం తెనదికటి రెండు వత్సరములవరకు తయారుకాదుగాన యీలోగా అలంపురంకోడ్డువరకు రైలునడచును, యిదివరలో రాయచూరుకు గద్వాలనుండి మార్గమువేయు ఆలోచన విరమించుట ఆంధ్రావనికి మేలుకలిగినదని చెప్పవలెను.”

సునర్ల శ్రీరామనృసింహం

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ డిసెంబరు నెల 12-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరు 1-వ తేదీనుండి వర్షము	ముగిసిన నెలయు సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాలపురం	80.9	66.1	...	24.88	44.98
విశాఖపట్టణము	81.7	72.5	...	15.44	87.09
కాకినాడ	80.1	68.7	...	21.87	89.09
మచిలీపట్టణము	81.4	69.1	...	12.04	44.59
కర్నూలు	86.2	64.1	...	8.5	26.01
బళ్లారి	88.8	63.5	...	2.45	20.51
కడప	88.4	69.4	...	7.20	81.28
నెల్లూరు	84.5	72.6	...	21.29	87.98
మద్రాసు	84.2	72.8	0.88	21.80	50.74
కడపూరు	88.0	78.3	0.10	28.45	52.94
సేలము	89.6	72.4	...	5.76	89.80
కోయంబత్తూరు	86.8	68.7	...	11.24	22.29
తిరుచనూపల్లి	89.9	72.1	...	9.27	88.18
నాగపట్టణము	82.7	75.2	0.15	22.87	54.98
మధుర	88.8	71.8	...	5.05	83.58
పాంబన్	85.0	75.9	...	18.29	87.00
తిరునల్వేలి	20.18	28.84
తిరువేండ్రము	82.4	74.1	...	14.52	64.51
కొచ్చిన్	87.8	78.0	...	15.81	114.51
శాలికట్టు	90.4	71.1	...	20.71	117.16
మంగళూరు	89.2	72.2	...	4.18	125.68
బెంగళూరు	83.4	62.8	...	2.92	85.37
మైసూరు	75.6	68.2	...	6.96	125.46
కొడైకనాల్	65.4	48.0	...	12.92	62.18

సర్కారులలో అచ్చటచ్చట కొంచెము వేసుములు గలవు. రాత్రివేడివి గోపాలపురములో 5 1/2 డి. విశాఖ. త్తుం లో 4 1/2 డి. కాకినాడలో 8 డి. బందరులో 2 1/2 డి. తక్కువ గానున్నది. బళ్లారిలో 2 1/2 డి. కడపను ప్రదేశములో యింకొక్క 4 డి. తక్కువగా నున్నది. మదరాసులో 0.88 వర్షము పడినది. దక్షిణతూర్పుభాగములలో చిన్నవర్షము పడెనున్నది.

సి. ఆర్. సామ్రా, వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

భారత వైద్యభవిష్యత్తు

మేజరు జెనరలు గిఫర్డు ఉపన్యాసము

(నిన్నటితరువాయి)

ఇండియాలోని యూరోపియను వైద్యులు

ఈవిషయమే వచ్చి అభిప్రాయభేదము వలన విదవ ప్రశ్నయొకటి యుద్ధమందుచున్నది.

“ఇండియాలోని గవర్నమెంటు సివిల్ మెడికల్ సర్వీసులందు యూరోపియనులు తేరియుండ వలయునా?”

భారత రాజకీయత్రేణి విషయమును నిర్ణయింపటని యుద్ధనాడల లేదనియే ప్రత్యుత్తరము వచ్చును. భారత మంత్రీయూ భారతప్రభుత్వమున లీకమిషను నూచనల సంగీక రియనెడల యుద్ధములకు యూరోపియను వైద్యులను భారత ప్రభుత్వ నేపథ్య శ్రవణించుటలు తేయుట చాలకష్టమగును.

భారతదేశములో వైద్యోద్యోగి యనగా, మూలధన మేమీ అక్కర్లేదు. మంచి జీతమిస్తారు. ప్రాతఃఇండియను మెడికల్ సర్వీసు అఫీసరు ఇంటిలియన్ అఫీసరు, సార్వభౌముని కమిషనులో నుండును. ఇండియను మెడికల్ సర్వీసు అఫీసరు సివిల్ ఉద్యోగ నియామకములు భారతమంత్రి చేతిలో నుండును. యెవరిచేతిలో నుండవు, ఇండియాలోని మెడికల్ కాలేజీలలో ప్రాఫెసరు పదవులు సర్వీసు అఫీసరులే యుండును. ప్రైవేటు ప్రాక్టీసుకాగా ఉండును, మంచిపెన్షనుండును. మటుంబవు పెన్షను ఫంక్షనింగ్ యొనను తప్పక యిచ్చెదమని యుండుటయు మాన్యుగునని ఆక్షరముగ నుండెను. ఈ లో జుల లో పెన్షను లో నే మాత్రము న త్రాచెదు. లండనులోని తరువాత వచ్చునని నమ్మకములేదు. పెన్షను మేల్ నునంతను ఇంగ్లాండులో దేపాడిటులేయవలెనను నూచనను లీకమిషనువారు చేయుటలను అట్లుతేయుటలను భారత ప్రభుత్వముయొక్క గౌరవమునకు భంగముగల్గనని చెప్పిరి. కాని యిరువది మాన్యుయొడనాటికి భారతదేశ మే మగవో యెవరికినిదెలియదు. అందుచేతను, ఆక్షరముగనున్న పెన్షనులను వచ్చుము లేకపోవుటలను యూసర్వీసులోనికీరక్రూ యిటులు రాకపోయిరి.

వి. యం. యస్. ను పూర్తిగ తీసివేసి రాష్ట్రీకప్రభుత్వములు సివిల్ ఉద్యోగములలోనికీ రాయలమీయాటికు మెడికల్ కౌన్సిలు నుండి మార్చియు, ప్రావిన్షియలు సివిల్ మెడికల్ సర్వీసులలోనికీ ప్రత్యేకముగ రెక్రూయిటు తేసియు తేర్చుకొనవలెనని లీకమిషను సలహానిచ్చెను. ఆర్. ఏ. యం. సి. యందు సర్వప్రయోజనములకే తగిన సంతకము కిరక్రూ యిట్లు దొరకుటలేదు. ఇండియాలో రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల క్రింద పనితేయుటకు యొక్కవ రెక్రూయిటులువచ్చుట కవకాశములు లేవనియే తెప్పవచ్చును.

లీకమిషనువారు నూచించిన ఇండియనుపత్తిక సర్వీసు కమిషను ప్రతిష్ఠింపబడినపుడు సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటు తేజావలిన రెక్రూయిటుమెంటు తనలను పత్తికసర్వీసువై యధికారమును గల్గియుండును. ఈకమిషను సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటు స్థానముననుండి రాష్ట్రీకులందు మంత్రుల యధీనముక్రింద అనిశ్చయముగనున్న సర్వీసుల విషయమునదప్ప మిగిలిన సర్వీసులపై సభికారముగల్గి యుండుటయు రెక్రూయిటుమెంటుపనులనున్న తేయుచుండును.

వారి నివేదికమునందు యిదియొక పెద్దలోపము. దీని లో ఇండియాలోని యూరోపియను మెడికల్ సర్వీసుకు గంట కొట్టవలసియుండును. ఈపత్తిక సర్వీసుకమిషను రెక్రూయిటు తేయుకుండగూడ రాష్ట్రీయమంత్రి యుత్తరవులక్రింద ప్రావిన్షియలు మెడికల్ సర్వీసులలోతేరు ఆంధ్రయు తెలంగాణయు ఇప్పుడుండి తేరుచున్న పాక్లలను వివరింపకుండ మంత్రియిచ్చుచువచ్చి నటుల ఉద్యోగములపైతేసియు అనిశ్చయినియక తేయు నటుల లీనిలేకము చేసెను. అని జెర్రాగురు తెప్పిరి.

ఇండియాలో యూరోపియను వైద్యోద్యోగులు యొకను అవసరమునెడల లీకమిషను నూచనలు వాకీమియ అక్షర కముగనుండునని ఆయనకు దొరుచున్నది. ఇకనుండు మెడికల్ అఫీసరుకు కమిషనులేకుండ పోవును. రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు ఆర్. ఏ. యం. సి. ఇండియా అఫీసరులకు తప్పకుండ నియాగింపవలసియుండును. ఉపన్యాసకుడిట్లు చెప్పరొడంగను. “రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు విలసియెడల ఆర్. ఏ. యం. సి. అఫీసరులను నియోగింపరు. వారికి సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటుయొక్క గాని పత్తికసర్వీసు కమిషనుయొక్కగాని రక్షణ లేకుండ పోవును. ఇండియను డిగ్రీగల భారతీయునితోబాటు పనిచేయవలసి యుండును. వాకీఅభివృద్ధిగాని పెద్దఉద్యోగములకుపోవునట్టి ఆక్షగానిలేకుండపోవును. ఆఖరి భారతమంత్రి చేతులలోనుండును ఇండియను మెడికల్ సర్వీసులో లాభకరమైన ఉద్యోగములులేకుండ పోవును. ఏకంపెనీలో గాని యూరోపియను పనితేయునట్లు డిప్యూగానికన్న తక్కువజీతము నేటును అలవ న్నునుండుచెప్పెదరు. పెన్షనియరు.

సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనులు

భారతదేశములోని వైద్యవిద్యనుగూర్చి చెప్పుచు సర్

జెర్రాగురు ఇండియాలో నివృత్తున్న వైద్యవిద్యవిభాగ మిష్టములేదనియు అందులకు సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనుల క్రేడొ కటియు, ఉన్నతవిద్య బొందిన శ్రీపురుషుల క్రేడొకటియు నేర్పడుచున్నదని చెప్పిరి. గ్రామములలో వచ్చిరాని వైద్య ముతేయు మిడిమిడి జ్ఞానముతో పూర్వకాలపు దేశీయవైద్య ను తేయువారిని మించి వ్యాపించవలసినదేశములలో బాగా కుబాండి ఉత్సాహముగల శ్రీపురుషులే వైద్యము తేయవల యును. ఇప్పుడున్న సబ్ అసిస్టెంటుసర్జనులు సరియైనశిక్షణము లేక పోయిన పిదప మరల నేరుచు కొనక పోవుట వలన పాకావత్తి వైద్యము ను బాగగ వ్యాపింపజాలవున్నాడు. వారిలో చాలమంది బాగా పనితేసిరి. చాల మంది యెందుకాకుండ పోయి రని ఆయనకు దెలియును. భారతదేశమునందు వైద్యవిద్యను ప్రభుత్వమునా కొనగనున్నాడు. దానికి నానాటికి ఖర్చు చాలపె డుచున్నది. ప్రైవేటు విద్యార్థులిచ్చు జీతములు గ్రేటులిటుల లో కన్న చాల తక్కువైనను మెడికల్ డిగ్రీబొందుటకు విద్య కు చాల ఖర్చునని తలదండలు దలంచుచున్నాడు. మద్రాసు లో ఉపకారవేతనములు చాల గలవు. శ్రీమం జీతములేలేవు. ఇండియాలో మెడికల్ డిగ్రీద్య గ్రేటులిటులలో అంతగ తృప్తికరముగ లేదన చెప్పవలయును. భారతవిద్యార్థి గ్రేటులిటు నకు వచ్చి వైద్యమును దెక్కువ డిగ్రీని బొందవలసరము లేకుం డనే భారతదేశములోనే పూర్తి విద్యబడయుటకు తేయవల యునని ఆయన అభిప్రాయము.

ఉష్ణదేశ వైద్యపరిశోధనమును గూర్చి అంతట తెప్ప యు భారతీయులకు వైద్యపరిశోధనావకాశములేకపోవుట లోచనియమని సర్ జెర్రాగురు నడివిరి. ఇరువదియెడల పైగా ఆయన విద్యార్థులకు పరిశోధనావసరమును బోధించెను. మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీనుండి పోయిన విద్యార్థులిందుకు యేమియు పనితేయరై. ఉష్ణదేశవైద్యమునం దన్ని విషయ ములకు యూరోపియనులే కనిచెప్పిరి.

యూరోపియనులకు ఉద్యోగములును డబ్బును ఉండుట చే యెంతవలసిన తేనెదరు. భారతవైద్యవిద్యార్థి ప్రాక్టీసన రు అంతదబ్బు ఖర్చుచెట్టి పరిశోధనా కార్యమును తేయగల్గు నాయని ఆయనకు జవాబుతెప్పిరట. ఇదిసరియైన ప్రత్యుత్తరము గానేరదు. భారతీయులు ఉష్ణదేశవైద్యమునందు పరిశోధనను తేసి యనుసరించునెట్ల యూరోపియనులకు చాలసంతోషముగ నుండును. భారతీయులు తేయు వైద్యపరిశోధనల మీదనే భా రతవైద్య భవిష్యత్తు అభారపడియుండును.

ప్రభాలోగ్య ప్రచారవిషయములందు తెన్నరాజధాని లో దైర్ఘ్యము చాలపనిచేసెనుగాని ప్రభాలోగ్యమునకును, ప్ర చారమునకు తవ్వినయములో ధనమునకును చాలదబ్బు ఖర్చుతే యవలెను. కారణము జనసామాన్యము యొనిగ్నోగ్యముల చే పీడితులగుచున్నను మనకర్మములేయని మూఢత్వములో ముగి యుండురు.

‘భారతవైద్యవృత్తి’

ఒక్కపత్తిక హెబ్బు మెడికల్ సర్వీసులన్నియు బోయి భారతవైద్యవృత్తి (ఇండియను ప్రాఫెషను ఆఫ్ మెడి సన్) అనిసంస్థాపనయొరడ వలె న ని తు ద త స క్ జ రల్లుగారు తెప్పిరి. లీకమిషను వేదికము ఇండియను మెడికల్ సర్వీసుకు సమాప్తితెప్పెను. అవిధముగనే ఇండియాలోని మెడి కల్ సర్వీసులన్నియు సమాప్తిగావలెనని ఆయనకోరెను. గవర్న మెంటు ఉద్యోగములందు హక్కు తగ్గిపోయినగాని యేదేశములోగాని వైద్యచికిత్స జలపడదు.

భారతదేశములోని మెడికల్ సర్వీసుల ప్రస్తుతికి చాల అసంతృప్తికరముగ నున్నటుల ఆయనకు గాన్పించెను. వైద్య వృత్తి యేదేశమునైనగాని విభజింపబడి ఒకజానికొకటి సం బంధములేకుండ తేయబడెనా? గ్రేటులిటులలోవలెనే వైద్య వృత్తి యేదేశమునైనగాని విభజింపబడి ఒకజానికొకటి సం బంధములేకుండ తేయబడెనా? గ్రేటులిటులలోవలెనే వైద్య వృత్తి ఉండందను ఉచ్చదేశకురాగలకా రావలెనని ఆయన కోరెను. “గవర్నమెంటు మెడికల్ అఫీసరులకు పట్టణ ముందు నియామకము తేయుచున్నయెడల అచటిప్రజలు ప్రతు కుట్టెల్లని కొందరుగవచ్చును. అప్పుడే పట్టణములన్నిటి యుం దును వైద్యవృత్తి నభ్యసించువారెక్కువుండునెడల తమకు లా భముండవని యొచ్చెల్లలగుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారందులకు డబ్బునుఖర్చు పెట్టునన్నయెడల చాలమిగులును. ఇట్లుతేసినయెడ ల ఇండియాలోని మెడికల్ కాలేజీలకు ఆ ను ప ప్రతు ల కును యూరోపియనులు వచ్చి పనితేనెదరు. ప్రస్తుత పరిస్థితు లలో సర్వీసులందు ప్రవేశింపరు.

చెన్నపురిలో ప్రారంభము

అంతట సర్ జెర్రాగురు మద్రాసు శ్రద్ధానామాత్ము డగు పానుగల్లు రాజాగారివద్దనుండి వచ్చిన పత్రమునకు సంతోషమును దానితో తాను ప్రవేశబెట్టిన స్వతంత్రవైద్యవృత్తి ప్రారంభమున ననియు, అందులకు ప్రభుత్వమువారు కొన్నిసం

వత్సరములబాటు ముందును కాశలసినదానిని డబ్బునిచ్చి వృత్తిలో దింపి వీడవ జడలితేనెద రనియు దీనితో స్వతంత్రముగ పనితేయు వైద్యవృత్తి యేర్పడుననియు తెప్పిరి. లీకమిషను నూచన లంగీకరించి వృత్తియందు సర్వీసులోనివా రుండకున్న యెడల వేర్వేరుగ స్వయంసహాయమునై నాధారపడి స్వతంత్ర ముగ పనితేయు వైద్యవృత్తి యేర్పడి భారతదేశమునకు భవిష్యత్తునందు కాస్త్రీయ ప్రపంచమున స్థాన మేర్పడగలదని చెప్పి యుగించిరి.

చర్చప్రారంభము

అంతట యగ్యక్తుడు లేచి జెనరలు గి ఫర్డు తెప్పిన దానంతటితో నే కీ భవిం టు లేదని చర్చప్రారంభించిరి. ఆయనకు 88 యేండ్లుసర్వీసుండెను. సర్ మావులకు భారతదేశముతో 42 సంఘముల సంబంధ ముండెను. జెనరలు గిఫర్డుగారు మద్రాసులో శ్రాత్ర యుద్ధము మని చెప్పినది బెంగాలులో పూర్వము బయలుదేరిన ఉద్యమ మే. అది చెన్నపట్నము చేసెందులకు సంతోషమని చెప్పిరి. జెనరలు గిఫర్డుగారు సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనుల మాటతెప్పిరి. సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనులు బాగుగానే పనితేయుచుండిరి ఆయన అభిప్రాయము. సంపూర్ణముగ బాగుండకపోవచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారికి వారు లేనిదేమియును పనిజగుదు. వారు చా కయగుటచేతనే ప్రభుత్వమువారు వారిని పనితేయించిరి. ఇక ను మూడవప్రశ్నవిషయమున ఇండియాను ఇంగ్లాండును పోల్చి లాభములేదు. ఇండియాలో వలంటీరులవలన లాభములేదు. దానిని యుద్ధముయమున పరీక్షించి చూడగా లాభము లేక పోయెను. ఆయనలేద యువాని పద్ధతులగూర్చి చెప్పుచు వీనిని గవర్నమెంటు మెడికల్ కాలేజీలో ప్రవేశపెట్టగా విద్యార్థులు కొన్ని మాసములుజూచి, కఠినావయవిశేషము తేయుచోట్టి బోయి చూడగా రెండును సరికొరక పోవుటవలన వదలితేసి రది చెప్పిరి.

జాన్ కంపెనీ నాటనుండియు ఇంగ్లీషు సివిల్ ఉద్యోగులకు ఇంగ్లీషు వైద్యులే చికిత్సతేయుచుండిరి. నూరు సంవత్సరములనుండియున్న ఆచారమునకు కాపకముతేసి నిర్బంధము తేయవలసరములేదు. ఎన్నార్థముండియో యున్నదానిని తీసివేయుట మోసముతేయుటయని ఆయన తలంచెను. ఇండియాలో యూరోపియను వైద్యులందరే పనియు, మాంటాగుగా నీ భారత కార్యాలయము నందున్న యెడల యీ విషయ ముసలేరాదనియు తెప్పిరి. ప్రస్తుతము ఇండియను మెడి కల్ సర్వీసులో నెవరును యూరోపియను ప్రతేకింపరాదని తనసలహాగా తెప్పెను. పరిస్థితులు బాగుపడుటకు ముందు చెడి పోవును. 1870 లో ఇండియను మెడికల్ సర్వీసు పూర్తిగ తీసివేయబడెను. కాని విరుసంవత్సరములైన పిదప మరల దానిని తీసికొనిరా నవసరమువచ్చెను. అట్లే మరల జడగవచ్చును.

కారల్సు యేటుగాను ఇండియాలోని కాలేజీ లందును విశ్వవిద్యాలయములందును డిగ్రీలు బ్రటిషు ప్రమాణమునకు సరి పోవుటలేదని తలచినటుల తెప్పిరి.

రెస్టెనెంటు కర్నలు హింగ్గులగుగారు సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనులు పాశ్చాత్యపద్ధతులకే యనుసరించుచుండుటలన వారిని లోలగింపటకు తేదని చెప్పిరి. సర్ జెర్రాగురు అభిప్రాయ ములను సర్వీసులగూర్చినవి తీవ్రముగ ఖండింపకున్నయెడల భారతదేశములో శ్వేతముఖుమండుట అసలేకష్టమగుననిచెప్పిరి.

దక్షిణావద్యుస్థానపు స్కూటుమరణము

ధిల్లీ, డిశంబరు 10:— దక్షిణావద్యుస్థానపు స్కూటుకు రెస్టెనెంటు జి. హెచ్. తేపుగారు మరణించిరని వార్తలు వచ్చుచున్నవి మీఘానులతో సంభవించిన పోరాటములో నాయన డిశంబరు 9 వ తారీఖున చనిపోయిరి. మరణసంబంధమైన వి రము లింకను దెలియలేదు. (అ. ప్రె.) వ

ఇప్పుడే వచ్చినవి ! ఇప్పుడేవచ్చినవి !!

నాటక సంఘములకు కావలసిన, కలరులు, టోపాలు, డ్రస్సులు, బ్రోవీలు మొదలగునవి వెల సరసముగా దొరకును.

అన్నిరంగులగ్రీను పెయింటు 1 స్క్వే	0 10 0
పారిస్ పెరల్ క్రీను 1 సీసా	1 4 0
డిటా లోకల్ మేడు 1 సీసా	0 14 0
స్విరుటుగం బాటిల్ 1 సీసా	0 8 0
క్రీపుమోరు అన్నిరంగులలో 1 అకుగు	0 8 0
సిల్వరు లోలాకు 1 జత	1 6 0
రాజపాట్టలోపాలు	8 8 0
డిటా రెండవరకం	4 8 0
క్రీపుమోరు హా	9 0 0
డిటా రెండవరకం	4 8 0

కె. నాదముని అందు సన్న్, 164 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

అన్నతాంజనము

ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు దీపము

సాధారణముగా ప్రతిదీపము బాటరి, బల్బుతో సహా ధర 1 కి రూ 2-8-0. పైన తెలుపబడినది పెద్దలెన్నుగలది 1 కి ధర రూ 3-0-0. స్కాట్ దీపము (తెల్లని, ఎఱ్ఱని, ఆకుపచ్చ లెన్నుగలది) 1 కి ధర రూ 3-8-0. పైకిదీపము 1 కి ధర రూ 5-0-0. చేతిలాండ్ 1 కి ధర రూ 5-0-0. ప్రత్యేకముగా బ్యాటరీ వెల 1 కి రూ 0-12-0, బల్బు 1 కి ధర రూ 0-6-0. ఆటోమాటిక్ సిగ్నల్ లైట్ ధర 1 కి రూ 2-0-0. సాదా సిగ్నల్ లైట్ 1 కి ధర రూ 0-12-0.

వి. పి. చాక్లి ప్రత్యేకము.
లక్ష్మీవిలాస వర్తకశాల,
తపాలపెట్టె నెం. 85, మద్రాసు.

మనోరంజితము

సెంటుల కన్నిటికిరాజు

ఇది అనేకవిధములైన పుష్పములచే తయారుచేయబడి, మిక్కిలి అందమైన బుడ్డితో నుంచబడియున్నది. దీనిని చేతి రుమాలుయందు కొన్ని చుక్కలు చుల్లి న మిక్కిలి మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును.

- 1 బొట్టు బుడ్డి 1 కి రూ 2-0-0
- 1 డ్రాము బుడ్డి 1 కి రూ 0-12-0
- 1 " " రూ 0-8-0

అడ్రసు:—కకూ—అందుకో
తలపెట్టె నెం 245 మదరాసు.

కఫచింతామణి

వాత, పిత్త, క్లేష్మ, ఉబ్బసములు, దీర్ఘదగ్ధులు, శ్మయ, రక్తక్షయ, క్వాసకోశము, గొంతుకనందు కశ్యోకశ్లేష్మదగ్ధులు, ఆయాసము, ఒగర్లు, శరీరము శుష్కించుట, పిత్తమధికించినిశోబ సీమారులు, అజీర్ణము, అరుచి ఎన్నివిధముల, గుంజాకొన్నను కఫము బయటపడకుండుట మేఘరంజని మొదలగు కఠిన బాధలకు అమోఘముగా బనిజేసి జీవితము సుఖ ప్రపముగా జేయును. గ్యారంటీగా నెలకు ఫలిపడుమందు రూ 4-0-0. పక్షమునకు రూ 2-0-0. వారమునకు రూ 1-0-0. వి. పి. ఖమ్మలుపేరు.

సుమారు 100 యోగ్యతాపత్రములు గల శెట్లగు యినాం.
యం. సుబ్బారెడ్డి, ప్రొఫ్రయిటరు,
రెడ్డి అందుకో గోపాలపురం, కొత్తపేట.

వాయువు నొప్పిలకు మందు

సీసా 1-కి రూ 1-0-0 వి. పి. 1-5-0

ఆకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, తినుపదార్థములలో గాని మార్పులన, 1. బర్బరముచుట్టు, 2. కీళ్లనుదులలో నొప్పిలు, 3. కీళ్ల బిగిడియుట, 4. నుదులయందు ఉబ్బుట, 5. తేలుటకు కడలుటకు చిలులేనటుల సర్వాంగములు బిగిడియుట మొదలగు నవి. ఈ నందును కొన్ని గ్రాములు త్రాగినతోడనే సంచి యందు పోట్లు నొప్పిలు పోయి శరీరము యధాస్థితికి వచ్చును. బాధగల స్థలముల కేడినీటితో గాని, ఇలుకపొడుముతో గాని గాచి అమృతాంజనము రాయవలెను.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు. బొంబాయి

వాణిశరణము:—రతిమన్మథులవలె వాంఛిత్య సౌఖ్యమిచ్చును. ప్రాచీన ఋషులకామమునండి ధాతువృద్ధికి జనుభేరి మ్రోగినది. అంగజయ్యుర్యేద ఓషధులు గల సిద్ధావధము. ఒక మోతాదునకే గుణమిచ్చునది. అనేకులువాడి పరీక్షించినది. ఎంతవలచని పీర్వమునైనను గట్టిపచ్చి స్వప్నముతోను మూత్రము లోనుపోయెడి శుక్లవర్ణముమాన్యును. ముసలితనమును నపుంసకత్వమును పారదోలి సంసారసౌఖ్యమును, సంతానభాగ్యమునుజిచ్చి పురుషులకు సంతోషమును స్త్రీలకు ప్రేమనుగలిగించును. స్త్రీలలోలతచేగలుగునీరసము, కాళ్ళులూగుట బోనడచి చక్కని నరపటుత్వమిచ్చును. 15 దినములలో అతిమూత్రమును, మధుమూత్రమును నివారించి చూత్రపడిమామను తగ్గించి మూత్రమును నిర్మలముచేయును. రెండునీ సాలనుండు శతశృద్ధులైనను యౌవనలగచేయును. బలహీనులకు స్త్రీపురుషులకు మిగుల రక్తవృద్ధిచేయును. మీ పుత్రురములు రహస్యముగానుంచుడును 40. మాత్రలు రూ 2-0-0 పోస్తేజవేరు.

ఆయుర్వేద రత్న డాక్టరు ఆచార్యులు, ఆయుర్వేద రసాయనశాల, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

శత్రువత్సరాఖ్యానము-వద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు ఈ గ్రంథమును. శేషట్టిన పాఠకుల కొకవద్య	1	0	0
మేని వదల మది జనింపదు.			
తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా! శత్రునా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4 0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6 0
హిందీ మొదటివాచకము డిటో	...	0	6 0
హిందీ తెలుగు వ్యాకెట్టు దీక్షనరీ వెల 1—0—0 సంగీత శమంతకమణి	...	వెల 0—	8—0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-స్త్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4 0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అభివృద్ధిసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8 0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4 0
శిబ్బకొముది (నిఘంటువు జేబులోనిముడునది)	...	1	4 0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8 0
తత్వమచంద్రిక	...	వెల 1—0—0 నటికా ఆంధ్రశబ్దచింతామణి	0—12—0
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము	...	ఆంధ్రవత్రికాకార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.	